

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 250 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Nem lesz Japán beavatkozás. Antanték egymás között.

Berlin. Az orosz határról jelentik, hogy a „Petrovszkaja Gazetta“ június 28-iki számában az antantnak Oroszország belső ügyeibe való beavatkozásáról azt írja, hogy az erre vonatkozó elvi határozatokat nem lehet végrehajtani Amerika miatt, mert az Egyesült Államok kormánya nem egyezik bele abba, hogy egyetlen hatalom, különösen pedig éppen Japán kapja meg ez irányban a végrehajtó hatalmat. Másrészt pedig az angolok és franciák nincsenek abban a helyzetben, hogy csapatokat küldhessenek Szibériába. Egyébként Amerika egyáltalán ellenzi a fegyveres beavatkozást. A japán sajtó rendkívül ideges amiatt, hogy Amerika nyugati partvidékét egyre erősíti, az amerikai sajtó pedig napról-napra mind világosabban céloz a japán veszedelemre.

Orosz tiltakozás angol beavatkozás miatt.

Moszkva. A külügyi népbiztos a moszkvai angol diplomáciai képviselő előtt tiltakozást fejezett ki az angoloknak, a murman partokon való fellépése ellen valamint amlatt is, hogy angol hadihajók megjelentek a murman kikötőkben.

Csendélet Moszkvában.

Stockholm. Moszkvából táviratozzák, hogy egy felfegyverzett banda behatolt az orosz földművelésügyi népbiztosság épületébe, onnét elkergette a hatóságokat és a pénztárakból 2 millió rubelt elrabolt.

Osztrák-magyar és német hadifoglyok munkája Szibériába.

Berlin. Reuterjelentés közli, hogy felfegyverzett osztrák-magyar és német hadifoglyok elfoglalták a szibériai Irkuck városát. E hirt Berlinben kételkedéssel fogadták, az antant ugyanis már hónapok óta terjeszt olyan híreket, hogy az osztrák-magyar és német hadifoglyok veszélyeztetik Szibériát.

Meggyilkolták-e a cárt?

Rotterdam. A Daily Mail jelenti Szentpétervárról: Az itteni lapok új részleteket közölnek a cár meggyilkolásáról, a szovjetek azonban nem hajlandók erről semmit sem nyilatkozni. Lehetséges, hogy a cárt megszöktették.

A cári család Angliában.

Krisztília. Miklós volt orosz cár családjának több tagja angol kikötőbe érkezett. Angol hajó szállította el a családot Archangelszkból Angliába.

A német szövetség elmélyítése. Herling megbeszélése.

Berlin. Herling bironalmi kancellár kíséretével a német főhadiszállásra utazott, hol egy hélig fog tartózkodni. Utazásainak célja, hogy megbeszéléseket folytasson azokról a tárgyalásokról, melyeket a monarchiával való szövetség elmélyítéséről e hó elején Birmen és Salzburgban fogtak megkezdni.

Miniszterelnök tanácskozása.

Bécs. Szerényi és Popovics magyar miniszterek az osztrák fővárosban tartózkodnak és megbeszéléseket folytatnak osztrák kollegáikkal a Salzburgban e hó 8-án a német szövetség elmélyítéséről folytatandó tárgyalások előkészítéséről. A megbeszéléseken részt vett Wekerle miniszterelnök is, majd Buriánnal tanácskozott és még a délelőtt folyamán audiencián jelent meg öfelségénél.

Közös élelmezési tervezet.

Bécs. A jelenlegi élelmezési helyzetnek majdnem megoldhatatlan nehézségei vannak. Károly király Vilmos császárhoz levelet intézett, melyet június 24-én Würtemberg Egon herceg vitt el a császárnak. A levél vétele után a német főhadiszállás és Berlin illetékes hivatalai megbeszéléseket folytattak, melyen résztvett Windischgraetz magyar közlelmezésügyi miniszter és a császári és királyi főparancsnokság egy képviselője is. A tár-

gyalások teljes egyetértésre vezetett s eredményük az, hogy az új termés felhasználásáig egységes terv szerint történik az élelmezés az egész monarchiában és Németországban is.

HIREK.

— **Kitüntetett 48-as tisztek.** A Verordnungsblatt közlése szerint öfelsége a cs. kir. 48. gyalogezred tisztikarának tagjai közül az ellenséggel szemben tanúsított vitézségükért újabban kitüntette: A III. oszt. katonai érdemkeresztrel másodizben Perc Krúnoszláv kapitányt, a harmadik signum laudisszal Szigelthy Ernő t. főhadnagyot és a második signum laudisszal Földt János t. főhadnagyot és Imreli Dezső t. hadnagyot.

— **A nyolcadik hadikölcsön és Nagykanizsa.** A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál a június 27-én lejárt első időszakban jegyezték csupán Nagykanizsán testületek, alapok, iparvállalatok, kereskedők és magánosok 3 millió 795 ezer koronát, (a hetedik hadikölcsön első időszakában 2.221.950 Kt.) A bankfiók jegyzőhelyei gyanánt szereplő körzetbeli pénzüntézek 3.477.500 koronát produkáltak (a hetedik hadikölcsön első időszakában 3.195.000 Kt.) Az eddig elért eredmény tehát összesen 7 millió 272 ezer 500 korona, ami már mostan 1.955.550 koronával meghaladja a hetedik hadikölcsön első időszakában elért jegyzési végösszeget.

— **A termés védelme.** Wekerle Sándor dr. belügyminiszter körrendeletben figyelmeztette a gazdákat, hogy saját érdekükben a vasutvonaltól minél messzebbre, de legalább is 100 méterre helyezték el termésüket és hogy az előirt védősávnak, a tarlóban szántott vagy ázott barázdának alkalmazására a legnagyobb gondot fordítsák és azt semmi körülmények között se mulasszák el.)

— **Két rejtélyes katonaszökevény Nagykanizsán.** A honvédelmi miniszternek azon közismert rendelete folytán, melynek értelmében a rendőri hatóságok minden előttük ismeretlen 18–50 év közötti polgári ruhás egyént igazoltatni tartoznak, hogy mi jogon vannak civilben. — **Varga Vendel,** a nagykanizsai rendőrkapitányság detektívje még június 20-ikán igazolásra szólított fel 2 gyanús alakot. Az egyik sorozási igazolványt mutatott fel, mely szerint Boguár József kecskeméti géplakatozsál azonos, akit a Kecskeméti tar-

A VIII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

tott néplőlkelő szemlén katonai szolgálatra alkalmatlannak találtak, — a másik pedig ugyancsak hatósági igazolvánnyal azt bizonyította, hogy Matisch Maximilián máhrisschönbergi géplakatossal azonos, aki mint rokkant van elbocsátva a katonaságtól. A rendőrkapitányság azonban kételkedett ez adatok valódiságában, a két gyanus alakot fogvatartotta és az Országos bűnügyi nyilvántartótól beszerzett adatok alapján tegnapra megállapította a következőket: Az egyik alak *Sugár Ernő* újpesti lakatossegéddel azonos, aki zsebtolvajlás miatt már többször ült, míg a másik *Herczog Mihály* budapesti születésű kereskedősegéd. Mindketten a budapesti 1. honvédegyezred közlegényei, akik már hónapokkal ezelőtt megszöktek ezredüktől és lopott igazolványokkal operáltak. Midőn ez adatokat elébük tárták, mindkét jeles firma megtört és beismerte a valóságot. A kanizsai kirándulásra vonatkozólag pedig azt mondták, hogy itt munkába akartak állni, hogy Nagykanizsán elrejtözve kihuzhassák az időt a háboru végéig. Átkísérték őket a katonai parancsnoksághoz.

— **Egy magyarutcai kisgyermek szerencsétlensége.** Szombaton délelőtt a Magyar-utca 29. számú házban *Willner Lajos* vasutasnak Károly nevű 2 éves kislia egy őrizetlen pillanatban felkapott a konyhában egy edényt, amelyben lugkööldat volt suroláshoz elkészítve és abból jócskán ivott. Mire az anya ismét a konyhába érkezett, a gyermeket már nagy görcsök között fetrengve találta. A szerencsétlen gyermeknek dr. *Goda Lipót* rendőrorvos nyújtotta az első segílyt. A gyermek állapota súlyos, de már nem életveszélyes. Otthol ápolják.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

Jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

— **Orgazda kanizsai zsibárus.** Kézrekerült a Leisingi sörcsarnokban elkövetett betörés orgazdája is. A sörcsarnok hűtlen szakácsnéja, *Hajdu Éva* és barátja, *Hortelendi Rózi* a betöréssel szerzett nagyértékű holmikat *Steiner* Dániel nagykanizsai ószerésznek adták át értékesítés végett. Megmondták a cseléd-lányok *Steinernek*, hogy a sok szappan, lepedő, abrosz, paprika és petroleum lopott holmi, mire az öreg így válaszolt: „Nem baj gyerekek, csak azt mondjátok meg, honnét valók ezek, nehogy véletlenül oda vigyem ezeket eladni, ahonnét loptátok. Mert már jártam így.” Az orgazdaságot többször büntetett vén róka mikor a Zalai Hirlapban olvasta a betörést, visszaadta a lányoknak a lopott dolgokat és mindjárt a rendőrkapitányságra sietett, ahol leplezte a betörő cselédeket. Mint azonban később kiderült, ezt megelőzőleg ilyenforma oktatásban részesítette őket: „Én nem akarok semmiféle kellemetlenséget, azért visszaadom a portékát, de jól rejtsetek el, nehogy a rendőség megtalálja. Aztán ha majd elfelejtik az egész dolgot, akkor előveszítik és én eladom.” A betörő

cselédék azonban leplezték az öreget is, aki végül kénytelen volt mindent bevallani. Ma délelőtt mindhármukat átkísérték a kir. ügyészség fogházába.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményel.** A hatósági ellátásban levők felhívának, hogy a második félére szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és a régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik *Dedovátz Béla* kereskedésében vásárolnak, azok július hó 2-án d. e. 8-tól 12-ig, — akik pedig *Fleischacker Gyula* kereskedésében vásárolnak, ugyancsak július hó 2-án d. u. 2-től 6-ig az Élelmezési Hivatalban jelentkezzenek.

— **A balatoni fürdőhelyek drágasága.** A Közélelmezési Hivatalban nagyfontosságú értekezletet tartottak a balatonparti fürdők, szállodák, vendéglők, kávéházak és nyári lakások árának szabályozása céljából. Az értekezletre meghívták a balatonparti vármegyék alispánjait, a fürdők képviselőit, a környék megbizottait, a fürdőegyesületek elnökségeit és a járási főszolgabirákat. A jelenvoltak megállapították, hogy a balatoni villáknak uzsorarákon történt kiadását már nem lehet megváltoztatni, ezzel szemben azonban szabályozni fogják a szállodai szobák árát. A szállókban korlátozni fogják a fürdővendégek, különösen pedig a külföldi honosok tartózkodási idejét. Elhatározták, hogy a balatonparti szállodák tulajdonosait kötelezni fogják arra, hogy a szobák árát sürgősen betérjessék az alispánokhoz, akik az árjegyzéket véleményezés kíséretében az országos árvizsgáló bizottsághoz terjesztik fel. *Sármegi Vilmos* orsz. képviselő követelte, hogy a nyári lakások és villák bérösszegének 25 százalékát kulturális célra, esetleg a helybeli fürdőegyesületek javára vegyék igénybe. *Kolbenschlag Béla* zalamegyei alispán közölte, hogy megyéjének vendéglőseivel kilenc, illetőleg tíz koronás menü-árban állapodott meg. A vendéglői étkezési árak és a balatonmenti piaci árak szabályozásának kérdésében nagy vita fejlődött ki, melyben *Bibó* és *Kolbenschlag* alispánok, *Tallian Andor* somogy megyei főjegyző, helyettes alispán, *Óváry Ferenc* és *Sármegi Vilmos* országgyűlési képviselők, *Langer István* és *Karácsony Kálmán* főszolgabírák, továbbá *Csereny* és *Kertész* szállótulajdonosok vettek részt. Valamennyien azt hangoztatták, hogy az élelmiszerek árát, különösen pedig a tej árát maximálni kellene, de helyes volna úgy a tejnek, mint a főzelékféléknek és egyéb élelmiszereknek a fürdők körzetébe tartozó járásokból való kivételét eltüntetni. Remélhető, hogy az értekezleten elhangzottak figyelembevételével rövidesen segíteni is fognak a balatoni fürdők mizériáin.

— **Szőlőtörköly takarmányozásra.** A városi Központi Szeszlovárdében (Báthory-utca 4. sz.) a szesztermelés tartama alatt takarmányozási célra állandóan nedves és szárított szőlőtörköly kapható. — A törköly szárított állapotban egyenértékű a jobb minőségű szénával, nedves állapotban kiválóan etethető szarvasmarhával, különösen a tehének tejelő-képességét mozditja elő.

— **Adományok az erdélyi menekülteknek.** Az utolsó erdélyi menekültek is visszatértek a minap Nagykanizsáról feldult otthonaikba. E szerencsétleneknek juttatott szives adományok nyugtázása is ma holnap véget ért. Legutóbb még adakoztak a Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekülteknek: Az Izraelita hitközség 80 koronát, *Mayer Klótd* egy ágyat, *Wallenstein Frigyesné* egy női inget, *Ütő Lászlóné* pedig a hazatérő menekülteknek

gyermekruhácskákat, utravalóul pogácsát és egyéb élelmiszereket. Mindezekért hálás köszönetét fejezi ki a bizottság.

— **Hat új gyár Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik, hogy a város három új gyárnak: a *Farkas* vegyészeti gyárnak, a *Sámson-féle* bőrgyárnak és a *Szattler faárugyárnak* megadta a kért területet. Másik három gyártelep részére, nevezetesen a *Hosszu-féle* műkögyár, a *Bach* butorgyár és az *Erdélyi szövögyár* építkezésének céljaira csak elsőbbséget biztosított a kért telkekre.

Színház.

* Heti műsor.

Hétfő: *Vandergold* kisasszony. Operettbemutató.

Kedd: *Vandergold* kisasszony. Másodszer.

Szerda: *Vandergold* kisasszony. Harmadszer.

Csütörtök: *Fedóra*. *Sardou* izgalmas drámája.

Péntek: *Boccaccio*.

Szombat: *Legénybucsu*.

Vasárnap délután: *Mozitündér*.

„ este: *Gcskey* brigadéros.

* **Vandergold kisasszony.** Ma este mutatja be a színtársulat a budapesti Városi Színház egyik legvonzóbb operettjét, a *Vandergold* kisasszonyt. *Harsányi Zolt* és *Hevesi Sándor* szövetkeztek a szellemes és kedves libretto megírására, melyhez *Rényi Aladár* a „Kis gróf” című híres operette komponistája fűlbemászó muzsikát szerzett. Számítalan előadást ért Pesten a „Vandergold kisasszony”. A darabot itt *Leövey* Leo rendezte, *Fodor* Artur pedig kitűnő táncszámokkal sietett a rendező segítségére. A rendezés igyekezett mindenben elsőrangut nyújtani. A címszerepet *Peterdy Etel* játssza. *Tihanyi*, *Fodor*, *Németh*, *Leövey*, *Hampel*, *Danis* és *Torday* alakítják benne az előkelőbb szerepeket. Turai karmester biztos keze vezeti a kórust és a zenekart. Háromszor egymásután kerül színre ez a remek operett, mely bizonyára mindhárom este zsufolt házat fog vonzani.

Felelős szerkesztő: **GÜRTLER ISTVÁN.**

Azonnali belépésre

kerestetik két szép írással bíró tanuló, aki a szünetidőre havi 80 K fizetéssel alkalmazást nyer. Sajátkezűleg írt folyamodványok az élelmezési hivatalhoz küldendők.

A sörgyárban

hizlalási célokra naponta friss törköly kapható

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. — Telefon 259.

1918. évi július hó 1-én és 2-án

Bűnös éjszakák

Bűnügyi dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy szép új nyitott könnyű-futó kocsi azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Tüzérharcok az olasz fronton.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Az egész olasz harcvonalon élénk tüzési tevékenység, mely ma reggel a Brenta és Piave között és a Piave alsó folyásánál jelentékenyebbé vált. Nagyobb gyalogsági harcok cselekmények a tegnapi napon át szüneteltek.

A vezérkar főnöke.

Fiáth tábornok hadosztályai Dél-tiroiban.

Genf. Egy svájci haditudósító az olasz frontról közölt jelentése szerint Fiáth tábornok hadosztályainak legnagyobb részét a Piave frontról, ahol azok feleslegessé váltak, a déltiroli frontra vezette.

Zita és a piavel visszavonulás.

Bécs. A legutóbbi napokban mindenféle olyan tartalmú híresztelés terjedt el, mely az olaszországi visszavonulást Zita királyné személyével hozza kapcsolatba. Az osztrák keresztény szocialista népszövetség tegnap nagygyűlést tartott, amelyen oly tartalmú határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint tiltakoznak minden olyan híresztelés ellen, mely a nép és az uralkodócsalád közötti jóviszonyt akarja megromlani.

Trockij az antant beavatkozása ellen.

Berlin. A Vossische Zeitung közlése szerint a moszkvai kormány felhivatalos lapja Trockijnak nagy feltűnést keltő proklamációját közli. Azt írja ebben Trockij, hogy attól a pillanattól kezdve, amint az angol és francia sajtó az antant-hatalmakat Oroszország elleni katonai beavatkozásra kezdte tüzölni, minden ilyen beavatkozást ellenséges cselekménynek tekint. És ha esetleg ennek megvalósulására kerülne a sor, azt éppúgy fogadná, mint ha Németország támadná meg Oroszországot. Azt írja továbbá Trockij, hogy az antant-hatalmak közül ilyen komolyabb katonai akcióra egyedül csak Japán lenne képes, de ha a japán és német seregek Oroszországban találkoznának, ezek bizonyára kezét nyújtanának egymásnak. Ha Oroszországnak választania kellene a japán vagy német megszállás között, kénytelen volna elismerni, hogy a japán veszedelem nem kisebb, mint a német.

Japánok Vladivosztokban.

Kiev. Dató japán admirális parancsára Vladivosztokban japán csapatok szálltak partra, hogy támogassák a bolsevik uralom ellen irányuló ukrán mozgalmat.

Oroszországi hírek.

Kiev. Moszkvából jelentik, hogy a maximálisták Mihály nagyherceget cárrá kiáltották ki.

Szentpétervár. Az Ural vidékén a vörös gárdistákat újból összpontosították a cseh-tótok ellen, akiket egy minapi nagy ütközetben megfutamtítottak és nekik újabb óriási veszteséget okoztak.

Az északoroszországi angol uralom.

Berlin. Németországban már hosszabb ideje figyelik, mint vetik meg lábukat az angolok a murman partvidéken, amelyet már teljesen elváltak Oroszországtól. Míután Finnországot is teljesen elzárta Anglia a világtól, ezért Németország is kénytelen fentartani Finnország megszállását.

Új sorozás Franciaországban.

Genf. Az egész francia közvéleményt rendkívül idegesíti a hadügyminiszternek az az intézkedése, mellyel Franciaországban az összes 19-50 éves férfiak új sorozását rendelte el.

A francia sajtó és Kühlmann beszéde.

Genf. A francia sajtó Kühlmann német külügyi államtitkárnak legutóbbi beszédét a béke útján való igen fontos lépésnek mondja. A Journal de Peuple azt követeli, hogy okvetlen tegyen hasonló lépést az antant is.

Landwehr tábornok — az új közös pénzügyminiszter.

Bécs. Osztrák politikai körökben erősen híresztelik, hogy gróf Burián István a közös külügy- és pénzügyminiszter legközelebb lemond utóbbi állásáról. A monarchia közös pénzügyminisztere valószínűleg Landwehr Ottokár tábornok, a közös élelmezési tanács elnöke lesz. Ezt a magyar kormány is támogatja és e kinevezésnek egyedüli akadálya ma még az, hogy Bosznia-Hercegovina kormányzója, Sarkotics vezérezredes ilyenformán egy tábornok alá kerülne.

Tüzifát

Ölemben és fűrészelt alakban szállítanak újból KONDOR ADOLF és TÁRSA fakereskedők. Megrendelési helyek Tárház-utca 15. és Arany János-u. 2.

A sörgyárban
bizalmas célokra
naponta friss törköly kapható

A Nagykanizsai Bankkegyesület

Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely elfogad eredeti feltételek mellett jegyzéseket a

VIII. Nemzeti hadikölcsönre

és a jegyzések előmozdítására olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután igen gyér részvétel mellett tartotta Nagykanizsa város képviselőtestülete rendes közgyűlését. A kiskanizsai városatyák közül mindössze hatan jelentek meg ez alkalommal a városbáza dísztermében, aminek magyarázata az, hogy tegnap kezdődött meg az aratás a kanizsai határban, s csak örülni lehet, hogy ez nagyobb vonzóerőt gyakorolt a kiskanizsai gazdákra, mint a városházán folyó szófecsérelés.

Az elnöklő dr. Sabján Gyula polgármesteren kívül Király Sándor műszaki tanácsnok, Deák Péter rendőrfőkapitány, továbbá a két legújabb tanácstag: dr. Prack István közigazgatási tanácsnok és dr. Kaufmann Lajos I. aljegyző is helyet foglaltak az előadói pulpitusnál.

Napirend előtt dr. Sabján Gyula polgármester a képviselőtestületnek három nemrég elhunyt kiváló tagját, dr. Löke Emilt, Rapoch Gyulát és Weiser Józsefet parentálta el meleg megemlékezéssel, továbbá néhai Sartory Oszkár cementgyárost, aki azelőtt évtizedeken át tevékeny tagja volt a képviselőtestületnek.

A napirend előtti felszólalásokat Dóri Zsigmond folytatta, aki utalva az állami és törvényhatósági tisztviselők ruhasegélyére, indítványozta, hogy Nagykanizsa városa is szavazzon meg tisztviselői részére ruhaseszerzési segélyt. (Az indítványt egyhangú helyesléssel fogadták.) Majd a hatósági ízlet beszüntetését sürgette, mert annak ma már ugyyszólván semmi rendeltetése nincsen és a 4500 korona évi boltbérvesztés és a nagy személyzeti kiadások több mint 2 százalék pótdónak felelnek meg. Végül megreklamálta azt, hogy a polgármester ellen elrendelt fegyelmiről szóló határozatot miért nem hozták a képviselőtestület tudomására, holott annak egyik példánya a városi képviselőtestület címére érkezett a megyeházáról.

Dr. Sabján Gyula polgármester örömet fejezte ki afféle, hogy a tisztviselők ruhaseszerzési segélyére vonatkozólag indítvány tétett. Javaslatára a képviselőtestület hozzájárult ahhoz, hogy e célból függőkölcsönt vegyenek fel addig, amíg az erre szükséges

összeg beilleszthető lesz a költségvetésbe. Ami a hatósági fizetést illeti, azt amlatt kell fentartani, mert vannak olyan árak, amelyek oly kis mennyiségben érkeznek, hogy azokat nem lehet a hatósági ellátás lebonyolításával megbízott 30-nál több kereskedő között szétosztani. A fegyelmi határozatot pedig, — mondotta, — azért nem terjesztette eddig a közgyűlés elé, mert azt a saját részéről megfeleltette és végleges döntés ez ügyben még nincs.

A piaci mizériák.

Knortzer György szomorú képet festett a kanizsai piac állapotairól. A horribilis főzelékárakat, a kofauralmat és a zsirhiányt tette szóvá, majd indítványozta, hogy okvetlenül létesítsen a város nagyszabású konyhakertészetet.

Dr. *Sabján* Gyula polgármester: Városi konyhakertészet létesítéséről már van közgyűlési határozat, s e célból a város a földművelésügyi minisztertől kérelmezte 80 holdnyi legelőnek kikebelezését. Válasz azonban erre még nem jött.

Deák Péter rendőrfőkapitány: Piaci mizériák mindenütt vannak. A kofaengedélyek korlátozása enyhítené a bajt, de hiába tagadja meg a város a kofaengedélykérelmeket, a vármegye megváltoztatja ezt és mindenkinek ad iparigazolványt. A rendőrség hiányos létszáma mellett nem képes a piacot kellőképpen ellenőrizni, de egyébként maga a közönség leginkább hibás a dologban, mert minden árat megfizet, amit tőle kérnek.

Plánder Boldizsár a termelés nagy nehézségeit magyarázza, miközben kijelentette, hogy az idén Nagykanizsán egyetlen fej káposzta sem fog teremni. *Ujváry* Géza pedig a mezőgazdasági munkabérek magasságára mutat rá. Ellenzli a városi zöldségkertészet létesítését, mert az biztos ráfizetést jelent. — *Knortzer* György: Ehhez a katonaság ad munkaerőt.

Hozzák haza a 43-asokat!

Ujváry Géza újabb felszólalásában a cseh katonáknak a kanizsai határban való garázdálkodásait illusztrálta több adattal, majd általános helyeslés közben azt indítványozta, hogy Nagykanizsa városa kérje a honvédelmi kormánytól a 48. gyalogezrednek Pilsenből Nagykanizsára való visszahelyezését. Ezt nagy egyhangúsággal elhatározták.

Eperjesy Gábor indítványként a városi képviselőtestület köszönetét fejezi ki *Bosnyák* Géza főispánnak a meleg érdeklődésért, melylyel Nagykanizsa város jövő fejlődése iránt viseltetik.

Az új tisztviselők programja.

Dr. *Fodor* Aladár az új tisztviselők, *Hemmer* Károly főszámvivő és *Ország* Györgyné az új városi bába letették hivatali esküjüket, majd dr. *Sabján* polgármester üdvözlő szavai után dr. *Prack* István közigazgatási tanácsnok emelkedett szólásra és az új tisztviselők nevében igen formás beszédet mondott. Köszönetüket fejezte ki a képviselőknek a bizalomért és azokat a nagy feladatokat vázolta, amelyek elvégzése rájuk vár. Programjukat most az élet szabja meg és ez: a becsületes munka. Ez alatt azonban nem a hivatalos órák szimpla ledarálását érti, hanem teljes lélekkel és e város iránti való igaz szeretettel dolgozást.

Egyéb ügyek.

A nagykanizsai kórház 1919. évi költségeit 405,150 koronában irányozták elő, amit akként fedeznek, hogy az ápolási díjakat a közgyűlés napi 4 korona 20 fillérről 5 koronára emelte föl.

Hosszabb vita folyt több városházi lakás fölmondása körül, melyeket a tanács részint hivatalok elhelyezése, részint pedig a tervezett női felsőkereskedelmi iskola céljaira tart szükségessé. Miután megállapították azt, hogy f. év szeptemberében az új intézetből már ugysem lesz semmi sem, *Knortzer* György, *Ujváry* Géza és dr. *Sartory* Zsigmond felszólalása után kimondta a közgyűlés, hogy csak Janda Károly postafőtiszt és dr. *Miklós* Dezső lakásait mondja fel.

A közgyűlés további tárgyalási anyagából még csak az érdemel feljegyzést, hogy hosszú, akadémiázó vita után, amelyben *Deák* Péter, *Elek* Ernő, dr. *Fried* Ödön, *Ujváry* Géza, *Weisz* Tivadar, *Döri* Zsigmond és dr. *Sabján* Gyula vettek részt, — elfogadták a *moziszbályrendelettervezetet*, melynek értelmében a moziipar a város monopóliuma lesz, s a jelenleg működő kanizsai mozik közül a nagyobbik előadónkint 35 koronát, a kisebbik pedig 25 koronát lesz köteles a városi pénztárba befizetni.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK.

— A kanizsai rendőrség berendezése és az államosítás. Alispán leirat érkezett ma Nagykanizsa város tanácsához, amellyel a belügyminiszter utasítására az alispán elrendeli, hogy a legsürgősebben foglalják leltárba a nagykanizsai rendőrkapitányság berendezését és felszerelését képező összes ingóságokat (irodai, őrszoba és fogdaberendezéseket, butorzatokat, fegyvereket és ruházati cikkeket) mert ezeket a rendőrség közeli államosításával megváltják és azok az államrendőrség tulajdonába fognak átmenni. Az összes tárgyak értékét részletesen feltüntetett leltárnak 8 nap alatt készen kell lennie.

— **Gyilkosság egy kanizsai örömtanyán.** Az éjszaka 12 órakor, amikor úgy esett az eső, mintha csöbörből öntötték volna, két nő egy szál ingben rohant végig a Kinizsy-utcán és Erzsébet téren keresztül a városházára, a rendőrkapitányságra. A két csuromvíz nő a „Vörös lámpa” című éjjeli mulató alkalmazottja volt, akik lélekszakadva azt jelentették a kapitányságon, hogy náluk a szalonban egy katonai bajonettjével agyonszurt egy civil fiatalembert és elmenekült. Tíz perc múlva már ott volt *Pollermann* János rendőrfelügyelő, aki még élve találta a vérengzés áldozatát, de ez alig néhány percnyi kintlódás után meghalt. Az este 11 órakor nagy katonatársaság jelent meg a mulatóban. Átutazó horvát katonák voltak, akik már erősen bekapacitálva érkeztek oda és igen duhaj módon viselkedtek. Emiatt rájuk szólt egy 48-as káplár, aki a szalonnak egyik sarkában feketekávé szűrőcsőlt. A beavatkozás sértette *JII* Jenő nagykanizsai péksegéd jogérzékét és e szókkal rivált a káplárra:

— Mi köze magának ahhoz, hogy ezek hogyan mulatnak?

— Én katonarendőr vagyok, — felelte a zöld parolis álliszt.

— Hát akkor igazolja magát, — ríposztzott a péksegéd és egyik barátjával, akinek személye eddig még ismeretlen, magasra emelt

esernyővel a káplárra rontott. A péksegéd az esernyővel fejbeütötte a káplárt, barátja pedig hátulról támadott rá. Ekkor a katonai hirtelen kirántotta bajonettjét és azt markolatig a péksegéd mellébe dőfte, majd a következő pillanatban kiugrott a szalon ajtaján és nyomtalanul eltűnt a viharos éjszakában. A gyilkosság hírére odaérkezett rendőrök tüvé tették az udvart és a kertet, de a gyilkosnak nem akadtak a nyomára. Reggelre azonban sikerült megállapítani, hogy a vérengző katonai *Millei* József nevű 29 éves kiskanizsai kőműves volt, aki mint 48-as káplár jelenleg a királyhidai csendőrséghez van beosztva. Apjának lakásán találták meg a rendőrök mély álmában. Letartóztatták és behozták a rendőrkapitányságra.

— Az Élelmezési Hivatal közleményel.

A hatósági ellátásban levők felhívattak, hogy a második félévre szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és a régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik *Fleischacker* Albert kereskedőnél vásárolnak, július hó 3-án d. e. 8-tól 12-ig, azok akik pedig *Lackenbacher* József kereskedőnél vásárolnak, ugyancsak július hó 3-án d. u. 2-től 6-ig az Élelmezési Hivatalban jelentkezzenek. — A nagykanizsai borbély és fodrázmesterek felhívattak, hogy a második félévre járó borbélyszappan átvétele végett ma, azaz kedden este az Ipartestület helyiségében okvetlen jelenjenek meg, mert a szappan csak ez alkalommal lesz kiadható.

Színház.

* Heti műsor.

Kedd: *Vandergold* kisasszony. Másodszor.
Szerda: *Vandergold* kisasszony. Harmadszor.
Csütörtök: *Fedóra*. *Sardou* izgalmas drámája.
Péntek: *Boccaccio*.
Szombat: *Legénybucsu*.
Vasárnap délután: *Mozitündér*.
„ este: *Ocskay* brigadéros.

Felelős szerkesztő: **GÜRTLER ISTVÁN.**

CSAK

RADIUM

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:

A Dundtull Gazdasági Szeszgyárosok Szeszflinomító Részvénytársasága

== Nagykanizsán. ==

Egy gépmester és egy szedő tanonc felvétetik lapunk nyomdájában.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. — Telefon 259.

1918. évi július hó 1-én és 2-án

Bűnös éjszakák

Bűnügyi dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor. Vasárnap, és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Oroszország velünk

szövetkezik, mihelyt Japán és Anglia
orosz területet akar megszállni.

Berlin. Moszkvából érkezett radio-
telegramm jelenti:

A szovjet-kormány rendkívüli
gyűlésre gyűlt össze arra a hirre,
hogy a Bajkál-tótól keletre Japán
csapatok jelentek meg. Az esetre,
ha Japán és Anglia orosz területet
akarna megszállani, a szovjet-kor-
mány azonnal csatlakozik Német-
országhoz.

Berlin. Pétervárról jelentik: Archangelszkbe az angol hadihajókon kívül három francia hadihajó is érkezett, ami arra mutat, hogy az antant Oroszország ellen akciót kezd.

New-York. A waschingtoni japán nagykövet kijelentette egy újságíró előtt, hogy Japán teljesen kiveszi a részét a háborúból, még pedig olyan módon, amely a legsikeresebbnek ígérkezik. A nagykövet erélyesen cáfolja azt a híresztelést, mely szerint Japán közelednék Németországhoz.

Koppenhága. A Dagens Nyheter írja: A legközelebbi napokban oly események történnek, melyek rendkívüli hatással lesznek Oroszország belső kialakulására. A lap arra a komolyan tárgyalt hirre céloz, hogy Anglia rövid határdejtű ultimátumot intézett a moszkvai kormányhoz Oroszország és az antant viszonyának tisztázását követelve.

Stockholm. A Murmannál partraszállított angol csapatokkal minden nap megkezdődhetnek az ellenségeskedések. Azokat a német csapatokat, melyeket eredetileg a finn ellenforradalom leverésére rendezték ki s csak 18 ezer emberből álltak, 50 ezer főre emelték fel és a karéliai határra vezényelték őket, míg egy-kisebb részük Pecsanga ellen vonult. Valószínű, hogy a német csapatok a Murman-vasutat akarják megszállni.

Olasz tömegtámadások.

Bécs. A Piave és Brenta közötti offenzívánk óta fellángolt az olaszok harci kedve és veszteségeikre való tekintet nélkül igyekeznek valamelyes területet hódítani. Egyik dandár a másik után indul rohamra. Az emberpazarló módon hullákkal borított szűk területen az olaszok lépésről-lépésre közeledtek állásaink felé. Késő délután árkaik elé értek a rohamoszlopok és hangos kiáltással állásainkra törtek. Heves közelharc fejlődött ki, melyben csapataink szuronnal és kézibombával szétszórták a támadó olasz zászlóaljkat. Ez alkalommal ismét különösen ki-

tűntek vitézségükkel a magyar honvédek, sziléziai gyalogezredek és a híres négyes bosnyákok.

Az antant hajóvesztésével.

Berlin. A német tengerészeti költségvetés harmadik olvasásánál egyik centrum-párti képviselő felvilágosítást kért a francia államtitkár nyilatkozatáról, mely szerint az antant a német buvárhajók kétharmad részét elpusztította. Erre Capelle a tengerészeti vezérkar nevében kijelentette, hogy a francia államtitkár adatai hamisak, ép az ellenkezőjük igaz. Naponta 4-5 nagyobb ellenséges hajót süllyesztünk el. Minden amerikai katonával, ki Európa földjére lép, fokozódik az antant szükségére hajótérben. Minden emberre hat tonna hajótér kell.

Francia békehang.

Genf. Mistral francia szocialista képviselő a Humanitében „Legyen vége“ című cikkében kifejti, hogy az összes hadviselők hajlandók lennének egy békejavaslatot vizsgálat tárgyává tenni, csak nem biznak egymásban. Appellát valamennyi kormány vezetőjére, vessenek véget a szomorú komédiának és közöljék békefeltételeiket.

Menekülés Párisból.

Hága. A Párisból való menekülés pánik jellegét ölti. A menekülők megrohmozzák a pályaudvarokat, csomagot alig vihetnek magukkal s örülnek, ha pusztán életüket menthetik. Olyan a menekülés képe, mintha az ellenség már Páris előtt állana.

Itthon maradnak az öregek.

Budapest. A Külügy-Hadügy jelenti: Az 1870-71-ben született legénység, amely máris a mögöttes országrészekben teljesít szolgálatot, valamint az 1868-69-ben születettek nem küldhetők többé a hadrakelt sereghez.

Nagy villamos baleset Bécsben.

Bécs. A Lerchenfelder-Strassen súlyos villamos szerencsétlenség történt. Két villamos összeütközött, az egyik pozdorjává zúzódott, a másik erősen megrongálódott. 24 utas többé-kevésbé súlyosan megsebesült.

Hollánt felfüggesztették.

Budapest. Hollán Sándort, a KSOD. élelmiszercsempésző igazgatóját felfüggesztették állásától.

Csengery-u. 54. sz. ház

szabad kézből azonnal eladó.
Vevők a városi közgyámnál jelentkezzenek

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
elfogad eredeti feltételek
mellett jegyzéseket a

VIII. Nemzeti hadikölcsönre

és a jegyzések előmozdítására
olcsó kamat mellett magas
előleget nyújt.

HIREK.

— A városházáról. Dr. Sabján Gyula polgármester, ki hivatalos ügyekben Budapesten volt, az éjszaka megérkezett és ma délután már fogadta a referenseket és feleket. — Dr. Prack István közigazgatási tanácsos ugyancsak hivatalos ügyekben Zalaegerszegen tartózkodik. — Hivatalos elfoglaltságban Budapesten jár pár napig Deák Péter rendőrőrkapitány, Kiss Lajos rendőrkapitány pedig meghülés miatt van távol hivatalától. A rendőrség szerencsés ügybeosztása folytán a főkapitány s a kapitány távolléte dacára sem szenved fennakadást az ügymenet.

— Kitüntetett 48-as tisztek. A Verordnungsblatt közlése szerint öfelsége a 48. gyalogezred tisztikarában legujabban az alábbi vitézségi kitüntetéseket eszközölte: A III. oszt. kalonai érdemkereszttel tüntette ki Raidl Adolf főhadnagyot és Siess Károly tart. főhadnagyot, a signum laudisszal pedig (a kardokkal) Balázs Márk népfőlkelő kapitányt, Erekli Jenő népfőlkelő főhadnagyot és Kondor István t. hadnagyot.

— Uj-mise. Dr. Csaba Jenő kegyestanitórúdi áldozópap, ujmisés, első szent miséjét július 7-én, vasárnap d. e. fél 10 órakor mondja az alsó templomban.

— Restaurálják a felsőtemplomot. Épp a háború kitörésének évében akarták már a felsőtemplomot kissé rendbehozni. A nagy világégés miatt aztán többé gondolni sem lehetett rá. Most már azonban a renoválás nem halasztható tovább. Nagykanizsa város tanácsa, — mert a polgári társadalomban erre megfelelő munkaerő alig van, — a 20. honvédpótzászlóalj parancsnoksághoz fordult segítségért. Darvas Lajos őrnagy pótzászlóaljparancsnok igazán páratlan előzékenységgel teljesítette a város kérését és annyi kőművest és festőt bocsátott a pótzászlóaljnál szolgáló szakiparosok közül a szent cél érdekében a város rendelkezésére, hogy ezekkel egy kisebb-fajta templomot akár egészen is fel lehetne építeni. Egyelőre arról van csak szó, hogy a felsőtemplomot belülről két színben újrafessék és már az egész templom belseje tele van építve kőművesállványokkal. Darvas őrnagy

annak az óhajlásának adott kifejezést, hogy a felsőtemplomot kívülről is szeretné rendbehozni, azonkívül a mai primitív szöszék helyett egy rendes szöszéket is építtetve a templomba. Valószínű, hogy ennek anyagköltségeit is meg fogja szavazni a városi tanács, s akkor a felsőtemplom rövidesen kívül-belül új mezbe fog öltözni.

— **Tandijemelés a nagykanizsai főgimnáziumban.** A minapi városi közgyűlés tárgyszorozaton póttárgyként szerepelt a nagykanizsai főgimnáziumi tandij felemelésére vonatkozó tanácsi javaslat. A közgyűlés a tanácsi javaslatnak megfelelően 100 perccel felemelte a gimnáziumi tandíjat, mely tehát az eddigi évi 50 korona helyett 100 korona lesz. Nagykanizsa városa a gimnáziumi tandijemeléssel az állam példáját követte, mely tudvalevőleg nemrég szintén 100 százalékkal emelte minden állami tanintézet tandíját. A gimnáziumi tandijemelésre indokul mi egyebet alkalmazhattak volna, mint az általános drágaságot, mely alól a kanizsai gimnázium fentartásának költségei sem maradtak ki. A tandijemelés azonban a szegénysorsu tanulókat nem érinti, mert azok, ha megfelelő tanulmányi eredményt produkálnak, mint eddig, éppúgy ezen túl is a legmesszebbmenő méltányossággal tandijelengedésben részesülnek.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

Jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

— **Nem lesz több kofaengedély Nagykanizsán.** Ami ellen hónapok óta irunk, agítalunk, toporzékolunk s lázadozunk: a kofaengedélyeknek hétről-hétre tömegesen való kiadása — ezennel megszűnt. Szüksége volt azonban ehhez Nagykanizsa város tisztújítására, hogy olyan tagjai legyenek a városi tanácsnak, akik rá tudtak eszmélni arra a kétszerkettőnél egyszerűbb dologra, hogy akkor legolcsóbb a piacon a káposzta, ha minél kevesebben vannak azok, akik abból akarnak meggazdagodni, hogy az összes káposztát egy lelőrával előbb megveszik, mint mielőtt a fogyasztónak alkalma lenne azt a termelőtől megvenni. Amióta dr. Prack István közigazgatási tanácsnok referálja az iparigazolványok dolgát a tanácsban, azóta Nagykanizsán egyetlen új kofaengedély sem látott tinte és napvilágot. A legutóbbi tanácsülésen dr. Prack indokolása alapján hat új kofaengedély iránti kérelmet utasítottak el, sőt elutasítottak ezenkívül egy vendéglősi, egy serféskereskedői iparigazolvány iránti kérelmet és egy divataru kereskedés nyitására irányuló hatósági engedély-kérvényt is. A kofaengedélyek elutasításához pláne az indoklást is magában foglaló nyomtatott blanketája van az eros szocialis erzközlő tanácsnak. Ez a stereotip indoklás szószertint így hangzik: „Az iparengedély kiadása közérdekből nem kívánatos, mert az újabb üzlet létesítése folytán előálló nagyobb kereslet az árak további emelkedését nagyban előmozdítaná”. — Most már azonban sajnos, ez a radikális eljárás is alighanem eső utáni kőpönyögnek fog bizonyulni.

— **Kristálysóda.** Kolbenschlag Béla alispán értesítette a várost, hogy a szappanközpont által Schützer Jakab és Fia pécsi cégtől Zalavármegye részére kiutalt kristálysódaiból 600 kilogrammot utalt át Nagykanizsa város lakossága számára.

— **Nagykanizsa közegészségügye júniusban.** A tisztí orvos Nagykanizsa városának június havi közegészségi állapotairól a városi tanácshoz az alábbi tartalmú jelentést terjesztette be: A *felültek* közegészségi állapota kedvező volt, kórjelleg nem uralkodott, a megbetegedések száma csekély volt. *Június 29-ikén a Király-utca 30. számú házban egyszerre 4 hólyagos himlőbeteg találtatott*, akiket a járványkórházba szállítottak. A betegséget Vajda János fuvarozó kocsis hurcolta be, aki távolabbi vidékeken is meg szokott fordulni, s így valószínűleg olyan községben is járt, ahol hólyagos himlőbeteg van. Az óvintézkedések megtörténtek. A *gyermek* közegészségi állapota nem volt kedvező június hónap folyamán, mert a gyermekek között a hőkhurut (szamárhurut) az I—V. kerületekben járványosan fellépett, miért is ezen városrészekben az ovodák bezárását kellett kérelmezni az alispántól. A múlt hónapban *fertőző betegségeknek* 23 esete fordult elő Nagykanizsán és pedig tifusz 3, vörheny 3, difteriisz 1, hőkhurut 5, kanyaró 6, hólyagos himlő 4 és gyermekágyi láz 1 esetben. Öngyilkosság két esetben történt. (Egy mozdonyvezető és egy kiskanizsai földműves) Elmekór, súlyos testi sértés, véletlen szerencsétlenség által való kimulás nem fordult elő. Június hónapban *35-en haltak meg* Nagykanizsán, a halálesetek okai pedig ezek voltak: gyomorbántalom 2 esetben, rákos betegség 2, agyszélbűdés 1, szervi szivbaj 3, orbánc 1, végkimerülés 6, lugkőmérgezés 1, veselob 1, gyermekágyiláz 1, ránggörcs 4, tüdőbetegségek 6, tüdőgümőkór 3, májdaganat 1, fulladás, veleszületett gyengeség 1, gerincagysorvadás 1. Halva született 2 fiú és 1 leány.

— **A nagykanizsai közalkalmazottak ruhája.** Felkerem a nagykanizsai közalkalmazottak ruhával való ellátása céljából kirendelt ruhaszétosztó bizottság tagjait, az összes közhivatalok főnökeit és az iskolák igazgatóit, hogy holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor a kir. törvényszék kis tanácstermében tartandó gyűlésen a saját és a közalkalmazottak érdekében okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Dr. Kenedi Imre kir. táblabíró, a beszerzési csoport elnöke.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők felhívatalnak, hogy a második félévre szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik Reich Mátyás kereskedésében vásárolnak, f. hó 9-én délelőtt 8-tól 12 óráig, akik pedig Rosenthal Jakab kereskedőnél vásárolnak, azok ugyancsak f. hó 9-én délután 2-től 6 óráig az Élelmezési Hivatalban jelentkezzenek.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 6-án és 7-én

Jókai film

Gazdag szegények

dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő műsor.

Jegyek előre válthatók a pénztárnál

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Színház.

* Heti műsor.

Szombat: Legénybucsu.

Vasárnap délután: Moztitündér.

este: Ocskay brigadéros.

Hétfő: Sztambul rózsája. Operétes-bemutató.

Kedd: Sztambul rózsája. Másodszor.

Szerda: Sztambul rózsája. Harmadszor.

Csütörtök: Sztambul rózsája. Negyedszer.

Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.

Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.

Vasárnap délután: Mánás Miska.

este: A bor. Gárdonyi modern népszínműve.

* **A színház hírei.** Ma este a „Legénybucsu” című eleven, pezsgő zenéjű operett kerül ismét színpadra Peterdy Etellel, Koháry Kláival, Tihanyival, Leőveyvel, Némethet és Fodorral a cimszerepekben. Az igazgatóság általános kérésnek tett eleget, mikor ezt a népszerű operettet felelevenítette. A darabot Leővey Leo rendezi. — Holnap, vasárnap este „Ocskay brigadéros” előadásával tesz eleget a színház igazgatósága egy hazafiúi, mint irodalmi hivatásának. A cimszerepet Gózon játsza, de az egész személyzet fellép Herceg Ferenc ezen remekében. Ocskay brigadéros nehéz rendezését Gózon Béla nagy körültekintéssel látja el. Vasárnap délután a „Moztitündér” kerül színpadra, a multheti szerepszásban.

* **Sztambul rózsája.** Holnapután, hétfőn eseményes hete kezdődik a kanizsai színháznak. Ekkor kerül ugyanis Nagykanizsán bemutatásra a múlt évi operett termés csodás sikerű slágere, a „Sztambul rózsája”, melyet Bécsben 400-nál, Budapesten pedig 300-nál többször adtak egymás után. Ismerve a darabot, egy cseppet sem tartjuk tuizottnak a színigazgató számítását, mellyel egymásután hatszori előadásra tűzte ki az ügy zenéjét, mint szövegvénynek bájos tartalmánál fogva valóban elsőrendű darabot. A Sztambul rózsája kanizsai premierjének azonban a mi speciális szempontunkból még egy vonzó nevezetessége lesz. Ekkor lép ugyanis elénk. ezuttal első jelentékeny szerepben a kanizsai közönség egykori ünnepekt kedvence, Komáromy Gizi, a tüneményes hangu szubrett, akiről már-már azt hittük, hogy örökös mellőzés miatt nem látható soha a színpadon. A Sztambul rózsájának cimszerepében azonban teljes kárpótlást nyújt Komáromy Gizi is az összes elmaradt műelőzetekért, amiket nálunk is már oly sokan megreklamáltak.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága kőveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

CSAK

RADIUMTÜZ
SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:

A. Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok
Szeszfőmítő Részvénytársasága

== Nagykanizsán. ==

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfőzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

Adakozzunk a vak katonáknak.

ZALAI HIRLAP

társasági és közgazdasági lap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1. hóra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér, Vidékre postán . . . 1. hóra 2.50 kor.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA

Kiadóhivatal: Güteberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

A moszkvai német követ meggyilkolása.

Antantbarát forradalmi szocialisták voltak a gyilkosok. — Jeladás a bolsevik kormány megbuktatására. — Német- és Oroszország jóviszonya nem változik.

A tegnapi lapok jelentették a kínos világ-szenzáció, hogy Moszkvában két mérénylet revolverrel megölte Németország oroszországi követét, Mirbach grófot. A súlyos következményű eset újabb fejleményeiről ezek mai telefonjelentéseink:

Moszkva. A baloldali forradalmi szocialisták belsérték, hogy részesek gróf Mirbach moszkvai német követ meggyilkolásában. A vezetők egy színházban eltorlaszolták magukat. A rendőrség valamennyit letartóztatta. Moszkvában különböző helyeken harcok dúlnak a bolsevikiek és az ellenforradalmi szocialisták között. Eddig a bolseviklek kerekedtek felül.

Frankfurt. A Frankfurter Zeitung jelenté Moszkvából: Mirbach gróf gyilkosai egy oly épületben rejtőztek el, melyet az antantbarát forradalmi szocialisták tartották megszállva. A jelek arra mutatnak, hogy Mirbach megöletése jeladás volt az antantbarát forradalmi szocialisták nagy államcsínyéhez. A bolsevikiek és a forradalmi szocialisták között nagy harcok vannak folyamatban.

Berlin. A Wolff ügyvédség jelenté Moszkvából: Mirbach gróf német követ gyilkosai mint az ellenforradalom leküzdésére alakult bizottság képviselői jelentkeztek a követnél. Beszélgetés közben szóba hozták a követ magyar tiszt rokonát, Mirbach Róbertnek perét, melynek írtai, — mondták, — az ő kezükben van. Csak kis idő múlva rántottak elő revolvert, majd a lövés után a földszinti ablakból az utcára való ugrás közben kézigranátokat dobtak a megsebzett követre és egy készenlétben álló autóval elvágatták. — Csicserin és Karachán népbiztosok, valamint Lenin és Sverglóff, a központi végrehajtó bizottság elnöke nyomatékosan kifejezték és biztosították a követséget, hogy a megboszulásra minden lehetőt megtesznek. A tettesek a baloldali

forradalmi szocialisták egyikének s állására menekültek. A gyilkosság jeladás volt a bolsevik uralom ellen szervezendő államcsínyhez. Sarnikoff, a moszkvai antantmozgalom vezetője is bűnrészes a gyilkosságban. Sarnikoff, aki a Kerenski-kormányban hadügyminiszter volt, a jelek szerint bujdosik. — A német kormány azon várakozásának adott kifejezést, hogy az orosz kormány a leghatározottabban üldözi és meg fogja büntetni a gyilkosokat és cinkosait.

Berlin. Az összes német lapok egybehangzóan hangsúlyozzák, hogy a moszkvai német követ meggyilkolása nem fogja Németország és Oroszország jóviszonyát megbontani. A német kormány felhasználja az alkalmat, hogy az orosz kormányt a legszigorubb fellépésre készítse az oroszországi antantügynökök üzelmeivel szemben.

Moszkva. A népbiztosok tanácsa az 1896. és 1897. évbéli születésű és átmenetileg szabadságot moszkvai munkásokat mozgósította.

A békeszerzések a házban.

Budapest. A képviselőház holnap folytatja a választójogi törvényjavaslat tárgyalását, majd közvetlen az után az Oroszországgal, Ukániával és Romániával kötött békeszerzések ratifikálásával foglalkozik.

Visszavert olasz támadások.

A vezérkar tegnapi és mai jelentései.

Budapest, július 7. (Hivatalos)
Mint hogy a Piave deláját áldozatok árán tarthattuk volna csak, ott harcban vetett csapatunkat a főág keleti partján levő töltésállásunkba vontuk vissza, a mozdulatot július hó 5-ről 6 ikára virradó éjjel hajtottuk végre. Az ellenség tegnap déiben a folyóig tapogatózva utánunk nyomult. A Monte Perticától keletre a vitéz ottocaci hetvenkilencedik gyalogezred véres közelharcokban visszavert erős olasz elmentámadásokat.

Albániában a Devoll és az Osum között franciák és angolok megtámadták hegyi állásainkat. A harcok folyamán sikerült az ellenségnek két ponton előnyöket elérnie, melyeket azonban ellentámadásunkkal nyomban visszarágtunk.

A vezérkar főnöke.

Budapest, július 8. (Hivatalos)

A Monte Perticán levő Tuzson állásokért a küzdelem tegnap délutánig tartott. Hetszer vette magát a vitéz 79. ottocaci gyalogezred ellenőköszével az olaszokra, míg a felső mozdító támadó erőket és végre visszaverie őket árkaikba. Az ottocaci ezred parancsnoka Zaker Károly alvezéres vitézei élén hősi halált halt.

Egyébként a délnyugati fronton nem volt küzdelem.

Albániában tegnap az olaszok a Vojusa központi és alsó folyásánál erős támadásba mentek át. A folyó vízgyűjtőjében előreléptek állásainkat föllásaink között vontuk vissza.

A vezérkar főnöke.

Vonják vissza a kőfaengedélyeket!

— Saját tudósítónktól.

A Zalai Hírlap szombali száma örömmel adott hírt arról, hogy dr. Prach István közgazdasági tanácsos a kőfaengedélyek folyamodók révén elterjedt referendumi mai tejeszt a tanács elé. Ugy advo-ottuk ezt az álláspontot, mint amely alkalmas a nagykanizsai piacon dúló kőfaengedélyek további tullen- géséi megszüntetésére. Az alábbiakban pedig egy módot ajánlunk, amellyel a kőfaengedélyek nemcsak továbbnövekedésben megakadályozni, de letörni is lehet.

Az 1917. év október 15-én életbe lépett lánckereskedelmi törvény előírja, hogy mindazok, kik községi cikk adásvételére 1914. augusztus 1. után nyertek iparengedélyt, tartoznak ehhez még hatósági engedélyt is szerezni, ellenben kerekedésük a meg nem engedett lánckereskedés fogalma alá esik és mint ilyen keményen büntetendő. Noha kérem, a mi tudomásunk szerint Nagykanizsán egyetlen kőfa sem kért a városi tanácsból kőfaengedélyt, mellé hatósági engedélyt. Vagyis mindazok, kik a jelzett terminus óta nyertek Nagykanizsán kőfaengedélyt, tudtukon kívül a törvény világos szavai szerint körülrít lánckereskedelemben váltak vét esekké, amiféle keményen meg lehetne őket büntetni.

Ezt azonban magunk is ha nem is igazságtalannak, de legalább méltánytalannak tartanók, csakugy mint ama kereskedők agyonhajszolását, kik mikor iparengedélyt nyertek, azal biztatták őket, hogy most már nyugodtan

A VIII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

Jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönyvítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyúlt rendkívül előnyös feltételek mellett.

kereskedhetnek, — de a végén becsületükkel vagy legalább is nagy vagyonnal fizetik meg eme hiszékenységüket. Ne tessék megbüntetni ezeket a kofákat, hanem igenis arra kényszeríteni, hogy vagy nyomban hagyjanak fel a kofálkodással, vagy folyamodjanak hatósági engedélyért, amit pedig majd meg kell tőlük tagadni.

(Nem lenne a kofáknak hatósági engedélyre szükségük, ha csak a közvetlen fogyasztóknak árusítanának; de köztudomású, hogy a kofák egymásközt is gseftelnek, és vidéki bevásárlóknak is adnak el. Ehhez pedig az iparengedélyen kívül kell a külön hatósági engedély is.)

Ezzel elérnék azt, hogy mindazok a kofák, kik a háború alatt nyerték engedélyüket, eltakarodnának a piacról, s megszűnnék a kofáknak az az átkos árfelejtő szereplése, melyről Deák Péter rendőrkapitány a legutóbbi városi közgyűlésen állapította meg, hogy egyik főoka a nagykanizsai drágaságnak.

Nem ejtése ez sérelmet senki szerzett jogán. Ha a törvény visszaható erővel már érvényteleníti a hatósági engedély nélküli iparengedélyeket, akkor a lenivázolt eljárás nem jogosítás, hanem egy jog törvényesen elbírított elkövetésének máris eléggé elkészült kötelese végrehajtása.

Még csak megappellálni is hasztalan ellene.

Kiss Lajos rendőrkapitány egyébként azt a radikális megoldást vette tervbe, hogy amennyik kofát árdrágításra éri, annak a büntető ítéletébe belefoglalja a mesterségtől való eltiltását is. Minthogy pedig mi sem könnyebb, mint egy kofát a drágításra csipni, remélhető, hogy hamarosan kikapcsolódnak a kofák a termelő- és vevőközönség közül.

— **Nagykanizsa zsir- és szénellátása.** A legjobb kilátások vannak arra, hogy Nagykanizsa városa a háborús nélkülözés sokféle nyavalyái közül a két leguyomasztóbbiktól, a zsir- és a tüzelőanyag-problémától megszabadult. Dr. Prack István városi tanácsosnak Budapesten az illetékes tényezőknél való személyes közbenjárása ezen mindkét ügyben a legjobb kilátásokkal kecsegtető helyzetet teremtett. A zsirügyben az Országos Közélelmezési Hivatal két lehetőséget nyújt Nagykanizsa városának. És pedig: 1., a város maga hizlaltasson kellő mennyiségű sertéseket, s ez esetben az erre szükséges etetőanyagot (árpa, kukorica) az új termésvételi bizottság a város rendelkezésére fogja bocsátani. Vagy: 2., kiscgazdákkal kössön szerződést Nagykanizsa városa hizolt sertések szállítására vonatkozóan, s ez esetben a termésvételi bizottság a kellő mennyiségű terményt mindegyik szerződött gazdánál meghagyja, hogy legyen mivel etetniük a sertéseket. (Nagykanizsa város tanácsa a legrövidebb idő alatt fog dönteni abban a kérdésben, hogy a kettő közül melyik módon fog Nagykanizsa város lakosságának zsirszükségletéről gondoskodni.) — Ami pedig a város lakosságának faellátását illeti, a Faértékesítő Hivatal kilátásba helyezte, hogy lehetőleg a teljes igényelt fa mennyiséget ki fogja utalni a városnak, előbb azonban a szükségletet pontosan meg kell állapítani. Ezt a fontos és nagy munkát összeírás után már a legközelebbi napokban megkezdik.

— **Új munkarend a kanizsai rendőrkapitányságon.** A babiloni zavarok csak egyet lehet hasonlítani: azt a khaoszt, ahogyan a kanizsai rendőrkapitányság munkarendjéről nevezni kell. Naponta reggel 8 órától este 6-ig, sőt néha 8-ig is egymásnak adják ott a legkülömbözőbb bajaikra orvoslást kereső emberek a kilincset és igazán csak bá-

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

Jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

mulni lehet azt az anyagi türelmet, mellyel az összes rendőrtisztviselők minden negyedórán újra meg újra abbahagyják legsürgősebb dolgukat is, hogy hol egy csirkelopás „tényközlényeit” halgassák meg valamelyik panaszos szájából, hol pedig szállítási vagy utazási igazolványt állítsanak ki valakinek, aki esetleg azért nem jöhetett egy órával korábban, mert még nem volt ki az alsóspartijeja. Ezen végre is változtatni kellett, ha csak nem akarták a rendőrkapitányság munkájának teljes csődjét megvárni. A mai naptól fogva egészen új munkarend lesz a kanizsai rendőrkapitányságon, mely a következő: A rendőrkapitányságnak úgy a büntető, mint a közigazgatási osztályai a közönségnek általában csak délelőtt 11 órától fél 1-ig, vasár- és ünnepnapokon pedig délelőtt 9-től 10 óráig állnak rendelkezésére. Csak ez idő alatt lehet úgy az apró-cseprő kihágási és kisebb bűntügyeket bejelenteni, valamint utazási és szállítási igazolványokat és bizonyítványfelteket kérni. Az új időrend alól csak a megidézettek és az egyébként sürgős esetek képeznek kivételt.

— **Bucsu szurkálás nélkül.** Feljegyzésre méltó történelmi eseménynek tartjuk, hogy tegnap Kiskanizsán bucsu volt, amelynek során egyetlen szurkálás sem történt. Emberemlékezett óta ez az első kiskanizsai bucsu, melynek nem lesz a rendőrség előtt folytatása. Négy világháborús esztendő erkölcsrontó hatása után sem!

— **Büntetik a cipőjegy nélküli rendelést.** A miskolci főkapitány 100 korona pénzbírságra tilt egy urasszonyt, mert jegy nélkül rendelt cipőt. A cipőst három naph elzárásra és 500 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **A befőzési cukor másutt.** A befőzési cukor bizony édes-keves lesz. A háziasszonyok abból nem sok befőttet tudnak ellenni. Egyes városokban már kaptak is újabb mennyiséget. Így például Kaposvárott másodszor is osztottak ki befőzési cukrot. Igaz, ott van a cukorgyár, talán azért részesültek előnyben, de Budapesten is nagyobb volt a fejadag. A pécsi városi közlelmezési hivatal nem akar belehyugodni abba, hogy Pécs csak a már kiutalt mennyiséget kapja. Felterjesztést intézett a közlelmezési miniszterhez, kérve, hogy a fejadagot 2 kgra egészítse ki. S remélik, hogy „Windischgraetz Lajos herceg lesz olyan cukros, hogy az asszonyok kedvéért még utal ki befőzési cukrot”. Semmiestre sem ártana, ha Nagykanizsa város közlelmezési hivatala is megkísérelte, hogy a csekély fejadag felmentéséhez szükséges további cukormennyiséget kihozzák.

— **Szállítással is lehet tartani a cséprőgépeket.** A közlelmezési miniszter leiratában közölte Zalavármegye alispánjával, hivatalával, hogy amennyiben a cséprőgépek részére nem áll elegendő szén rendelkezésre, úgy ezután szállítással is szabad lüteni, ami eddig szigorúan tiltva volt.

Színház.

* Heti műsor.

Hétfő: Sztambul rózsája. Operett-beemutató.
Kedd: Sztambul rózsája. Másodszor.
Szerda: Sztambul rózsája. Harmadszor.
Csütörtök: Sztambul rózsája. Negyedszer.
Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.
Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.
Vasárnap délután: Mágus: Miska?
este: A Bor. Gárdonyi modern népszínműve.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Csengery-u. 54. sz. ház
szabad kézből azonnal eladó.

Vevőkavátosíró gyűjteménye mlkezzenek

Naponta friss szörfötörköly

szárlított állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszifőzdeben, Erzsébet-tér 12. sz.

URANIA Mozgóképpalota, Rózgonyi-utca 4. sz. Telefon 259.

1918. évi július hó 8-án és 9-én

Waldemár Psilander fellép-tével

A pusztító tűz

drama 4 felvonásban
és a kiegészítő műsor.

Előadások Hétköznap 8 és 9 órakor, Vasár-és Ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Irni-olvasni tudó

házi szolgálga

jó fizetéssel azonnal felvételük

Bottlheim és Guth cégnél.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félf wattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Személy és podgyászszállító

Omnibusz vállalat

i. évi július hó 15-én kezdi meg működését Nagykanizsán.

Személyszállítás Erzsébet-tértől (Szarvas szálló előtt) vasútállomásig és vissza.

Podgyászszállítás a vasutól házhoz és lakásról vasutra.

Külön bérkocsik.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Oroszország válságos órái. Nyílt ellentét az orosz kormány és az antant között.

Stockholm. Diplomáciai körök véleménye szerint elkerülhetetlen, hogy a bolsevik kormány és az antantállamok közötti ellentétek nyílt kenyértörésre ne kerüljenek. Valószínű, hogy a bolsevik kormány az antant hatalmakat a forradalmi Oroszország ellenségeinek fogja nyilvánítani és az orosz néphez felhívást intéz, hogy maga gondoskodjék védelemről az ellenforradalmi üzemekkel szemben.

Az orosz-német szövetség.

Genf. A Baseler Nachrichten közli a párisi Temps azon értesülését, hogy Trockij hajlandósága arra, hogy Oroszország és Németország között szövetségi viszonyt létesítsen, — egyre komolyabb formát ölt.

Kerenszki előre tudott Mirbach meggyilkolásáról.

Rotterdam. A Rotterdamsche Courant párisi tudósítója közli lapjával, hogy a Párisban tartózkodó Kerenszki közvetlenül a Mirbach moszkvai német követ meggyilkolásáról szóló hír beérkezése előtt egy újságíró előtt célzást tett arra, hogy fontos események előtt állnak, amelyek új határállomást jelentenek a Németország és Oroszország közötti viszonyban.

Mirbach utódja.

Berlin. A „Germania“ című lap értesítése szerint a meggyilkolt Mirbach gróf utódja németországi moszkvai követi állásában Hintze admirális, a jelenlegi krisztianiai német követ lesz. E kérdésben való döntés Kühlmann német külügyi államtitkárral a német nagy főhadiszálláson folytatott tanácskozások egyik eredménye.

Az orgyilkos felkelést elnyomták.

Rotterdam. A Reuter-ügynökség szikratáviratot közöl, hogy az orosz baloldali szocialista forradalmárok moszkvai felkelését már sikerült elnyomni. A Mirbach gróf gyilkosainak összes cinkostársait magában foglaló felkelés szervezői közül több százat letartóztattak.

Cseh visszavonulás Szibériában.

Genf. Svájci lapok karbini jelentése szerint a cseh-tót csapatok az egész szibériai vasut mentén megkezdték a visszavonulást.

Az orosz alkotmány.

Berlin. A szovjetek ötödik kongresszusa azt az orosz alkotmánytervezetet fogja tárgyalni, mely teljes szövegében megjelent az Izvesztiában, a bolsevik kormány hivatalos lapjában. Az alkotmánytervezet a népbiztosok tanácsának a munkája.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Az olasz arcvonalon nincs különös esemény.

Albániában a Vojušan át előrehaladó ellenséges erők nyomása tartós. Berrectől délnyugatra harcok folynak. A harcokkal kapcsolatban a franciák tért nyertek a Devoli felső folyásánál.

A vezérkar főnöke.

Olasz—francia határzár.

Genf. Az Olaszország és Franciaország közötti vasúti forgalmat a polgári lakosság elől ismét elzárták. Ennek oka minden jel szerint a Francia- és Olaszországok közötti nagy csapatszállításokban keresendő.

Kühlmann marad.

Berlin. Dr. Kühlmann német külügyi államtitkár a német nagy főhadiszállásról, ahol hosszas tanácskozásokat folytatott, tegnap este visszaérkezett a német fővárosba. Ezzel kapcsolatban a berlini lapok azt írják, hogy Kühlmann nem bukott meg, mert a nagy főhadiszálláson vele folytatott tárgyalások az összes kérdésekben megegyezésre vezettek.

Szterényi — háró lesz.

Budapest. A Pesti Hirlap értesülése szerint őfelsége Szterényi József kereskedelmi minisztert kiváló munkássága elismerésül legközelebb a bárói méltóságra fogja emelni.

Személy- és podgyászszállító

Omnibusz vállalat

f. évi július hó 15-én kezd meg működését Nagykanizsán.

Személyszállítás Erzsébet-tértől (Szarvas szálló előtt) vasutállomásig és vissza.

Podgyászszállítás a vasutól házhoz és lakásról vasutra.

Külön bérkocsik.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely
elfogad eredeti feltételek
mellett jegyzéseket a

VIII. Nemzeti hadikölcsönre

és a jegyzések előmozdítására
olcsó kamat mellett magas
előleget nyújt.

HIREK

— **Kitüntetett huszas honvédtisztek.** A honvédség Rendeleti Közlönyének legújabb száma a következő huszas honvédtisztek kitüntetését közli: Szabó Elemér hadnagy és Haász Péter tartalékos hadnagy az ellenség előtti vitéz magatartásukért a hadikézményes katonai érdemkereszt III. osztályát kapták a kardokkal: a signum laudist kaptak a kardokkal: Boász István, Zólya Márton tartalékos hadnagy és Kramár Bálint tartalékos hadnagy gazdasági tiszt; ugyancsak a legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült Kohlmann Károly tartalékos hadnagy. Szigeti Sándor főhadnagy, nagykanizsai állomástisztet az orosz harctéren még 1914. őszén tanúsított hősi magatartásáért a hadsereg főparancsnokság az I. osztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Vaskereszt.** Őfelsége megengedte, hogy Skvór Dezső 20 honvédőrnagy és Ravady György 20 honvédszázados a német császár által nekik adományozott II. osztályú porosz vaskeresztet elfogadják és viseljék.

— **A nagykanizsai állami munkásközvetítő.** Nagykanizsa városa tudvalevőleg azt a kérelmet intézte a kereskedelmi miniszterhez, hogy Zalamegye területére szóló hatállyal Nagykanizsán létesítsen állami munkásközvetítő intézményt. A miniszter hajlandóságát fejezte ki a kéréssel szemben, mire a város érdekelte tényezői március 17-ikén e tárgyban ankétet tartottak. Ezen megállapodtak a Nagykanizsán létesítendő állami munkásközvetítő intézmény alapelveire vonatkozólag, melynek lényege az, hogy az ipari munkásközvetítésen kívül mezőgazdasági munkás és háztartási cselédközvetítő is legyen annak keretében. A részletekre vonatkozó megállapodást elhalasztották mindaddig, amíg meghallgatják dr. Andor Endre miniszteri tanácsost, az Országos Állami Munkásközvetítő elnökét, akit átírásban Nagykanizsán való megjelenésre kértek. Dr. Andor Endre min. tanácsos tegnap Nagykanizsára érkezett és ma délután 6 órakor a város dísztermében előadást fog tartani a munkásközvetítőről az oda meghívott szaknyezők előtt, akik a nagykanizsai munkásközvetítő intézmény létesítéséről ugyanekkor fognak végleg határozni.

— **Gyászrovat.** Tegnap délután hosszas szenvedés után Kaposvárott elhunyt *Hudi József* nyugalmazott nagykanizsai fogházfelügyelő. 60 évet élt. A megboldogult, aki közel két évtizeden át vezette a nagykanizsai kir. ügyészség fogházát, általános rokonszenvenek örvendő tagja volt Nagykanizsa város urisadalmának. Özvegye, leánya és fia, ifj. *Hudi József* bankhivatalnok gyászolják. Temetése holnap, kedden délután lesz Kaposvárott. — Váratlan csapás érte tegnap este *Fleischacker Ferenc* nagykanizsai ásványvízkereskedőt és családját. Leányuk *Dános* Aladárné született *Fleischacker Malvin* néhány napi gyengélkedés után tegnap reggel egészen rejtélyes körülmények között tüdőgyulladást kapott, mely estére a 30 éves életerős asszony halálát idézte elő. Az orvosok a rejtély kulcsát a spanyolbetegségben vélik fellelni. A megboldogult fiatal teremtést, aki anyai örömeinek nézett elébe, hadbavonult férjén (aki véletlenül éppen ilthon van) és két kis árváján kívül mélyen sujtott szülői és testvérei, köztük dr. Fenyves Ferenc középiskolai tanár siratják.

— **Nincs cipőjegy, — nincs cipő.** Zala-megyében és Nagykanizsán még máig sem léptették életbe a cipőjegyeket, aminek az az oka, hogy az utalványozási illetéket a miniszter még nem állapította meg. A cipőkereskedőkhöz naponként állítanak be most cipőéhes falusiak. „Régi jó kuncsaft vagyok, adjanak egy pár jó cipőt” — így könyörögnek és tyukot, kalácsot ígérnek a cipőért cserébe, de persze a legnagyobb jóakarattal sem lehet a bajukon segíteni, amíg ezt a hiányt pólló hivatalos rendelet el nem készül.

— **Az idegenek megadóztatása.** Megemlékeztünk arról, hogy Eszék városa kimondta, hogy mindazt az idegent, aki ott valamelyik szállodában több napi tartózkodásra megszállt, napi 50 fillér adóval terheli meg. Az eszéki példát most Kassa városa is követni fogja. Az ottani nőegyletek ugyanis beadványt intéztek a városhoz, amelyben az idegenek megadóztatását kérik a változtatással, hogy az idegenek megadóztatását kérik a változtatással, hogy az idegenek, ha több napig időznek is a szállodában, egyszermindenkorra fizessék az 50 fillért és az így befolyó jövedelmet valamely jólékony célra fordítsa a város. A kassaiak remélik, hogy miután Eszék városa is behozta ezt az adót, a felső jóváhagyást ők is megkapják. Még mielőtt az eszéki megadóztatásról hallottunk volna, egy olvasónk ötletéből ajánlottuk Nagykanizsa városának az idegenek megadóztatását. Amilyen helyesléssel találkozott az ötlet a közönség körében, annyira visszhang nélkül maradt a hivatalos Nagykanizsa részéről.

— **Július végén megkezdik a kilincskicserélést.** Illetékes forrás közli velünk, hogy a pótkilincsekből eddig körülbelül 300.000 garnitúra már elkészült, úgy hogy a rézkilincsek kicserélésének most már nincs akadálya. A kilincshivatal e hónap végén akarja meg-

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán
mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

kezdeni a kicserélési akciót, még pedig legelőbb a fővárosban, ahol elsősorban az állami, városi és egyéb közintézmények rézkilincseit fogják lecserélni, míg a magánosok rézkilincseinek leszerelését fogják a legvégére hagyni.

— **Baj van a katonai aratóosztagokkal.** A gazdákat, akik még magas napszámberért sem tudnak aratókat és munkásokat kapni, súlyosan érintette a honvédelmi miniszter rendelete, mely szerint az ideai aratói időre csak korlátozott számban bocsáthat katonai aratóosztagokat a gazdaközönség rendelkezésére. Pedig csak ily módon lehetett volna helyettesíteni az orosz hadifoglyokat, akik vagy elhagyták már a helyeiket, vagy pedig még annyit sem akarnak dolgozni, mint eddig. A korlátozott számú munkásosztagokért természetesen kétségbeesett vetélkedés indult meg s csak egy gazda a megmondhatója, hogy mennyi fáradságba és utánjárásba került pár száz katona biztosítása. De még azok sem örülhetnek nagyon, akik megkapták a kívánt kontingenst. A legtöbb kivezényelt osztagban ugyanis akad óras, pincér, bankszolga, boy, finác, muzsikusz cigány — éppen csak földműves nincs köztük. Azután a katonák hihetetlen igényekkel lépnek fel. Naponta háromszor húst követelnek, de dolgozni nem akarnak többet napi tíz óránál. Ilyen körülmények közt aztán a gazdáknak több kárt okoznak, mint hasznot.

— **Községi ecetgyár Nagyváradon.** A háborús uzsora letörésében Nagyvárad városa teljesen vezetőszerre tett szert. E téren elért eddigi nagyszerű eredményeit legközelebb az ecettel üzött uzsoráskodásnak megszüntetésével fogja betetőzni akként, hogy a város ecetgyárat létesít. A gyár felállítására mindössze 300.000 korona beruházási költséget igényel és kilátás van arra, hogy a beruházási költség két év alatt megtérül. Nagyvárad város tanácsa a javaslatot azzal terjeszti a legközelebbi közgyűlés elé, hogy bocsásson e célra a tanácsnak folyószámlahitel alakjában 500.000 koronát rendelkezésére, mert a beruházási költségeken felül üzemeltetésére is szükség van. A gyár 400 hektoliter szeszből havonta 200—300 hl. három hidratos ecetet fog előállítani, amelyet szemben azzal a ténnyel, hogy ma Nagyváradon két hidratos ecetet literenkint 3 K 60 fillérért árúsítanak, a város 1 K 80 fillérért fog forgalomba hozhatni. Az árusításra nézve a javaslat az, hogy a város bizza az árusítást a kiskereskedőkre, akik azonban arra kötelezendők, hogy üzlethelyiségükben hidratmért tartsanak, hogy a közönség az ecet minőségét ellenőrizhesse és meggyőződjék arról, hogy az ecetet a kereskedő nem higitja.

— **Nyáron nem exhumálnak.** Egészségügyi okokból a hullák exhumálását és elszállítását az egész hadműveleti és hadtápterületen szeptember 30-ig beszüntették. Ez a rendelkezés az agnoszkálások és más sirba helyezés céljából szükséges hivatalos exhumálásokat nem érinti.

— **Elveszett dakszli.** Tegnap délután egy dakszli-kölyökkutya a belvárosban elveszett. Megtalálóját sziveskedjék a rendőrkapitányságon jelenteni. Illő jutalomban részesül.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők felhívhatnak, hogy a második félévre szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik *Stampf Zsigmond* kereskedésében vásárolnak, azok f. hó 10-én d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig az élelmezési hivatalban jelentkezzenek.

— **Halálos elgázolás Keszthelyen.** Vasárnap délelőtt borzalmas szerencsétlenséget okozott egy serdületlen kocsisgyerek meggon-dolatlansága. A liu, Meizler Károly keszthelyi mészáros inasa, sebes vágatásban hajtotta gazdájának lovait, s midőn egy előtte haladó kocsi akart elkerülni, nem vette észre, hogy két csöpp gyerek megy keresztül az uton. A

mészáros lovai a kis gyermekek egyikét, a 2 és fél éves Grosz Sárkát elütötték és a kocsi kerekei a szegény kis ártatlanság fejét borzalmasan szétronsolták. Mire a kórházba szállították, szegényke kiszenvedett. A tragikus véget ért kislány Grosz József hadbavonult szabómester gyermeke volt.

Színház.

* Heti műsor.

Kedd: Sztambul rózsája. Másodszor.
Szerda: Sztambul rózsája. Harmadszor.
Csütörtök: Sztambul rózsája. Negyedszer.
Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.
Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.
Vasárnap délután: Mágnes Miska.
„ este: A bor. Gárdonyi modern népszínműve.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága kőveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfordéban, Erzsébet-tér 12. sz.

CSAK

RADIUMTÜZ

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:
A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszflnomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Józan, irni-olvasni tudó

≡ **kocsis** ≡

azonnal alkalmazást nyerhet magas fizetéssel Magyar-u.20.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 8-án és 9-én.

Waldemár Psilander fellép-tével

A pusztító tűz

dráma 4 felvonásban

és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Irni-olvasni tudó

házi szolgálga

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Bettlheim és Guth cégnél.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági nap lap

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nylttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz harctér: A Brenta völgyében biztosító csapataink visszavertek egy olasz előretörést.

Albániában déli frontunkat erős ellen-séges nyomás elől a Berat-Fieri vonalra visszavontuk. A harci érintkezés tegnap reggel óta nagyon laza volt.

A vezérkar főnöke.

Az orosz bonyodalmak.

Csernow volt orosz földművelési miniszter is a bolseviklek ellen.

Szentpétervár. A bolsevik kormány megbuktatására törekvő ellenforradalmárokhöz legujabban Csernow volt orosz földművelésügyi miniszter is csatlakozott, akinek nagyobb pártja van mint Kerenszkinek, vagy a többi vezetőnek. Csernow felfegyverzett bandák élén Moszkva ellen vonul, mert ott akarja a további eseményeket bevárni. Csernownak állítólag a doni kozákokat is sikerült megnyernie. Ezek egyik vezére, Krasznov nagy kozáksereggel már utban van Moszkva felé. Moszkvában ismét véres utcai harcok dőlnek a bolseviklek és az ellenforradalmárok között. E harcok kimeneteléről még nincsen hír.

Nagy izgalmak az angolok magatartása miatt.

Stockholm. Szentpétervárott a legutóbbi napokban ismét több letartóztatás történt. A letartóztatottak között van Bukovce volt orosz külügyminiszter is. Egész Oroszországban lázas izgalommal nézik az Angliával való feszültség elmérgesedését. Az orosz kormány hivatalos lapja, az „Izvesztia“ így ír: Az angolok Oroszországban úgy viselkednek, mintha saját földjükön lennének és minduntalan oly intézkedéseket tesznek, melyek célja egészen nyilvánvaló. Az angolok magatartásával szemben valóban nem lehet csodálkozni azon, ha az orosz parasztok és munkások végre türelmüket veszítve kiűzik országukból a betolakodókat.

Hét millió rubel a német károkért.

Berlin. A Vossische Zeitung jelenti, hogy a német kormány jegyzéket intézett az orosz kormányhoz, amelyben az oroszországi németek vagyonában a háboru alatt történt károkért 7 millió rubelt számít fel. Ezt az összeget a legrövidebb idő alatt ki kell fizetni.

Kühlmann bukása.

Berlin. Hogy mily váratlanul érte a német birodalmi gyűlés pártjait Kühlmann német külügyi államtitkár lemondása, azt legjobban jellemzi az a körülmény, hogy Payer alkancellár tegnapelőtt még azt a kijelentést tette, hogy Kühlmann marad és Hintze admirális Moszkvába megy követnek. Payer tegnap közölte a nyilvánossággal, hogy Hertlingtől táviratot kapott, mely szerint Kühlmann távozik és utódjaként Hintzet nevezi ki a császár. Scheidemann, a német birodalmi gyűlés szociáldemokrata pártjának vezére e fordulatot illetőleg ily kijelentéseket tett:

Hintze kinevezése egészen új helyzetet teremtett a szocialisták számára: Addig a szociáldemokraták a hadihitelt nem fogják megszavazni, amíg Hintze nem tesz oly nyilatkozatot, hogy Németország külügyi politikája nem változik.

Szterényi bárói rangja.

Budapest. Szterényi József kereskedelmi miniszternek bárói rangra való emeléséről szóló királyi kézirat a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Szterényi „brassói“ előnévvel kapja a báróságot.

Lichnowszky herceg kizárása a porosz urakházából.

Berlin. A porosz urakháza pénteken titkos ülést fog tartani, amelyen még a gyorsírók sem lehetnek jelen. Az ülés egyik tárgyát Lichnowszky hercegnek a porosz urakházából való kizárására vonatkozó indítvány lesz. (Lichnowszky herceg, Németország volt londoni nagykövete tudvalevőleg nemrég közreadott memoárjában Németországot mint a háboru egyik előidézőjét igyekezett kompromittálni. A szerk.)

Hatósági munkás- és cselédközvetítő Nagykanizsán.

Dr. Andor Endre miniszteri tanácsos előadása.

— Saját tudósítónktól. —

Az a nagyjelentőségű szociálpolitikai reform, mely a „nagykanizsai hatósági munkás- és cselédközvetítő“ elnevezés alatt már hónapok óta az előkészületek stádiumában áll, tegnap a közvellen megvalósulás küszöbére jutott dr. Andor Endre miniszteri tanácsosnak, a m. kir. állami munkaközvetítő hivatal igazgatójának nagyszabású előadásával, amelyet a városház tanácstermében tartott. Dr. Andor Endre egy, ez ügyben összehívott városi bizottság kérelmére jött Nagykanizsára, ahol nagyszámu, csupa érdekelt tényezőkből álló hallgatóságát teljesen sikerült meggyőznie a városi munkás- és cselédközvetítő intézmény felállításának még némi anyagi áldozatok árán való szükségességéről is. Ott voltak az előadáson a városi hatóság képviselőin kívül az összes nagykanizsai nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok vezetői, a közellátási intézmények fejei és közgazdasági életünk összes főbb tényezői, valamint a nagykanizsai ipari munkásságnak és a katonaságnak képviselői is. Egyébként az egész kérdést teljesen megvilágítja dr. Andor miniszteri tanácsosnak magas színvonalú előadása, melynek lényegét az alábbiakban igyekezünk reprodukálni.

Dr. Sabján Gyula polgármester rövid ismertető szavai után, melynek végén üdvözölte az illusztris vendéget,

dr. Andor Endre emelkedett szólásra. Először röviden ismertette az 1916. évi XVI. törvénycikket, mely a hatósági munkaközvetítésről szól. A törvény végrehajtásáról kiadott miniszteri rendelet egyelőre csak a kereskedelmi és iparkamarai székhelyeket kötelezi ily intézmény létesítésére, de a rendelet szerint más városok, sőt községek is állíthatnak fel hatósági munkaközvetítő. Az ország területén létesülő összes ily intézményeknek központja és felügyelő hatósága a Budapesten székelő m. kir. állami munkaközvetítő hivatal. A 17 kamarai székhely közül már 13-ban működik a hatósági munkaközvetítő és a soproni éppen ma nyílik meg. A kamarai székhelyeken kívüli egyéb városokban és községekben létesülő hatósági munkaközvetítők (tehát a nagykanizsai is) mindmégannyi gyűjtőhelyei lesznek a kerületi munkaközvetítő intézményeknek. Ahány jelentkező munkást azonban a gyűjtőhelyek a saját városukban vagy községükben el tudnak helyezni, azt otthon elhelyezik és csak a fölöslegről tesznek jelentést minden héten a kamarai székhelyen felállított kerületi munkaközvetítőnek. Amit aztán egy héten belül ez sem tud elhelyezni, azt a hét végén a kerületi munkaközvetítő a budapesti központnak terjeszti fel, melynek már az egész

A VIII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

Jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

ország munkaalkalmairól és munkaerőkináláról teljes áttekintése van.

Zalamegyében Nagykanizsán kívül csak Zalaegerszegen, továbbá tizenegy járási székhelyen, továbbá még nyolc, forgalmi központot képező községben szerveznek hatósági munkaközvetítő gyűjtőhelyet. Számítása szerint a nagykanizsai hatósági munkaközvetítő berendezése 3000 koronába, évi fentartása pedig mintegy 10,000 koronába fog kerülni. Ezzel szemben egy ilyen nagyságú gyűjtőhely állami készpénzszubvenciója nem lesz több 1000—1500 koronánál. Kérdi ezek után: érdemes-e ezt az intézményt mégis megcsinálni? Még pénzügyileg sem rossz befektetés, dacára hogy a hatósági munkaközvetítés ingyenes. Ezt az alábbi számok illusztrálják: Magyarország 900,000 főnyi munkása közül 1913-ban hiteles statisztikai adatok szerint 30,000 volt legalább 3 hónapig munka nélkül. Ha egy munkás évi bérét csak 2400 koronában számítják, a 30,000 munkásnak 3 havi dologtalansága 18 millió korona elveszett keresetnek felel meg. A nyugateurópai államokban, ahol a hatósági munkaközvetítés már rég működik, megállapították, hogy ez intézmények a munkanélküliséget legalább 25 százalékkal csökkentették. Ha Magyarországon is így lesz (és kell, hogy így legyen) akkor a 18 millió korona elmaradó kereset már 13 és fél millióra fog csökkenni. Za megyében a legutóbbi statisztika szerint 12,000 ipari alkalmazott volt. Ha az egész országban egy év alatt 30,000-en nem dolgoznak teljes negyedéven át, akkor e 30,000-ból Zalamegyére 400 esik. E négyszáz zalai munkásnak elmaradó negyedévi keresete 240 000 korona. Ebből Nagykanizsára 100, negyedéven át nem dolgozó munkás és ennek megfelelően 60,000 korona keresetvesztés esik. A 60,000 koronának 25 százaléka 15,000 korona, vagyis ennyi az összeg, amit a kanizsai munkásoknak nem kell a negyedévi munkaalkalom hiánya miatt elveszteniük, ha Magyarországon is meg lesz szervezve a hatósági munkaközvetítő.

Városi szempontból is igen nagy jelentőségűnek látja a dolgot, mert a közjótékonyági egyesületek csak ez intézményekből beszerzett adatok alapján tudhatják majd igazán, kik a valóban segélyre szoruló munkaképes szegények, akik nem tudnak maguknak munkát szerezni, tehát gyámoltásra szorultak. Általános szociális szempontból felbecsülhetetlen érték lesz Nagykanizsának országos munkapiacba való bekapcsolódása. Az iparostanonc-ügy igen sokat nyer, mert a szülők a tanoncközvetítőnél válogathatnak a gyermekeiknek leginkább megfelelő pályákban és orvosiilag is lehet ellenőrizni, hogy melyik gyermek milyen pályára való vagy nem való. Végül utalt arra, hogy az intézményt össze lehet kötni hatósági cselédközvetítővel is, ahol már némi díjak is szedhetők. Ez utóbbinak sikere azonban attól függ, hogy cselédotthont is rendezzen be a hatóság és valami háztartási tanfolyam-félért, ahol a falusi lányok a szolgálatban reáuk váró tennivalókat elsajátíthatják.

A pompás előadást zajos éljenzéssel fogadták.

A további felszólalások során Remete Géza azt kifogásolta, hogy a készülő intézmény nem foglalja magában a mezőgazdasági munkaközvetítést is, amire nézve azonban dr. Andor igazgató válaszába kedvező kilátásokkal kecsegtetett.

Dr. Péter rendőrfőkapitány a nagykanizsai hatósági cselédhelyszerző létesítésének óriási jelentőségét fejtegette.

Végül dr. Sabján Gyula polgármester kijelentette, hogy a város szociális köteleességét fog teljesíteni a hatósági munkaközvetítő intézmény létesítésével és reméli, hogy a városi képviselőtestület ily irányú javaslatát a legnagyobb készséggel fogadja majd. Végül a város köszönetét fejezte ki dr. Andor Endrének értékes előadásáért és fáradozásáért.

Józan, irni-olvasni tudó

== kocsis ==

azonnal alkalmazást nyerhet magas fizetéssel Magyar u. 20.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK.

— **Kitüntetések és kinevezések a pénzügyigazgatóságnál.** A Budapesti Közlöny legújabb száma jelenti, hogy a király Tóth Károly pénzügyi tanácsos, zalaegerszegi pénzügyigazgató helyettesnek és Gyenge Sándor pénzügyi tanácsosnak a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál a királyi tanácsosi címet, — Méző Géza zalaegerszegi pénzügyi titkárnak pedig a pénzügyi tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta. — A pénzügyminiszter Poliso János zalaegerszegi pénzügyi segédtitkárt jelenlegi beosztásában való meghagyása mellett a VIII. fizetési osztályba léptette elő.

— **Gyászrovat.** Goldstein Jakab helybell üveges iparos 70 éves korában tegnap meghalt. Halálát 4 gyermek és felesége gyászolja. Temetése holnap, csütörtök délután 5 órakor lesz az izr. temető halottas házából.

— **Feminista előadás Nagykanizsán.** A Feministák Egyesületének buzgó és kiváló titkára, Spády Adél országos körútjában Nagykanizsát is utba ejti és a modern gondolkodású kanizsai publikum nagy öröme ismeretelni fogja itt a nőkérdés és női választójog jelenlegi állását. Az előadás vasárnap délután lesz. Az ott szönyegre kerülő aktuális kérdések tudományos megvilágítása elé érhető nagy érdeklődéssel tekint a város mindkét nembeli intelligens lakósága. Belépő-díj nincs, az előadáson mindenkit szíve-én látnak.

— **I övöldöző kanizsai erdőőr.** Tegnap délután a városi felsőerdőben száraz fagalyakat szedett Szobocsány István 13 éves fia, Szobocsány János nagykanizsai gyárimunkás fia. Egyszere csak Szántó János városi erdőőr tűnt fel a láthatáron, akit a fiu megpillantva, futásnak eredt. Szántó János, a brutalitásairól ismert erdőőr erre lekapta válláról duplacsövű vadászpuskáját és a fiu után lőtt, akit alaposan megsérte. Hátul a fején, a jobb lapockáján és a bal combján érték lövések a fiut, aki vértől elborítva esett össze és az arra járók később szüleinek Magyar-u. 45. szám alatti lakására szállították, ahol dr. Goda Lipót rendőrorvos részeseitette segélyben. A féktelenkedő erdőőr ellen a puskának ok nélkül való használata miatt megfelelő eljárás indult.

— **Álkuccsos betörés a Szemere-utcában.** Ma reggel Biach Lipót kereskedő felesége, amint a Szemere-utca 23. számú lakásuk udvarára lépett, észrevette, hogy az udvar hátsó részében álló egyszoba-konyhás kislakásnak, mely lakó nélkül volt, ablaka-ajtaja tárva nyitva van. Az udvari lakásban Biachéknak sok mindenféle holmija volt felhalmozva, első szempillantásra nyilvánvalónak látszott tehát, hogy ott betörők jártak. Amint Biachné beljebb került az udvari lakásba, erről nyomban keserves meggyőződést szerzhetett. Egy férfi télikabátot, dunyhahuzatot, vánkosokat, nagy-mennyiségű fosztot tollat, egész halom zománcozott vasedényt és négy személyre szóló teljes alpoeca evőkészletet vittek el a betörők, akik álkuccsal nyitották fel a lakást. A kár közel 4000 koronára rug. A rendőrség keresi a tetteseket.

— **Katonai rendőrség nem vizsgálhatja a civilek podgyászatát.** Megirtuk a napokban, hogy a közéleti miniszter elrendelte, hogy az utazó közönség által személypodgyásokban szállított élelmiszereket csak akkor szabad elkobozni, ha alapos gyanuok fo-

rog fenn arra nézve, hogy annak szállításával a fennálló rendeleteket akarják kijátszani. Ennek a rendeletnek a kiegészítője az a másik rendelet, amely tegnap érkezett Zalaegerszegré az alispáni hivatalhoz. Ebben a rendeletben utal a miniszter arra, hogy számos panasz érkezett hozzá amiatt, hogy a vasuti pályaudvarokon a katonai rendőrség a polgári utasok podgyászeit is megvizsgálja, elkobozza és a tulajdonosok ellen hivatalos eljárást indít. A katonai rendőrségnek a feladata, hogy a katonai egyének közt a rendet és fegyelmet fenntartsa, a polgári utasok podgyászeit vizsgálata nem tartozik a hatáskörébe. A miniszter felhívja az alispánt, hogy az ilyen eseteket kísértesse figyelemmel és az illetéktelen beavatkozásokról tegyen jelentést.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők felhivatnak, hogy a második félévre szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik Szieger István kereskedésében vásárolnak, azok f. hó 11-én d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig az élelmezési hivatalban jelentkezzenek.

Színház.

* Heti műsor.

Szerda: Sztambul rózsája. Harmadszor.

Csütörtök: Sztambul rózsája. Negyedszer.

Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.

Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.

Vasárnap délután: Mánás Miska.

este: A bor. Gárdonyi modern népszínműve.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Hirdetmény.

A nagykanizsai Polgári Egylet vendéglői helyiségeit f. évi október hó 1-étől három évre újból bérbe adja. Az erre vonatkozó irasheli zárt ajánlatok beadása határnapul július hó 31-ét tüzi ki, mely napon délután 6 órakor az egylet emeleti helyiségében először szóbeli versenytárgyalást tart, mely után a zárt ajánlatok bontatnak fel.

Az egylet vezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választ s ha nem megfelelők, nem fogadja el.

Az ajánlattevők 1000 korona bánatpénzt kötelesek beküldeni, illetve letenni. A zárt ajánlatok a bánatpénzzel együtt a Polgári Egylet Elnöksége címére küldendő, hol a bérlet tárgya tekintetében bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 10-én és 11-én

Ifjúság

erkölcsdráma 4 felvonásban

Dupla vőlegény

detektív vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 8 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Irni-olvasni tudó

házi szolga

jó fizetéssel azonnal felvétetik

Bettlheim és Guth cégnél.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási

célokra kapható Dunántúli Központi

Szeszfőzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Az olasz harctéren nem volt semmi különös esemény.

Albániában csapataink új védelmi vonalon rendezkedtek be. A Devoli völgyében visszavertünk egy francia századot, mely állásainkat igyekezett kifürkészni.

A vezérkar főnöke.

Az orosz zűrzavar.

Mirbachot hivatalos parthatározat folytán gyilkolták meg.

Berlin. Moszkvából jelentik: Németország moszkvai követének gyilkosai, akiket letartóztattak, kihallgatásuk alkalmával azt mondták, hogy a forradalmi szocialistapárt egyik ülésén hozott hivatalos határozat értelmében jártak el.

Moszkva rémnapija.

Stockholm. Moszkvában a legszigorubb ostromállapot uralkodik, mely a lakosságra nézve szinte elviselhetetlen. A bolsevik kormány emberei az utcán járókeletet minduntalan megállítják és átkutatják ruházatukat. A nem bolsevik lapok megjelenését betiltották, nyomdáikat pedig bezárták. Este 8 óra után tilos az utcán mutatkozni. A vörös gárda tagjai mindenkit lelőnek, aki e rendszabályokat be nem tartja.

Angol uralom orosz földön.

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügynökség közli: Az angol csapatok a Murman-partvidék megszállása után délre nyomultak előre és Kemm városát elfoglalták, ahol az angol parancsnok a szovjet tagjait lelővette.

A Kühlmann-ügy a német birodalmi gyűlésen.

Hintze is békepolitikus.

Berlin. A német birodalmi gyűlés főbizottsága ma ülést tart, amelyen a pártvezérek a külügyi államtitkár változást illetőleg csak rövid kijelentésekre fognak szorítkozni. Ha a Kühlmann távozását kísérő mellékkörülményekről kérnének felvilágosítást, akkor Hertling kancellár, vagy Payer alkancellár fogja ismertetni azokat az okokat, amelyek Kühlmann távozására vezettek. A konzervatívek és nagynémetek egyébként Payerrel is elégedettek és most ő ellene indul meg az aknamunka, mely Kühlmann bukását is

előidézte. Már szemére is velették Payernek, hogy a táviratot, melyben Kühlmann távozását jelentették a főhadiszállásról, a hadihitel megszavazása előtt hozta a birodalmi gyűlés tudomására, miáltal kockáztatta a szavazás eredményét. — Stresemann, a német szabadelpártpárt vezére azt a kijelentést tette, hogy tévesen hiszik Hintze admirálist, az új külügyi államtitkárt allddeutschnek, mert Hintze inkább olyan politikus, aki a nyugati hatalmakkal való orientálást fogja keresni.

Kühlmann Magyarországra jön.

Berlin. Dr. Kühlmann, a lemondott német külügyi államtitkár tegnap vett buszt a német külügyminisztérium tisztviselőitől. Kühlmann legközelebb állandó tartózkodás végett Magyarországra jön, ahol birtoka van.

Románia pénzügyi krízise.

Bukarest. A román pénzügyminiszter a kamarának előterjesztette Románia háboru utáni első költségvetését. Az derül ki ebből, hogy Románia pénzügyi helyzete a háboru előtt rendkívül kedvező volt, mert, alig 700 milliónyi államadósság terhelte, míg ma 5207 millió államadóssága van.

Párist naponta bombázzák.

Genf. Párisból jelentik: Hervé a „Victoire”-ban azt írja, hogy a Páris elleni légi támadások mindennaposok és a támadásokban csak akkor volt szünet, amikor Alfonz spanyol király Párisban tartózkodott. Alig utazott azonban el Alfonz Párisból, a támadások újból nyomban megkezdődtek és azóta úgy repülőgépek, mint a messzehordó ágyúk naponta bombázzák a francia fővárost.

Vasúti szerencsétlenség Pest mellett.

Budapest. Ma hajnali 4 órakor Rákospalota és Újpest között nagy vasúti szerencsétlenség történt. Egy Bécs felé tartó tehervonatról lecsuszott egy hatalmas vasdorong ugyanakkor, amikor a szomszéd vágányon szembejött egy másik tehervonat. A vasdorong a Budapest felé tartó tehervonat kerekei közé került, minek következtében e vonat két kocsija kisiklott és mindkét vonaton két-két ember életét veszítette, ketteh pedig súlyosan megsebesültek.

Józan, irni-olvasni tudó

≡ kocsis ≡

azonnal alkalmazást nyerhet magas fizetéssel Magyar-u.20.

A Nagykanizsai Bankkegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely elfogad eredeti feltételek mellett jegyzéseket a

VIII. Nemzeti hadikölcsönre

és a jegyzések előmozdítására olosó kamat mellett magas előleget nyújt.

HIREK.

A cselédmizéria gyógyszere.

A kaposvári felfedezés.

Nagykanizsán tudval-vőleg nagy a cselédhiány. Egyenesen mesébe illő, hogy milyen béreket követelnek manapság a gazdaasszonyoktól a cselédek. Azonban a bérektől eltekintve is lehetetlen manapság a cselédtartás, a cseléd egyáltalán nem veszi figyelembe a nehézségeket, ő megköveteli, hogy neki legyen a jó kosztja. És bizony akárhány polgári háztartásban, ahol rá vannak utalva a cselédtartásra, nem a gyermekek és a család eltartása a legnagyobb gond, hanem a cseléd kosztja.

Szakasztott ilyen állapotok vannak e tekintetben szerte az egész ország összes városai-ban. Kaposvárott is ugyanakkora mértékben burjánzottak a cselédmizériák, akárcsak Nagykanizsán, vagy bárhol egyebütt, de Kaposvárott sikerült felfedezni e súlyos nyavalya anti-septikumát, amelyet követésre méltó példa gyanánt az alábbiakban ismertetünk:

A cseléduralomtól sanyargatott kaposvári uriasasszonyoknak egy csoportja elhatározta, hogy kísérletet tesz, lehetne-e kellő számú megfelelő cselédet kapni — Ausztriából. Az ötlet kezenfekvő volt, valóságos Kolumbusz felfedezése. Ausztria minden vidéken meglehetősen szűken vannak élelmiszerek dolgában, igen valószínűnek látszott, hogy lesz bőven ajánlkozó mindenféle fajta. Az említett kaposvári asszonytársaság egyik tagja beküldött egy apróhirdetést a csehországi Warnsdorf nevű német városka hetilapjához, az „Abwehr”-hez, melynek hirdetési rovatában mindenféle lányt keresett. Nagy volt a meglepetés. A hirdetésre nem kevesebb, mint 10 level érkezett olyanoktól, akik cselédek akarnak lenni Kaposvárott. Mind a tíz levelet csupa értelmes, iskolát járt leányok írták és nem egynek az írója bizvást beválna nálunk irodista kisasszonynak is. A levelek lényege azonos, valamennyi a jobb élelmiszer reményében akar jönni. Vállalnak minden házi munkát, a legdurvábbat is. Igen sok ért a ruha- és fehérnemű varráshoz, foltozni, harisnyát stoppolni mind vállalkozik, többen kert munkát is végeznének és a lize-

tési igényük 25—40 korona. Az utiköltségeket meg kell nekik téríteni, de viszont kötelezik magukat legalább 6 hónapig, némelyik egy évig is, hogy megmaradnak.

E pompás felfedezésre akkora postaforgalom indult meg Kaposvárról Ausztriának minden zuga felé, hogy a jámbor osztrák lapkiadók elcsudálkozhattak a sok magyarországi apróhirdetésen. De az eredmény nagyszerű. Napról-napra mind több és több család érkezik Ausztriából Kaposba, ahol az elkapott somogyi leányzók nemsokára nagyot fognak nézni, amikor aratás után visszatérnek majd a városba „uraskodni”. Most már nem valami nagyon fognak kapkodni utánuk és kénytelen lesznek oly nagyon felcsavart igényeiket igen jelentékenyen leszállítani.

Ime a kaposvári felfedezés, tessék csak egyszerűen lekopirozni. Elvégre Nagykanizsa sincs messzebb Ausztriától, mint Kaposvár, sőt talán száz kilométerrel még közelebb.

— **Személyi hír.** Néhai Kuust Ottokár ezredesnek, az ideiglenesen Nagykanizsán elhelyezett marosvásárhelyi katonai alreáliskola nemrég elhunyt parancsnokának megüresedett helyét tegnap hégeni Gleim Hugó cs. kir. alezredes foglalta el, aki egyszemélyben a nagykanizsai cs. kir. katonai állomásparancsnokság vezetője is lett.

— **Nagykanizsa szénellátása.** A nagykanizsai szénelosztó bizottság szombat délután 6 órakor ülést tart, amelyen a város szénellátása ügyében nagyfontosságú dolgokról lesz szó. Mindenekelőtt foglalkozik a bizottság Kolbenschlag Béla alispán azon rendeletével, mellyel felhatalmazást adott a hatóságoknak, hogy a Nagykanizsán található összes szénkészleteket zár alá helyezhesse, — továbbá itt számol be dr. Sabján Gyula polgármester Király Sándor műszaki tanácsnokkal az Országos Szénbizottságnál történt minapi személyes közbenjárásuk eredményéről, mely Nagykanizsa város téli szénellátását van hivatva biztosítani, végül a szénelosztó bizottságnak beszámolnak a helybeli szénkereskedőkkel kötött szerződésekről.

— **Osztrák gyermekek nyaralása Nagykanizsán.** A Károly király gyermeknyaraltatási akció összes nagykanizsai előkészületei befejezést nyertek és pedig úgy az osztrák gyermekek Nagykanizsán való nyaralásának, valamint egy sereg kanizsai gyermek adriai nyaralásának előkészítő munkái véget értek. Nagykanizsán összesen 180 osztrák gyermek fog nyaralni július 15-től kezdve hat héten át, míg Nagykanizsáról 31 sánya gyermeket (6—12 éveseket) visznek az osztrák tengerpart éltető nap sugarai alá. Nagykanizsáról összesen 54 gyermek jelentkezett az adriai nyaralásra, akik közül azonban a bizottság, — melynek tagjai dr. Schwarz Károly ezredorvos, Waligurszky Antal igazgató, Köröskényi Piroska és Fűredi János voltak, — csak 31-et talált olyanoknak, akiknek szükségük van a testi erősödére. A 31 kanizsai kislány és kisleány kellő felügyelet alatt a napokban indul el az Adriára. A Nagykanizsára érkező 180 osztrák kislányt és kisleányt 4 osztrák tanítónő fogja kísérni. A gyermekek elhelyezése Nagykanizsán már biztosítva van, de a négy tanítónőnek még nincs helye. Ezért a Károly király nyaraltatási akció nagykanizsai bizottsága felkéri a városnak e szép dolog iránt kellő érzékkel bíró intelligens közönségét, hogy akik az osztrák gyermekeket kísérő tanítónők részére havi 100—100 korona tartásdíj ellenében hat heti ellátást tudnának biztosítani, ezt Waligurszky Antal polgári is-

kolai igazgatóval levelezőlapon közöljék. Noha a 180 gyermek helye már biztosítva van, mégis megtörténhet, hogy egyik-másik család betegség, vagy egyéb nyomós okok miatt akár az utolsó pillanatban is kénytelen lesz kijelenteni, hogy nem vállalhatja a kis-osztrák gyereket. Erre az eshetőségre számítva a bizottság néhány tartalék helyet szeretne biztosítani, tehát arra is felhívja a város közönségét, hogy Waligurszky igazgatót azok is szíveskedjenek értesíteni, akik megfelelő díjazás ellenében osztrák gyermekeknek adnának hat héten át teljes ellátást.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

— **Fatalpu cipőt is csak jegyre lehet venni.** A kereskedelemügyi miniszter bőr- és textilügyi meghatalmazottja rendeletet adott ki, amely szerint a cipőkereskedők a fatalpu cipőket csakis fogyasztók részére és csakis vásárlásra jogosító utalványok ellenében szolgáltatják ki.

— **A háború sújtotta kisiparosok talpraállítása.** Szerényi József kereskedelemügyi miniszter rendeletére javában folyik már a munka annak a tervnek a kidolgozására, hogy azokat a kisiparosokat, akiket a háború anyagilag tönkre tett, alkalmas módon talpraállítsák. Az adatok összegyűjtését a miniszter az ipartestületek országos szövetségére bízta, amely az ipartestületek útján felel meg ebbeli feladatának. Az adatok összegyűjtése már folyik. Minden 1914-be hadbavonult iparosról egyéni lapot töltöttek ki. — Ezek az egyéni lapokon feljegyezték az illetőről, hogy milyen helyzetben volt közvetlenül a háború előtt, milyen az üzleti helyzete most és minden más olyan adatot, amely kell annak a megállapításához, hogy hogyan lehetne legalkalmasabban segíteni rajtuk.

— **Tilos a dohányültetés.** Ismeretlen forrásból város és megyeszerte az a híresztelés kelt lábra, mintha az uralkodó dohányhiányra való tekintettel meg volna engedve a dohánynak saját használatra való termelése, úgy, hogy ebben a híresztelésben bizakodva, igen sokan ültettek kisebb-nagyobb mennyiségben dohányt. E hírek azonban semmi alapja sincsen és az engedély nélküli dohány termelése súlyos következményekkel jár. Jól teszi mindenki, ha a bár jóhiszeműleg, de engedély nélkül ültetett dohányt azonnal eltávolítja és megsemmisíti.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők felhívják, hogy a második félévre szóló élelmezési csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik Valics és Deutsch kereskedésében vásárolnak, azok f. hó 12-én d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6-ig az élelmezési hivatalban jelentkezzenek. — A hatósági ellátásban levő családtagok felhívják, hogy az Élelmezési Hivatalban díjtalanul rendelkezésükre bocsátandó bejelentési lapon *fa- és szénkészletüket, valamint állatállományukat azonnal jelentsék be.* A bejelentési lapokat az összes közintézményeknek, beleértve a hivatalokat és iskolákat is, ki kell tölteni. A

bejelentési lapon pontosan kitöltendő a hatósági igazolvány száma, a családfelelős, vagy intézmény neve, a családfelelős foglalkozása, a családtagok száma, lakás (utca, házszám) valamint, hogy az illető hadisegélyezett-e; továbbá az, hogy termelő-e vagy sem. Bejelentendő, hogy a családnak vagy intézménynek hány lakószoba, iroda, konyha, műhely, üzlet, vagy iskola-helyisége van. Mennyi a fa és szénkészlete, mennyi a fa és szén szükséglete 1919. évi április hó 1-ig kilogrammokban. Bejelentendő továbbá, hogy állatállománya van-e, bányalova, szarvasmarhája, sertése, számarra, kecskéje, báránya, ludja van. Fa és szénkészlet, állatállomány pontosan jelentendő be, mert aki ezt elmulasztja, kiteszi magát annak, hogy mint be nem jelentett, vagy eltagadó, tüzelőanyagát és állatállományát elrekkvirálják. A fa és szén szükséglet és állatállomány bejelentendő azért, hogy a szükséges fa és szénről és az állatállomány részére szükséges takarmányról gondoskodni lehessen. Tengeri, árpa, stbire vásárlási engedélyek csak a bejelentett állatok után fognak kiadtni. Akik a fenti bejelentést nem eszközlik azonnal, nem részesülhetnek fa és szén, széna, szalmakiutalásban illetve jegyben.

Színház.

* **Heti műsor.**

Csütörtök: Sztambul rózsája. Negyedszer.

Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.

Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.

Vasárnap délután: Mágnes Miska.

este: A bór. Gárdonyi modern népszínműve.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Személy és podgyászszállító

Omnibusz vállalat

f. évi július hó 15-én kezdi meg működését Nagykanizsán.

Személyszállítás Erzsébet-tértől (Szarvas szálló előtt) vasutállomásig és vissza.

Podgyászszállítás a vasutól házhoz és lakásról vasutra.

Külön bérkocsik.

Irodista

lehetőleg gyakoriattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig

Tört aranyat,

mindennemű ékszert és drága köveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Gyakornok

azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok a Höfler Bogyó Részvénytársaságnak Pécs külföldiek.

URANIA Mozgóképpalota, Rózgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 10-én és 11-én

Ifjúság

erkölcsdráma 4 felvonásban

Dupla vőlegény

detektív vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Hindenburg még ez évben reméli a háború befejezését.

A német külügyminisztroválság után.

Berlin. Hertling német birodalmi kancellár tegnapi nyilatkozata után a Kühlmann bukásával felmerült válságot elintéztnek kell tekinteni. A baloldali pártok megnyugodtak, a többségi blokk megmarad és a hadihitel megszavazása biztosítva van. Nagy beszéde után a kancellár bizalmas felvilágosításokat adott a nyugati helyzetről. Kijelentései már nem tartalmaztak rendkívüli titkokat és azok teljesen megnyugtatóan hatottak. Az összes pártok azon voltak, hogy a válságot elsimítsák és a szocialdemokraták is elhatározták, hogy megszavazzák a hadihitelt.

A német kormány nem hajlandó fölösleges és céltalan új békeajánlatokat tenni. A németek nem akarják Belgiumot megtartani, de azt sem engedhetik meg, hogy Belgium továbbra is az antant felvonulási területe maradjon. Hindenburg és Ludendorff szerint a békét csak katonai döntéssel lehet elérni, mely még ebben az évben meglesz.

A francia fővezér döntést vár a legközelebbi harcoktól.

Lugano. A Corriere della Sera jelenti Párisból: Foch tábornok, a francia fővezér fogadta a franciaországi veszélyeztetett zóna városainak polgármestereit, köztük Páris polgármesterét is. A francia generalissimus beszédében annak a nézetének adott kifejezést, hogy a veszélyeztetett zónában kuszabőn álló harcok döntést fognak eredményezni, még pedig erős hite és meggyőződése szerint ez a döntés a franciák javára lesz.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Nagyobb harci esemény sehol sem történt.

A vezérkar főnöke.

Amerikai népgyűlések az oroszországi beavatkozás ellen.

Lugano. Az Avanti jelenti Newyorkból, hogy ott vasárnap 15,000 ember részvételével népgyűlés volt, mely állást foglalt Amerikának Oroszországban való beavatkozása ellen. Amerikai és orosz szónokok beszédei után a népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely az oroszországi intervenciót az egész orosz nép bizalmát élvező szovjetkormány elleni merényletnek bélyegzi.

Kiutasítják a cseheket az oroszok

Berlin. Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány az összes cseheket kiutasítja Oroszországból. A cseheket Oroszországból Stockholmon át az antantállamokba szállítják.

A moszkvai lázadás letörése.

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügy-nökség jelenti: Julius 4-ikén a szovjetkormány kétharmad szótöbbséggel megelégedését fejezte ki a külügyi népbiztos külügyi politikája felett, amivel kifejezésre jutott az ellen való tiltakozás is, hogy hogy Németországgal újra háborút akarjanak kezdeni. A baloldali szocialista forradalmi párt megkísérelte a felkelést, amelyre első jeladás volt Mirbach moszkvai német követnek Anarjew és Brunhil által való meggyilkolása. A felkelés azonban teljesen elnyomott és néhány száz még életben maradt felkeiőt letartóztattak. Megállapították, hogy a baloldali forradalmi szocialista párt csak két óra hosszat tartotta kezében a moszkvai táviróhivatalt, amellyel megkísérelte, hogy Pétervárott és Tulában is felkelést szitson.

A román kormány vád alá helyezése.

Bukarest. A román kamara tegnapi ülésén egy képviselő az előző kormány vád alá helyezésére vonatkozó indítványt terjesztett elő. Bratianu volt miniszterelnököt, Tacke Jonescut és még számos kormánytagot kívának vád alá helyezni. Az indítvány 12 vádpontot tartalmaz a volt román kormány ellen, mely Romániát végzetes háborúba sodorta.

HIREK.

— **Menürendszer Nagykanizsán és a balatoni fürdőkben.** Szmracsányi György pozsonyi főispán, több dunántúli vármegye közéletmezesi kormánybiztosa rendeletet bocsátott ki, mellyel több zalamegyei város és az összes balatonmenti fürdőhelyek vendéglőiben a kötelező menürendszert és a menük maximális árait szabta meg. A rendelet szerint Balatonfüred és Hévíz gyógyfürdőkön, Nagykanizsa és Zalaegerszeg r. t. városokban, Csáktornya és Tapolca város jellegű nagyközségekben, továbbá Balatonarács, Alsóörs, Keszthely, Vonyarcvashegy, Gyenesdiás, Balatongyörök, Badacsony, Révfülöp és Szepezd fürdő- és nyaralótelepeken minden vendéglő és nyilvános étkezőhelyiség délben *leves, sült, vagy marhahús, főzelék vagy egyéb körítéssel és lésata, sajt, vagy gyümölcsből álló terítékadagot* köteles kiszolgáltatni, vacsorára pedig ugyanazt leves nélkül. Ezen terítékadag ára Balatonfüred és Hévíz gyógyfürdőkben nem lehet magasabb az ebédterítéké 10 koronánál, a vacsoraterítéké pedig 9 koronánál. Zalavármegye többi balatoni fürdőtelepein, továbbá Nagykanizsán Zalaegerszegen, Csáktornyan és Tapolcán az ebédteríték maximális ára 8 koronában, a vacsoraterítéké pedig 7 koronában van megszabva. A kiszolgáltató ételnek legalább a következő mennyiségűeknek kell lennie: leves 2 és fél deci, főzelék husfeltéttel 2 és fél deci főzelék és 6 deka hus, lésza 10 deka, sajt 6 deka. A rendelet megszövege 2 havi elzárás és 600 korona pénzbüntetés van megszabva.

— **Az idegenforgalom országos szervezése.** Zalaegerszegről jelentik: A kereskedelmi miniszter leiratot intézett Zalavármegye alispánjához, amelyben a vármegyére vonatkozó idegenforgalmi adatok feltüntetését kéri. Az idegenforgalmat országosan fogják szervezni, ahol alkalmas terep van fürdőhelyre, ott fürdőt építeni, a meglévő fürdőket pedig nagyobbitani fogják. Bekérték a szállodai viszonyok, a látványosságok, műemlék és egyéb nevezetességek adatait is. Az idegenforgalom szerve az Idegenforgalmi Iroda lesz.

— **A cséplést minden eszközzel siettetni kell.** A közéletmezesi miniszter a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben a korai cséplés jelentőségére hívja fel a figyelmüket. A korai cséplést a rendelet szerint mindenütt minél előbb meg kell kezdeni, hogy

A VII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönyvitésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

a malmok is hozzáláthassanak már az új gabona őrléséhez. Az átvételi bizottságok haldéktalanul kezdjék meg a kicsépeit gabona átvételét és mivel a leszállított készletek után fizetendő prémiumok tíz naponként csökkennek, a termelőnek is anyagi érdeke, hogy a termésfeleslegét minél előbb adja át.

— **A megbabonázott 20-as honvéd.** Ma reggel egy reveteg tekintetű és ingadozó járású fiatal katonagyerek állított be a rendőrkapitányságra, ahol fantasztikus történetet kezdett elmesélni. Elmondotta, hogy a Bajza-utca 16. számú házban két asszony és egy leány mindenféle ráolvasásokkal és különféle tárgyak főzésével megbabonázták. S azóta nincs se éjjele, se nappala, gyakran kirázza a hideg és remeket lát. Először úgy festett a dolog a rendőrkapitányság előtt, mintha valami zsarolási manőver történt volna a gyámolatlan Ifjú katonával, ami hasonló körülmények között már a múlt évben is történt egyszer Nagykanizsán. De a megbabonázott katona semmi faggatásra nem mondta meg, vagy nem tudta megmondani, miért, mi célból varázsolták el. A rejtélyes eset körülményeinek megvizsgálására a kapitányság rögtön egyik legügyesebb rendőrközegét küldte a helyszínre, aki ott alig negyedóra alatt teljes világosságot derített a dologra. Humoros részletek derültek ki ekkor. A Bajza-utca 16. számú házban lakik egy özvegy munkásasszony a lányával. A leány gyógyíthatatlanul szerelmes volt a honvedbe, aki azonban nem nagyon reagált a leány nagy szerelmére. A leányzó elpanaszolta bánatát a szomszédasszonynak, Varga Józsefnének, aki nyomban kijelentette, hogy neki biztos módszere van, mellyel a hön imádott férfiú szívét a leány felé lehet hajítani. Valami ürüggyel becsalták a kis honvédet Vargákhoz, ahol nyomban megkezdődött a varázsolás. Beszűtelték a szobát és Vargáné egy bögrében negyvenegy gombostűt, egy csomó haját, cigarettahamut és még néhány ilyen ritka anyagot összekotyvasztott és azt főzni kezdte, miközben a legfiuresabb hókuszpókuszokat csinálta a honvéd feje körül. Vagy negyvenóra ismétlődött a dolog, s már-már megvolt az eredmény, amikor a fiú mindent elrontott azzal, hogy a rendőrségre ment segítségért. Büntetendő cselekmény nem fog lenni, nem lévén a varázsolási ügynek semmiféle pénzszerzési célja, — de a rendőrség a Bajza utca 16. számú házat állandó ellenőrzés alatt fogja tartani, hogy a honvédgyereket megmentse a teljes megtévelyedéstől.

— **Elgázolás Kiskanizsán.** Ma délelőtt 9 órakor Kiskanizsán, az Országút elején a gyógyszerár előtt özv. Pint Jánosné 67 éves Kiszzy utcai lakos át akart menni az utca másik oldalára. Ugyanakkor hajtott arra sebes vágatásban egy parasztszekér, amelyen két nő ült. A gyakorlatlan hajtók oly ügyetlenül kormányozták a lovakat, hogy Pintné, aki minden igyekezetével ki akarta kerülni a kocsit, szabályszerűen elgázolták. Szerencsére a kocsit nem ment keresztül a vézna öregasszonyon, akire a baleset különben végzetessé válhatott volna. Azonban fején és ball mellén így is elég súlyos sérüléseket szenvedett. A gázoló lovakat Csanádi Józsefné sz. Mócsi Mária Nagyrácutca 101. szám alatt lakó kiskanizsai menyecske hajtotta, aki ellen a megfelelő eljárást megindították.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán
mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre
jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

— **Meghosszabbították a hadikölcsön-jegyzést.** Minthogy a nyolcadik magyar hadikölcsönre még egyre tömegesen érkeznek a jegyzések, a pénzügyminiszter a jegyzésnek július 11-ikével megállapított határidejét július 24-ig meghosszabbította. A július 12-től július 24-ig történő aláírásoknál minden 100 korona névérték után 91 korona 90 fillér, ha a jegyző az aláírásakor az egész összeget befizeti.

— **Cipőeladás a maximális áron felül.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint cipészek és cipőkereskedők az ez évi április 29-én birtokukban volt cipő-észlelteiket nem, mint az eredeti cipőrendeletben volt, június 30-ig adhatják el a rendeletben megállapított maximális áron felül, hanem az évi július 31-ig. E pótrrendelet kiadására azért volt szükség, mert a legtöbb helyen a hatóságok a cipőutalványokat csak késedelmesen tudták kiállítani. (Nagykanizsán még a mai napig sincsenek cipőutalványok) úgy, hogy a kereskedőknek idejük sem volt az eredeti rendelet rendelkezései szerint jun. 30-ig eladni azt a készletet, melyet ők rég maximális áron felül vásároltak. Hogy tehát a kereskedők és kiskereskedők károsodásuktól megkíméltesen, feltétlenül szükséges volt e pótló rendelet kiadása. A pótrrendelet egyúttal a téli cipők és csizmák maximális áron felüli eladását még hosszabb időpontig, *augusztus 15-ig*, illetőleg kiskereskedők és iparosokra nézve *november 30-ig* teszi lehetővé.

— **Kik kaphatnak újabb bevárási engedélyt?** A honvédelmi miniszter értesítette Zala vármegye alispánját, hogy a mezőgazdasági szempontból eddig határidőre felmentve volt és további felmentésre javaslatba hozott egyének, kiknek újabb felmentése elintézve még nincs, de bevárási engedéllyel ellátva vannak, melynek határideje mostanában lejárt, okvetlen szükség esetén újabb tíz heti kivételes bevárási engedéllyel elláthatók. Hasonlóképpen elláthatók oly egyének is, kik a bemutatásuk alkalmánál találva még bevárási engedély alapján a nem tényleges viszonyban vannak. Szabadságon lévők részére bevárási engedély nem adható.

— **Élelmiszeradományok a 48-asoknak.** Az alábbi sorok közlésére kértünk fel: A 48. gy. e. pótzászlóalja javára megindított akció a legnagyobb érdeklődést keltette. Eddig is nagyon sok szeretetadomány gyűlt össze a nagykanizsai cs. kir. hadkiegészítőnél lévő raktárban. A jóakaratu adakozókat felkérjük, hogy adományaikat délelőtt 9-től délután 5 óráig sziveskedjenek odaküldeni. Nagyobb mennyiséget, — egy rövid értesítés után, az adományozótól elhozatunk. Helyszűke miatt nem közölhetjük az adomány mennyiségét, csak a szives adakozók névsorát, s egyben köszönetünket fejezzük ki a szives támogatásért. Zsirt, szalonnát, lisztet, babot, lencsét, darát, illetőleg burgonyát a következők voltak szivesek küldeni: Grünfeld Miksáné, dr. Villányi Henrikné, Egri Gyuláné, Kohn Lajosné, özv. Weisz Cecília, Hirschl Ferenc, Müller Gizella, Köllay Lajosné, Hasper Ferencné, Gerencsér Jánosné, Luczy Miklósné, Balaton Testvérek, Egyed József, Frank Vilmos, Révész Lajosné, Mjr. v. Bogyay, Cvetkó Istvánné, Gyümölcs Lajos, Buksz Oszkár, Francis István, Singer József, Krammer Ignác, özv. Kuhár Ferencné, Hirschl Sándor, Szigethy Dávid, Szegő Gyuláné, Horváth Lajosné, Varga Jánosné, Möricz Gáborné, Berényi Árpád, Kohn Fülöp, Steiner Miksa, Rosenberg Lajos (Kisréce), Kondor Adolf, Bognár Margit, özv. Vincze Jánosné, Ney Ignác, Makoviczky Gyuláné, Bogenrieder József, Kardos és Stelner, özv. Kész Józsefné 50 K-át adott a gyűjtéssel járó kiadások fedezésére. A névsort folytatjuk. *Schaffer Ferenc*, főhadnagy.

— **Az Élelmiszer Hivatal közleménye.** Hatósági ellátásban levők felhivatnak, hogy a második félévre szóló élelmiszeri csoportjegyeik átvétele végett hatósági igazolványaikkal és régi (sárga) csoportjegyeikkel mindazok, akik *Wollák Mór* kereskedésében vásárolnak, f. hó 13-én d. e. 8—12-ig, akik pedig *Fischer Ferencnél* vásárolnak, folyó hó 13-án d. u. 2—6-ig és folyó hó 14-én d. e. 8—12-ig az Élelmiszeri Hivatalba jelentkezzenek.

— **A takarmány beszerzése.** A földművelésügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: Az eddig kiadott kormányrendelet a f. évi termésből származó szalastakarmányokra és alom-félékre nem vonatkozván, azok szabad forgalom tárgyát képezhetik. Minthogy azonban a hadvezetőség és közintézmények szalastakarmány szükségletét egyidejűleg kiadott rendelettel a vármegyékre kivetendő kontingens útján kívánom fedezni, hogy azt a közérdek megkívánja, feltétlenül beszállítani, a forgalmat annyiban kívánom korlátozni, hogy egyelőre kizárólag csakis állattartók fedezhetik a f. évi szeptember hó végéig terjedő szükségletüket, a közvetítő kereskedőktől közvetlenül szabadkézi vásárlás útján, úgy, hogy egy hámos állatra havonként 3 métermázs szalastakarmány vehető számitásba. A forgalomba kerülő szalastakarmány félékre a megállapított árak továbbra is érvényben maradnak. A szalastakarmány szállítási igazolványokhoz van kötve. Az igénybevett készletek természetesen továbbra is zár alatt maradnak és azok felett közvetlenül vagy magam rendelkezem, vagy rendelkezéseimet az Állat és Takarmányforgalmi r.-t. útján hajtatom végre.

Színház.

* **Heti műsor.**

Péntek: Sztambul rózsája. Ötödször.

Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.

Vasárnap délután: Mágus Miska.

„ este: A bor. Gárdonyi modern népszínműve.

Felolós szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfőzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

Kárptos, szabó és cipésmesterek

figyelmébe legjobb minőségű cellulose bélésszövetünket ajánljuk. HIRSCH és SZEGŐ zsák, ponyva és kötélárugár.

A világtási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrámlámpákat.

Használt üres üvegek

magas árban megvételnek. Értesítést kérek „üveg” cím alatt a kiadóhivatalba.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 13-án és 14-én

W. Psilander fellépésével

Játék a tüzzel

Vig színmű 4 felvonásban és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon, Kiadóhivatal 41.

Belgium kérdése. Hertling nyilatkozata az annexió- mentes háborús célokról.

Berlin. Hertling birodalmi kancellárnak Belgium kérdésében való legutóbbi fejtegetései, ahogyan azokat a Wolff ügynökség közölte, a nyilvánosság előtt nagy félreértésekre szolgáltattak okot. Ennek folytán a Wolff most közli a kancellár beszédének teljes szövegét.

E szerint Belgium megszállása csupán azt jelenti, hogy kézizálog van kezünkben a jövő tárgyalásokra. A kézizálog fogalmából következik, hogy nem akarjuk azt megtartani. Ha a tárgyalások kedvező eredményre vezetnek, nem szándékozunk Belgiumot bármilyen formában is magunkénak tartani, mert hiszen mi a békekötés után a feltámadó Belgiummal jó barátságban és a legzavartalanabb viszonyban akarunk élni.

A háborút mint védelmi háborút folytatjuk, s amit mi akarunk az

- 1-ször, területünk sértetlensége,
- 2-szor, hogy szabad levegőnk legyen népünk jövő fejlődése szempontjából, és
- 3-szor, hogy gazdasági téren való haladásunkat idegen hatalmak ne korlátozhassák.

Mindezeknek részleteiben való megállapítása természetesen a jövő tárgyalásoktól függ.

Bécs. Hertling német birodalmi kancellárnak Belgium jövő sorsáról mondott beszéde a legnagyobb hatást tette Bécs diplomáciai és politikai köreiben. A meg egyezései béke hívei örömmel állapítják meg, hogy Hertlingnek Belgiumra vonatkozó nyilatkozata, melyet a német hadvezetőség előzetes tudtával és hozzájárulásával tett, nyíltságban és őszinteséggel jóval messzebb ment, mint bármely eddig elhangzott kijelentés. Remélhető, hogy ez a legkedvezőbb hatást teszi meg az ellenséges külföldön, különösen Franciaország és Anglia közvéleményére, sőt tán ezek kormányaira is.

Lloyd George semmit nem akar elvenni Németországtól.

Berlin. A francia lapok Lloyd George angol miniszterelnök beszédét, amelyet minap az Angliából a harctéren utazó amerikai csapatokhoz intézett, erősen megcenzurázva közölték. Most kiderült, miket törölt a francia cenzura Lloyd George beszédéből. „Mi egy négyzet centiméternyi területet sem követelünk Németországtól, — mondotta az angol minisz-

terelnök, — és nem akarjuk Németországot megfosztani attól, amihez joga van“.

(Érthető, hogy az Elzász-Lotharingiáért háboruszkodó franciák Lloyd Georgenak ezt a kijelentését nem engedték sajtójukban megjeleníteni. A szerk.)

Oroszország hadi készülődése az angolok ellen.

Helsingfors. Az orosz kormány 300 szerb és angol tisztet, akik Oroszországból Archangelszk felé igyekeztek, feltartóztatott. A központi szovjet a Jeges tenger egész partvidékét hadterületnek deklarálta és úgy szárazon mint vízen a legsürgősebb intézkedéseket kezdett meg az Oroszországot fenyegető angol támadás visszaverésére

Szibéria nem ismeri el a békét.

Stockholm. Japáni tudósítás szerint a szibériai kormány nem ismeri el a breszlitowszki békét, hanem hadsereget szervez és csapatokat küld Oroszországba, hogy ezt a háborúnak újra való felvételére bírja rá.

Japán hajlandó beavatkozni.

Bern. Egy tokiói lapnak azon Washingtonból kelt jelentését, hogy Japán elutasította a szibériai beavatkozásra való felhívást, illetékes helyen megcáfolják és kijelentik, hogy a beavatkozás tervében a japán kormánykörökkel az egész japán nép egyetért.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága kőveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 13-án és 14-en

W. Psilander fellép-tével

Játék a tüzzel

Vig színmű 4 felvonásban és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, és 9 órakor.

Kárpitos, szabó és cipésmesterek

figyelmébe legjobb minőségű cellulose hálásszövetünket ajánljuk. HIRSCH és SZEGŐ zsák, ponyva és kötélárugyar.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint hivatalos aláírási hely elfogad eredeti feltételek mellett jegyzéseket a

VIII. Nemzeti hadikölcsönre

és a jegyzések előmozdítására olosó kamat mellett magas előleget nyújt.

HIREK.

Nagykanizsa s a VIII. hadikölcsön

Az eddig elért legnagyobb eredmény.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapelőtt járt le a nyolcadik magyar hadikölcsön jegyzésének határideje, amelyet azonban tudvalevőleg az utolsó pillanatban még két héttel meghosszabbítottak. Összegezve a nyolcadik hadikölcsön eddigi nagykanizsai jegyzéseit, nagyszerű meglepetés ért bennünket. Kiderült ez összegezésnél, hogy a nyolcadik hadikölcsön tegnapig elért csonka eredménye jóval meghaladja az előző hadikölcsönök bármelyikének kanizsai végső eredményét. Legutóbb a hetedik hadikölcsön kanizsai jegyzéseinek végösszegét, a 14 millió 851 ezer 700 koronát mint óriási rekorderedményt jegyeztük fel. Nagy és le nem írhatóan kellemes meglepetésünkre a nyolcadik hadikölcsön Nagykanizsán már most jelentékenyen felülmúlja az eddigi rekordot, mert 15 és fél millió eredménye nagyobb minden eddig elért jegyzési eredményénél. Pontosan 15,478,700 koronát jegyeztek július 11-ig Nagykanizsán a nyolcadik hadikölcsönből, vagyis 627,000 koronával többet, mint eddig bármikor.

Ez a remek eredmény az egyes nagykanizsai pénzügyintézetek között a következő számok szerint oszlik meg:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál 9.034,550 koronát jegyeztek (ebben kizárólag nagykanizsaiak, úgymint egyesületek, testületek, alapok, iparvállalatok, kereskedők, magánfelek és katonaság 4,777.850 korona jegyzéssel vettek részt).

A Nagykanizsai Bankegyesület 2 450,000 koronát produkált,

a Zalamegyei Takarékpénztár 1.416,500 koronát (ebből az intézet saját jegyzése félmillió korona),

a Délzalai Takarékpénztár 956,450 koronát (saját jegyzés félmillió),

a Zalaegerszegi Gazdasági Takarékpénztár 911,800 koronát (saját jegyzés 100,000 K),

a Néplakartékpénztár pedig 709,400 koronát (saját jegyzés 100,000 korona).

Mindezen összegeknek meglepetésszerű nagyágáról csak a korábbi eredményekkel való összehasonlítás nyújt teljes fogalmat. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja egy és egy negyed millió koronával haladta túl a VII hadikölcsön első és második időszakában elért eredményt, míg a Bank egyesület máris 50,000 koronával tetézte eddigi 2 millió 400 ezer koronás rekordját, a Nagykanizsai Takarékpénztár 350 ezer koronával haladta túl eddig elért legnagyobb eredmé-

nyét, a Délzalai 400 ezer koronával javította rekordját, a Gazdasági és a Néptakarékpénztár pedig majdnem elértek eddigi legnagyobb eredményeik összegét.

Végül külön feljegyzést érdemel a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókjának a nyolcadik hadikölcsönnél kizárólag nagykanizsai üzlethelektől nyert 4 millió 777 ezer 850 koronás jegyzése, mely meghaladja az összes többi pénzintézet nagykanizsai eredményeinek együttes összegét.

Zalamegye hódolata a királyi pár előtt. Mint a lapok már közölték, kedden, július 16-án nagy hadijótékonyági ünnepély lesz Pozsonyban, amelyet Szencsényi György pozsonyi főispán, Zalavármegye és hat dunántúli, valamint két északmagyarországi vármegye közlelmzési kormánybiztosa fog rendezni. Az ünnepélyen jelen lesznek öfelségeik, Károly király és Zita királyné is, akik előtt az alkalommal a pozsonyi közlelmzési kormánybiztos kerületéhez tartozó vármegyék, köztük Zalavármegye, hódolatukat mutatják be a királyi párnak. Zalavármegyét a királyi pár előtt értesítésünk szerint Bosnyák Géza főispán és Kolbenschlag Béla alispán fogják képviselni. A kilenc magyar vármegyének, Zala, Vas, Sopron, Pozsony, Moson, Győr, Komárom, Nyitra és Trencsén megyéknek hódolata annál is bensőségesebb és országgraszolóbb lesz, mert ez egyszermind az egész magyarságnak imponáns szembeszállását fogja szimbolizálni a rágalmaknak azzal a piszkos áradatával szemben, amellyel nemrég ellenségeink Magyarország királynéját meggyaláznák akarták.

Nagykanizsa szénellátása. A város téli fűtőanyagának kérdése nemcsak bennünket foglalkoztat a legnagyobb mértékben, hanem — mint azt örömmel konstatáljuk, — a város előjáróságát is, amely e téren a múltban éppen eleget mulasztott. Azt már közöltük, hogy dr. Sabján Gyula polgármester és Király Sándor műszaki tanácsnok nemrég a városi lakosság szénellátása ügyében Budapesten jártak, ahonnan az Országos Szénbizottságtól meglehetősen biztató kijelentésekkel tértek haza. „Amennyit más magyar város kap, ugyanannyit meg fog kapni Nagykanizsa is”, — mondotta Vázsonyi Jenő, a szénügyek kormánybiztosa. További igen fontos mozzanat Nagykanizsa város 1918/19. évi szénellátásának ügyében Zalavármegye alispánjának minap kiadott rendelete, melynek értelmében az alispán a Nagykanizsa város területén lévő, valamint az ezután ide szállítandó összes szén, brikett és kokszkészleteket sár alá helyezi és kötelezi ezek tulajdonosait, hogy a sár alá helyezett készleteket a nagykanizsai szénelosztó bizottság rendelkezésére bocsassák. (A lefoglalás alól csupán az ipari üzemek, katonai intézmények, a csendőrség és a vasut birtokában lévő, valamint a mezőgazdasági célokat szolgáló szén brikett és kokszkészletek vannak kivéve.) E rendeletnek megtelepedően a városi tanács már intézkedett, hogy az ezentel magánosok részére Nagykanizsára érkező szénszállítmányok fuvarleveleit ne a címzeteknek kézbesítsék, hanem a városi tanácsnak, mely a szénszállítmányból csak a helyi szénbizottság által megállapítandó részt engedni át a rendelőknek, míg a többi részről a szénbizottság mások igényeit elégíti ki a kölcsönös méltányosság elvének megfelelően. A város természetesen megterített az így elreklvirált szén értékét, ha azonban a felek a szén árára nézve nem tudnának megegyezni, akkor az árat a bíróság lesz hivatva megállapítani. A nagykanizsai szénbizottság ma délután 6 órakor ismét ülést tart, amelynek nagyjelentőségű tárgya a nagykanizsai szénelosztás kulcsának megállapítása lesz.

Eljegyzés. Reinfelcz Terus (Nagykanizsa) és Gombás Dániel (Nagykátá) jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

A kanizsai rendőrség utolsó államsegélye. A kormányok a vidéki rendőrségek segélyezésére tudvalevőleg már régi idő óta évente mindig 3—3 millió koronát vettek fel az állami költségvetésbe, amiből a nagykanizsai rendőrkapitányságunk minden esztendőben 30.000 korona jutott. Az idén kapja utolsó államsegélyét a nagykanizsai rendőrka-

pitányság, de már nem 30.000 koronát, hanem csak 15.000-et, vagyis csak a felét az eddigi összegnek, aminek természetes magyarázata az, hogy néhány hét múlva már megtörténik a vidéki rendőrségek államosítása. A nagykanizsai rendőrkapitányság utolsó államsegélyéről szóló belügyminiszteri rendelet már megérkezett a zalaegerszegi vármegyeházára.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

Jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

A pénzügyi bizottság ülése. Nagykanizsa város képviselőtestületének pénzügyi bizottsága ma délután 6 órakor ülést tart. A bizottság csak alig pár napja tartott ülést és azt lehetne gondolni, hogy mai ülésén valami sürgős és nagyfontosságú városi ügy kerül tárgyalás alá. Azonban ez téves feltevés, mert a mai pénzügyi bizottsági ülés csak folytatása a minapinak, amikor csupán a negyednapra következő városi közgyűlés elé került ügyeket tárgyalták le, míg az anyag legnagyobb részét, — egy sereg csip-csup ügyet — elhalasztották.

Kérelem a kanizsai munkássághoz. A nagykanizsai szociáldemokrata pártkör ezúton kéri fel elvtársait és a pártkör barátait, hogy a budapesti magyar államvasuti gépgyár szerencsétlen véget ért alkalmazottjai hozzátartozóinak felségélyezésére pénzügyi segítséget nyújtsanak. A segélyakció az egész országban megindult s így Nagykanizsa nemesen érző munkássága sem vonhatja ki magát e kötelességteljesítés alól. Adományok az Általános Fogyasztási Szövetkezet erzsébetéri üzlethelyiségébe küldendők. A legkisebb adományok is hálásan fogadtatnak és hirlapilag nyugtázza lesznek.

Katonahulla a nagykanizsa-budapesti vasuti vágányon. Ma reggel a Sánc melletti vasuti őrt az öre Sánc és Nagyrécsé között a vágányon egy katonahulla holttestet

fedezett fel. A leletről azonnal értesítették a nagykanizsai csendőrséget, melynek emberei a halott katonát zsebében némi aprópénzt és néhány cigarettát találtak, a zseb felső részének vászonnal bélelt belső felére pedig tintaceruzával ez a név volt írva: *Tolai Alois*. A hullán semmi külső sérelem nyomát nem lehetett felfedezni. A katonát valószínűleg lebukott egyik éjszakai vonatról. Kitélének megállapítása iránt nyomozás indult.

Bevonják a kanizsai hadifoglyokat. Tekintettel arra, hogy a közeli napokban azon orosz hadifoglyokat, akik nem mezőgazdasági munkát végeznek, teljesen, a mezőgazdasági munkán levőket pedig részben, be fogom vonni. Felbivom az összes munkaadókat, hogy azonnal gondoskodjanak pótlásról, illetve polgári munkacéről. *Hadifogoly ügyeletel tisz.*

Színház.

* Heti műsor.

Szombat: Sztambul rózsája. Hatodszor.
Vasárnap délután: Mágna Miska.

„ este: A bor. Gárdonyi modern népszínműve.

Hétfő: Uri divat. Molnár Ferenc vigjátékának bemutatója.

Kedd: Uri divat. Másodszor.

Szerda: Csárdáskirályné.

Csütörtök: Éva. Operettreprez.

Péntek: Feltékenység. Orosz dráma-bemutató

Szombat: Feltékenység. Másodszor.

Vasárnap délután: Tatárjárás.

„ este: A peleskei nótárius.

*** Színházi hírek.** Hétfőn és kedden Molnár Ferenc rövid idő alatt nagy hírnévhez jutott „Uri divat” című komédiája kerül színre, mely itt is a közönség legszeleesebb rétegeiben óriási tetszésre számíthat, mert a háború nagyszámú drámai termékei között ez a legjobb vigjátéki munka. A főszerepeket Halassy M., F. Zalai Margit, Doktor, Gózon, Solyom, Fodor, Német, Danis, Borbélyné és Tordai játszik. Szerdán a „Csárdáskirályné” kerül színre, csütörtökön pedig Lehár „Éva” című egyszerű operettjének felelevenítésére kerül sor, pénteken és szombaton Arcybásev orosz írónak, a „Szánin” című regény szerzőjének ugyanilyén szenzációs hírű drámája, a „Feltékenység” kerül színre, melyről egy újabb kommunikében még majd behatóbban foglalkozunk.

Felölös szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Adakozzunk a vak katonáknak.

HIRDETMÉNY.

Alulírott Nagykanizsán székelő pénzintézetek ama nagy és rendkívüli feladatok tudatában, amilyenek a hön öhajtott béke beálltával az ország gazdasági kiépülése körül közgazdaságunk minden számottevő tényezőjére hármoznak, oly — városunkban mind ezideig nélkülözött — szervezet létesítését határozták el, melynek hivatása ezen feladatok erőteljes támogatásával a Dunántul, különösen Nagykanizsa városának gazdasági fellendülését biztosítani.

Ezen cél megvalósítására öhajtuk a **Dunántuli közgazdasági részvénytársaságot** megalakítani, melynek „alapítási tervzetet” a következőkben ismertetjük:

Alapítási tervzet.

A társaság címe: Dunántuli közgazdasági részvénytársaság.

A társaság székhelye: Nagykanizsa.

A társaság tárgya: A mezőgazdaság, ipar, kereskedelem és városfejlesztés körébe tartozó vállalkozások létesítése, ily irányú ügyletek előmozdítása és lebonyolítása.

A társaság tartama: A társaság bizonytalan időre alakul.

A társaság alapítókéje: A társaság alapítókéje 2.500.000 korona, amely 5000 drb. 500 korona névértékű névre szóló részvényből áll.

A társaság részvényeinek jegyzési határideje: július hó 31.

A részvények alulírott alapító, Nagykanizsán székelő pénzintézeteknél jegyezhetők akként, hogy a jegyzés alkalmával azok névértékének 30% a, azaz részvényenkint 150 korona és alapítási költség fejében részvényenkint tíz korona fizetendő.

Az alapítók fentartják maguknak azon jogot, hogy a kereskedelmi törvény 183. §-a értelmében az első igazgatóságot három év tartamára kinevezzék.

Ugyancsak fentartják maguknak az alapítók a részvények tulajjegyzése esetén a jegyzések leszállításának jogát is.

Kelt Nagykanizsán, 1918. július hó 11-én.

Az alapítók:

DÉL-ZALAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR
NAGYKANIZSÁN	RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET	NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	NAGYKANIZSÁN
ZALAMEGYEI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG	NAGYKANIZSÁN.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította.
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Oroszország nehéz napjai. Vasutassztrájk Oroszországban.

Pétervár. A lapok moszkvai tudósítói-
nak legutóbbi jelentése szerint egész
Oroszországban vasutassztrájk fenyeget.
Egyes helyeken a sztrájk már meg is
kezdődött. Ez, ha nagyobb méreteket ölt,
végzetessé válhat a bolsevik uralomra,
mert teljesen megszüntetheti Moszkvának
Oroszország egyéb részeivel való amugy
is laza összeköttetését.

Orosz tiltakozás az angolok murmanpartii partraszállása miatt.

Stockholm. Moszkvából jelentik hi-
vatalosan: Az orosz külügyi népbiztos
jegyzéket nyújtott át a moszkvai angol
követségen, amelyben tiltakozást jelent
be az angol csapatoknak a murman-
partokon történt kihajózása ellen.

Buchanan Oroszországban.

Stockholm. Szentpétervárról táviratoz-
zák: Buchanant, Anglia volt szentpéter-
vári nagykövétét, a háborus uszítás egyik
legtevékenyebb tényezőjét, a legközelebbi
napokban az oroszországi Ogoidába várják.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz harctér: A hegyi fronton a
tüzérségi tevékenység mindkét részről
tartósan élénk.

A vezérkar főnöke.

Nagy események előtt nyugaton

Berlin. A nyugati fronton levő
órlási feszültség háttérben mindkét
részről való erős készülődés húzódik
meg. Az elkövetkező hónapok a dön-
tős hónapjai lesznek.

Kivégzettkatonaszökevények

Budapest. Kompár Mihály és Nagy
Béla hatodik honvédpótzászlóaljbeli hon-
védeket, kik csapattestüktől többször meg-
szöktek, a budapesti honvédhadosztály-
biróság rögtönítelő eljárással ma halálra
ítélte. Az ítéletet Szabadkán még ma
végre is hajtották. (A szabadkai 6-os
honvédeket Nagykanizsa népe is jól
ismeri, mert ezeknek egy zászlóalja volt
az idén kora tavasszal mint rekviráló
karhatalom Nagykanizsán.)

Oszták képviselő fia — az angol hadseregben.

Bécs. Wolff Károlynak, a Reichsrat
ismert nagynémetpárti képviselőjének fia,
akit angol szellemben neveltek, s aki még
a háboru előtt Angliában telepedett le,
— belépett az angol hadseregbe. A hirt
az oszták képviselőházban igen élénken
kommentálták.

A repülőposta első mártírja.

Budapest. A repülőposta szombaton
megkövetelte első áldozatait. A Buda-
pestről elindult szombati járaton a repülő-
gép Magyaróvár felett motorhiba folytán
lezuhant. A gép vezetője Varga Emil
főhadnagy és a mellé beosztott Singer
Richárd bécsi oszták hadnagy szörnyet
haltak. Varga főhadnagy holttestét Buda-
pestre, Singer hadnagyét pedig Bécsbe
szállították.

Megcáfolt autószerencsétlenség.

Budapest. Tegnap bécsi jelentések alap-
ján az a hír terjedt el, hogy két pármal
herceg, Zita királyné fivérei, súlyos autó-
balesetet szenvedtek s egyikük meg is
halt. Illetékes helyen kijelentették, hogy
a hír teljesen valótlan, a hercegek jól
érik magukat. A hír valószínűleg onnan
keletkezett, hogy az egyik herceg autóját
egy oszták helységben kisebb baleset
érte.

HIREK.

Eredmények.

Mindenféle rendkívüli helyzetet találunk.
Politikai, társadalmi, gazdasági téren, háboru-
ban sőt még az időjárásban is. Választójog,
munkáskérdés, élelmezési és ruházkodási gon-
dok, aratás és nyaralás ügye, továbbá a leg-
utóbbi offenziva annyira elfoglalták a közön-
ség figyelmét, hogy a nyár egyik fontos ese-
ménye, a nyolcadik hadikölcsön nem jelenhe-
tett meg akkora sullyal, mint amekkorát hadi
és gazdasági jelentőségénél fogva egyaránt
megérdemelt volna.

Az egyes pépzintezeteknél meglepő nagy
számban történtek jegyzések, amelyek külö-
nösen dicséretére válnak a kis gazdáknak és
a középosztálynak, mégis azonban az eddigi
eredmények azt látszanak igazolni, hogy a
nagyközönség figyelme — amint érintettük is
— nem irányulhatott teljes egészében a jegy-
zések felé. Amikor a kormány a jegyzési ha-
táridőt meghosszabbította, egyrészt számít a
nyárnak elkövetkező nyugodt napjaira, más-
részt arra, hogy ez alatt még azok is eleget
tesznek jegyzési kötelezettségüknek, akiknek
aláírására már eddig is joggal igényt tartha-
tott volna az ország.

Hadiszállítók és különösen azok, akiket
éppen a háborus konjunkturák, árdragítások
teltek milliomosokká, vagy oly csekély összeg-
gel igyekeztek menekülni kötelezettségük elől,
amelyet szó nélkül nem lehet hagyni.

Azután hol vannak a nemzetiségeink? Gaz-
dag román, szerb takarékpénztárak, Albina,
Ardeleana, Bihoreana stb. jönevű vagyonos
földbirtokosok, fiskálisok a Bánátból, Erdély-
ből, Bácskából, akiknek neveit annyit hallot-
tuk békésebb időkben, hol maradtak mostan?
Pedig hogy pénze valamennyinek van, ahhoz
kétség sem fér, csak nem erre a célra. Ha a
magyar földbirtokok megvételére volt pénzük,
akkor legyen a hadikölcsönre is, a rideg reali-
táshoz egy kevés hazafias loyaltást kérünk.

— A csáktornyai Zrínyilemlékek az aka-
démia kiállításán. Közülük már, hogy a
Magyar Tudományos Akadémia gróf Zrínyi
Miklós, a költő és hadvezér születésének há-
romszázadik évfordulója alkalmából folyó év
őszén Budapesten az akadémia történelmi
képcsarnokában nagyszabású kiállítást rendez.
Csáktornya nagyszámú Zrínyirelikviái szintén

A VIII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megőnnvítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

szerepelni fognak a nevezetes kiállításon és mint szintén már közöltük, e relikviáknak a fenti célból való jegyzékbe foglalása végett nemrég *Kolbenschlager* Béla, Zalavármegye alispánja több napot Csáktornyán töltött. Mint Csáktornyáról közlik velünk, az ottani Zrinyirelikviák és emlékek közül az alábbiak kerülnek az akadémia Zrinyikiállítására: A csáktornyai Zrinyivárról, a Zrinyiek címeréről (a Szentferencrendiek csáktornyai templomának kisebbik bejárata felett a falba helyezett címer), a szentilonai kápolnáról, a Zrinyifalvai emlékoszlopról, valamint a Zrinyi szoborról felvett fényképek. Ezekon kívül egy régi festmény is (Zrinyi Miklós gróf a költő, hadvezér arcképe), mely a Szentferencrendiek refektoriumában őriztetik. A város levéltárából előkerül egy magyar és egy horvát okirat is, melyeket Zrinyi Miklós, a költő adott ki; a magyar 1648. június 16-án, a horvát 1656. december 18-án kelt s Csáktornya szabadalmának biztosítására vonatkoznak. Egyéb okirat, műkincs vagy könyv — fájdalom — a költő és hadvezér korából Csáktornyán nem maradt fenn, mert a bécsi udvarnak nagyon is erős gondja volt, hogy Zrinyi halála után semmit itt ne hagyjon, ami esetleg emlékeztetne a fényes multra, a költő izzó faj és hazaszeretetére, tevékeny munkás életére.

— **Gyászrovat.** A harcúterén szerzett betegségben néhány heti szenvedés után az orosz-lengyelországi Kovelben elhunyt f. hó 12-én, pénteken *Marvalics* Lajos nagykanizsai dv. mozdonyvezető 33 éves korában. Szülői, *Marvalics* József nyugalmazott dv. mozdonyvezető és neje siratják. A hősök halálával elhunyt fiatal mozdonyvezető holttestét Kovelben helyezték örök nyugalomra.

— **A galamboki szeszfőzési kerületet is Nagykanizsához kapcsolták.** Nagykanizsa város kitűnő fejlődéssel kecsegtető házi kezelésű üzeme, a központi szeszfőzde szeptember elsejétől kezdve az eddiginél is még sokkal nagyobb hasznot ígéri a városnak. Amikor ugyanis a központi szeszfőzde felállítását a város elhatározta, ugyanakkor nyomban megfelelő lépéseket tettek abban az irányban is, hogy a nagykanizsai központi szeszfőzdehez kapcsoltassék a kanizsai kerületen kívül a galamboki szeszfőzési kerület is, amire nézve lehetőséget teremtett az, hogy a galambokiak mindeztideig nem nyilatkoztak arra vonatkozólag, hogy saját külön központi szeszfőzdet akarnak felállítani. Ennek folytán a pénzügyminiszter honorálta Nagykanizsa város kérését és a galamboki kerületet idekapcsolta; amiről tegnapelőtt érkezett meg Nagykanizsa városához a hivatalos értesítés. A galamboki szeszfőzési kerülethez az alábbi községek tartoznak: Galambok, Balatonmagyaród, Csapi, Garabonc, Kiseréce, Nagyréce, Kiskomárom, Komárváros, Kiseráda, Nagyráda, Zalakaros, Zalamerénye, Zalasárszeg, Zalaszentjakab, Zalasabar és Zalaújlak. Mindezen községek összes ideai pálinkafőzése szánt gyű-

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán
mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre
jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontúl 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

mölcs és szőlőtörkölytermését a galamboki-kerület gazdái csak a kanizsai központi szeszfőzde adhatják el, melynek üzeme tehát a jelenleginek mintegy a kétszeresére emelkedik, s ezzel Nagykanizsának a központi szeszfőzdeből várható nagy jövedelme is legalább a kétszerese lesz az eddig kalkulált jövedelemnek.

— **Házasság.** Tegnapelőtt, szombaton *Biró* László és *Gyarmuti* Irén házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Meggyilkoltak egy csendőrt Somogy-szentmiklóson.** Borzalmas módon vált tegnap este hivatásának áldozatává a somogyszentmiklósi csendőrség egyik legbuzgóbb tagja, *Pajor* József alörnmester. Tegnap este 10 óra tájban nagy verekedés volt a somogyszentmiklósi nagykosmában. Duhaj parasztleányok és a somogyszentmiklósi uradalomban arató torontáli katonák verekedtek. A mérkőzésnek a közelben lakó csendőrök megjelenése vetett véget, akik közül *Pajor* alörnmester a somogyszentmiklósi legények által jól elagyabugyált katonák egyikét hazakísérte a majorba. Amikor *Pajor* már visszalele tartott, a major nagy udvarának közepén egy csomó katona rontott rá a koromsötétségben és kaszákkal, megvasvillákkal kezdtek el szurni és vágni, majd egyikük elkapta az örmestertől saját kardját is és azzal széthasította a szerencsétlen koponyáját. Negyedóra múlva már az összes szentmiklósi csendőrök ott voltak a gyilkosság színhelyén és nyomban megkezdtek a tettesek felderítését. A gyilkosok a nagybecskerekét cs. kir. 29. gyalogezred szerb nemzetiségi katonái voltak, akik aratásra voltak iderendelve a szentmiklósi uradalomhoz. Eddig kilenc gyanúsított van, akiket letartóztattak, de a nyomozás még folyik. Az eset a katonai bíróság illetékessége alá tartozik.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet figyelmezteti ujonnan beiratkozó tagjait,** hogy hatósági élelmezési igazolványaikat és élelmiszerjegyeiket három napon belül szolgáltatassák át a szövetkezetnek.

— **Betörés a Csengeri-utcában.** Vakmerő betörő járt az éjszaka *Lodner* Ferenc nagykanizsai pékmester Csengeri-utli lakásán. A gazda nyitott ablaknál aludt a hálószobájában, s valaki az ablakon bemászott és *Lodner* nemcsak az imént levetett ruháit, s azokban az aranyóráját és több száz korona pénzét vitte el, hanem még a szekrényeket is kinyitogatta, s azokból is több ezer korona értékű ruhaneműt elemelt, majd ugyanazon uton át, amerre jött, észrevétlenül távozott. *Lodner* Ferenc csak reggel vette észre, hogy saját jelenlétében károsították, de úgy látszik, már bele is nyugodott a végzetnek ebbe a szeszélyes intézkedésébe, mert még csak jelentést sem tett eddig kellemetlen esetéről a rendőrségnek.

— **Elveszett** vasárnap este egy három hónapos világos sárga fehér foltos bundás kutya. Kérjük a szives megtalálót illő jutalom ellenében a „Zöld hordó” vendéglőben átadni.

— **Halálos villámcsapás Alsólendván.** A múlt hét csütörtökjén pont délben óriási vihar kerekedett Alsólendván és környékén. Csattogott a villám, mely számos helyen lecsapott. Az Alsólendvahegyen pedig végzetes szerencsétlenséget is okozott egy villámcsapás. Betört egy szőlőspincébe és az ott tartózkodó 17 éves *Samu* Bálintot agyonsújtotta, a házat pedig felgyújtotta, mely teljesen leégett. A borzalmas égháború mindössze negyedóraig tartott, melynek elvonultával a szőlőbeli szomszédok a villám által megölt legénynek megszenesedett holttestét tudták csak az égő prészázból kimenteni.

Színház.

* Heti műsor.

Hétfő: Uri divat. Molnár Ferenc vigjátékának bemutatója.
Kedd: Uri divat. Másodszor.
Szerda: Csárdáskirályné.
Csütörtök: Éva. Operettrepir.
Péntek: Feltékenység. Orosz dráma-bemutató
Szombat: Feltékenység. Másodszor.
Vasárnap délután: Tatárjárás.
„ este: A peleskei nótárius.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Naponta friss szőlőtörköly
száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántuli Központi Szeszfőzdeben, Erzsébet-tér 12. sz.

Halász Sándor

modern fényképezési
műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Irni-olvasni tudó házi szolgálta
jó fizetéssel azonnal felvétetik
Bettlheim és Guth cégnél.

CSAK
RADIUMTÜZ
SÓBORSZESZT
használjunk test és egészségápolásra
Gyártja:
A Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága
Nagykanizsán.

Egy
jókarban lévő ötkerekű széles stráfkocsi és egy enyves kocsi ponyva 4½ méter széles és 5 méter hosszú, betegség miatt eladó. GRÜNFFLD MÁTYÁS-nál Huszti-tér 5. sz.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 15-én és 16-án
Gunnar Tolnaes felléptével
A diadalmas férfi
Dán színmű 4 felvonásban
és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hozva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Uj német offenzíva. Döntő harcok kezdődtek.

Berlin. A német hadvezetőség tegnapi jelentésének tartalmát, mely szerint a német csapatok Reimstől dél-nyugatra és keletre benyomultak a francia állásokba, a berlini lapok nagy eseménynek tekintik, de ahhoz semmi kommentárt nem fűznek, bár a most megindult harcokat döntő fázisnak ismerik el. Az események a nyugati fronton programszerűen folynak.

A francia vezérkar jelentése

Sajtóhadiszállás. A francia vezérkar július 15-én a következő hivatalos jelentést adta ki: A németek heves tüzérségi előkészítés után reggel Chateau-Thierrytől a Marneig terjedő fronton támadtak. A francia csapatok 80 kilométeres fronton állnak helyt a támadással szemben.

Az antant békéje.

Genf. Párisban a július 14-iki francia szabadságünnep alkalmával a diplomaták fogadásánál a párisi városház nagytermében Pichon francia külügyminiszter beszédet tartott, amelyben többek között ezeket mondotta:

— Franciaország és a szövetségesek nem fognak meghódnálni, de szívesen átvizsgálják azokat a békeajánlatokat, amelyek az összes antantállamok jogos követeléseinek (?) eleget tesznek.

Orosz—német szövetség?

Szentpétervár. Az orosz sajtó teljes komolysággal azt írja, hogy Oroszországnak revízió alá kell vennie az antantállamokkal kötött szerződéseket. Egyes lapok felvetik azt a tervet, hogy Oroszország lépjen szövetségre Németországgal.

Bülow herceg akcióiban.

Berlin. Bülow herceg volt római német nagykövet, a jeles német diplomata Svájc-ból, ahol évek óta állandóan tartózkodott, Berlinbe érkezett. Több politikus ezt úgy magyarázza, hogy Bülow aktív részt akar venni a dolgok további intézésében, sőt talán Kühlmann örökére aspirál.

Cadorna haragszik.

Róma. Cadorna, a múlt évi nagy veresége miatt nyugalomba küldött volt olasz fővezér értesítette Franciaország római követét, hogy összes francia kitüntetéseit visszaadja.

Hötzendorfi Conrad felmentése A királyi kézirat.

Bécs. Báró Hötzendorfi Conrad Ferenc tábornagy Bécsbe érkezett és vasárnap hosszabb kihallgatáson jelent meg őfelségénél. Ma délbén megjelent a legfelsőbb királyi kézirat, mely Conrad bárót állásától felmenti és neki eddigi ténykedéseért legmelegebb elismerést fejez ki, egyúttal őfelsége kinevezi az összes gárdák ezredesévé és különös elismerése jeléül grófi rangra emeli. A gárda eddigi parancsnoka, Dankl vezérezredes továbbra is megmarad a testőrgárda kapitányának.

Bécs. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az osztrák hivatalos lap ma déli rendkívüli számában az alábbi királyi kézirat jelent meg:

Kedves Conrad báró tábornagy!

Csak nehezen határoztam el magamat, hogy felmentése iránti ismételt kérelmének eleget tegyek. Ön évtizedek óta dicsőséget és hírnevet szerzett magának véderőmben. Mint a vezérkar főnöke hadseregemet körültekintő tevékenységével híressé tette. Tevékenysége és felelősségteljes állásban minden időkre biztosítja Önnek a tiszteletet. Magam és a haza köszönetét fejezem ki Önnek és érdemei elismerésül testőrgárdám ezredesévé nevezem ki és örökös grófi rangra emelem.

Baden, 1918. július 15.

Károly s. k.

Rablógyilkosság Budapesten.

Budapest. Borzalmas rablógyilkosságot fedeztek fel ma a fővárosban. Az Andrássy-ut egyik mellékutcájában van Rosenthal Adolf asztalosműhelye, ahol a gazdán kívül Tóth Sándor 18 éves siketnéma asztalossegéd és Gasparovics Lajos 19-es vadászkatona dolgoztak. Június 27-ikén Rosenthal eltűnt. Hiábavaló volt minden kutatás, sehol nem akadt nyomára. Tegnap Rosenthalnak Edith nevű kislánya a siketnéma segéd kezén eltűnt apjának karkötőóráját fedezte fel. Szólt anyjának, ez pedig nyomban a rendőrséget értesítette, mely a siketnémát vallatóra fogta. A fiu ma reggelre bevallotta, hogy az asztalosmestert a katonával együtt megölték és pedig úgy, hogy a katona hátulról két golyót röpített Rosenthal fejébe. A holttestet aztán a műhely padlója alá helyezték, ahol azt meg is találták. A család szerint Rosenthalnál több ezer korona készpénz volt, ami most nincs meg.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága köveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Nagykanizsa és az erdélyi menekültek.

Kimutatás a két évi

segélyezési akcióról.

Alig pár hete, hogy — a romániai béke végleges létrejöttével, — az utolsó szerencsétlen erdélyi menekültek is elhagyhatták Nagykanizsát és visszautazhattak felült, felperzselt egykori otthonaikba. Ezzel „Az erdélyi menekülteket gyámolító nagykanizsai bizottság” nemes missziója is befejeződött. Hálátlanság lenne mindazoknak nagy és önzetlen működésével szemben most a nyilvános elismerés adóját le nem róni, akik semmiféle áldozatot nem kímélve a Nagykanizsára került szerencsétlen erdélyi menekülteket oly hosszú időn át a lehetőség határáig kárpótolták elvesztett otthonukért. A bizottságnak két évi fáradtságos és eredményes munkájáról részletesen beszámol egy hivatalos jegyzőkönyv, melynek a nyilvánosságot érdeklő adatait az alábbiakban reprodukáljuk:

Nagykanizsa nemeslelkű és hazafias közönsége szeretettel fogadta az otthonukból kiűzött, földönfutó véreinket, nagy összegekkel sietett segélyükre, megosztotta velük otthonát, élelmet és a menekültek állandó gyámolítása végett 1916. év szeptember hó közepén egy bizottságot választott és a menekültek ügyeinek intézése céljából dr. Szabady Lőrinc kir. törvényszéki bíró, dr. Gózonny Á. adar kir. ügyész és Bánhidny Gyula kir. törvényszéki jegyző személyében a maga köreiből ügyvezető bizottságot küldött ki. A bizottság a menekültek segélyezésének és ügyes-bajos dolgainak ellátása végett egy részükre állandóan nyitva levő irodát állított fel, melyet 1916. évi november hó elejéig Sommer Náthán m. kir. nyug. postafőfelügyelő ur vezetett nagy körültekintéssel és szeretettel, majd az ő egészségének megrendülése miatt az iroda vezetését Köröskényi Pirokska urhölgy vette át, aki azt a menekülteknek folyó évi június hó végén otthonukba történt visszaköltözéséig teljesítette. Az ügyvezető bizottság a város közönsége körében gyűjtött 12,042 kor. 36 fillérből a menekülteknek pénzbeli segélyt nyújtott, élellemmel, tűzfával és a legszükségesebb ruhával igyekezett ellátni őket s hogy az otthonukat elvesztett gyermekekkel a szeretet ünnepepén elfelejttesse szomorú helyzetüket részükre, úgy az 1916. mint az 1917. évi karácsony alkalmával ajándékot gyűjtött és karácsonyfát állított.

A menekültek ruhaszükségletének lehető fedezése végett a bizottság 1916. évi november hóban ruhaneműeket gyűjtött, amely gyűjtés eredménye 215 drb. különféle ruhanemű volt. Az ügyvezető bizottság a megfogyott pénzkészlet növelésére 1917. évi január hó 14-én és december hó 8-án teadélután rendezett, az első 2169 kor. 08 fillért, az utóbbi 4158 kor. 26 fillért eredményezett a menekültek javára. A múlt év tavaszán a város és Zalamegye nemesszövü és jómodu lakóssaihoz intézett körlevelek útján 13,544 kor. 33 fillért, ez év tavaszán pedig ismét 1738 kor. 20 fillért

gyűjtött a bizottság a beérkezett egyéb segélyeken és természetbeli adományokon kívül. A befolyt összegből a bizottság a menekültekkel indokolt esetben pénzzel segítette, részükre tüzelőanyagot, főként azonban, amiben a legnagyobb hiányt szenvedtek, ruhaneműt és lábbelit vásárolt részükre. Az ügyvezető bizottság a menekültek részére a bőrbeszerzési központtól 20 kgr. talpbőrt szerzett be, amelyből 83 pár cipőt megtalpataltatott, 7 pár új cipőhöz adott alsó részt és számos javítást végeztetett, továbbá a bizottság a katonai kincstártól polgári férfikabátokat és fiatalpu férfi cipőket is szerzett be az erdei famunkát végző menekültek részére, 1917. évi husvétkor a lisztet, burgonyát, babot, utóbb a zsírt is a menekültek irodája szerezte be a menekültek részére, majd 1917. évi november hó 1-től a kormány által naponként és fejenként 1 kor. ételmezési segélyből teljesen az ügyvezető bizottság látta el az iroda utján élelemmel a menekülteket.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos alaiási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK.

— **Kifüntetett 48-as tisztek.** Ófelsége a cs. kir. 48. gyalogezred tisztjei közül vitézségükért az alábbiakat tüntette ki: Dr. Sándor Miklós ezredorvost a Ferenc József rend hadiékítményes lovágkeresztjével és Koncsal János tartalékos főhadnagyot a III. osztályú katonai érdemkeresztrel másodizben. Vilmos német császár Grans Cecil 48-as ezredes és reczyzei Hrusóczy Győző 48. gyalogezredbeli repülő főhadnagyot a vaskeresztrel tüntette ki.

— **Visszavonják a kanizsai árdragítók iparigazolványait.** Az árdragítók és hadiuzsorások elleni küzdelemben fordulópontot, mondhatnánk, határállomást jelent az a határozat, amit a minap hozott Nagykanizsa város tanácsa. A tanács megkeresést intézett a nagykanizsai rendőrkapitánysághoz, hogy minden büntetést, amit a rendőrbíró árdragítás miatt ró ki kanizsai kereskedőkre, vagy iparosokra (értve ezalatt az összes kofákat és hasonló kufárokat is) — közöljék a városi tanáccsal. Azért kellene ezek az adatok a városi tanácsnak, mert annak további határozata szerint mindazon fontos közszükségleti cikkek eladásával foglalkozó kanizsai kereskedőktől vagy iparosoktól, akik a jövőben árdragítást követnek el, megvonják iparigazolványukat, minek folytán ezek, röviden szólva: becsukhatják a boltot. Hogy melyek a fontos közszükségleti cikkek, azt a hatósági engedélyekről szóló 1916. évi belügyminiszteri rendelet szabja meg. Ezeknek listája a következő: ruha, cipő, élelmiszerek, takarmány, fűtési és világítási anyagok, festékek, olajok, kenőanyagok, szijgyártó és nyergesárúk, szappan, cérna, mezőgazdasági gépek és szerszámok, valamint a legkülömbözőbb tartályok (zsákok, hordók és ládák). Árdragító urak és hölgyek, tehát vigyázat!

— **Zalavármegyei aratók a királyi pár előtt.** Mint az ismeretes, ma, kedden fényes hódoló ünnepek folynak Pozsonyban a királyi pár tiszteletére. A hadijótékonyságot szolgáló ünnepség keretében kilenc magyar vármegye között Zalavármegye képviselői is hódolatukat fejezik ki öfelségeik előtt. A legérdekesebb része azonban a gyönyörű napnak a dunántúli földművesnép aratóünnepé, amelyet ez alkalommal a királyi pár tiszteletére rendeznek. Az aratóünnepélyen Zalavármegyből 25 pár aratólány és aratólegény vesz részt a zalamegyei divatos népviseletben.

— **Gazdát cserélt a Központ.** A messze földön híres kanizsai Központ szálloda a hozzártartozó kávéházzal és étteremmel együtt gazdát cserélt. Annak teljes berendezését, 50 szoba butort és a teljes szállodai, kávéházi és éttermi berendezést Garai Frigyes és Adolf, az eszéki Royal szálló volt bérleti 400,000 koronáért vették meg a jelenlegi szállóberlőktől, Steiner Józseftől és Kardos Józseftől. A Garai Testvérek, akik kiváló szakemberek hírében állanak, f. évi szeptember hó elsejével veszik át a Centrál bérletét. A kanizsai közönség őszinte sajnálkozással vesz búcsút a Központ eddigi bérleitől, akik páratlan előzékeny égiszkel mindenkinek rokonszenvét megnyerték, s akik az óriási háborús beszerzési nehézségek mellett mindenkor mindent elkövettek, hogy nagy vállalatuk mindhárom részét a lehető legkellemesebbé tegyék közönségük számára.

— **Katonanövendékek Tapolcán** A pécsi honvédkadapródiskola 130 növendéke 6 tiszttel és 2 altiszttel vezetésével három heti tanulmányi kirándulás céljából Tapolcára érkezett. Az ifjú katonákat a tapolcai iskolákban helyezték el.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** figyelmezteti ujonnan beiratkozó tagjait, hogy hatósági ételmezési igazolványaikat és ételmezszerjegyeiket három napon belül szolgáltatassák át a szövetkezetnek.

— **Nem szabad még gabonát vásárolni.** A vásárlási igazolványok dolgában a közlelmezési miniszter rendeletet intézett a törvényhatóságok vezetőihez, amelyben felhívja őket, utasítsák haladéktalanul és szigorúan az alárendelt hatóságaikat, hogy mindaddig, amíg a miniszter arra külön fel nem hatalmazza őket, a vásárlás céljaira szolgáló beszerzési utalványt ki ne állítsák s a vásárlás címén netalán szerzett termények kiszolgáltatását, elszállítását és felhasználását feltétlenül akadályozzák meg. Olyan tisztviselők ellen pedig akik beszerzési utalvány kiállításával, vagy másként a vásárlást lehetővé teszik, vagy megakadályozását elmulasztják, a legszigorubbán jár el a közlelmezési miniszter.

— **A 49—50 évesek elbocsátása katonai szolgálatból.** A honvédelmi miniszter értesítette Zalavármegye alispánját, hogy az orosz foglyok szökése folytán a mezőgazdaságban és ipari üzemekben előállott zavarok amennyire lehetséges, elkerülhetők legyenek, szükséges, hogy a legfelsőbb elhatározás folytán szabadságot adandó 1868—1869. születési évfolyambeli egyének minél előbb visszaadassanak a közzgazdaságnak. Tekintettel ezen intézkedés nagy horderejére, a pótteteknek törekedni kell e két évfolyam legénységét felváltások, resztringálások stb. után minél hamarabb rendelkezésre bocsájtani. Elsősorban az önálló mezőgazdákat és kereskedőket bocsájtják el.

— **Az Ételmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők újból felhívhatnak, hogy az Ételmezési Hivatalban díjtalanul rendelkezésükre bocsátandó fa- és szénbejelentési lapon sürgősen jelentsék be fa- és szénkészletüket és 1919. évi április 1-ig a szükségletüket, valamint állatállományukat, mert különben kiteszik magukat annak, hogy a be nem jelentett tűzanyagukat és állatállományukat el-

rekvirálják, és hogy szükségletük beszerzésére engedélyt nem kapnak. Közintézmények, valamint a Köztisztviselők beszerzési csoportjához, a m. kir. 20. honvéd pótzászlóalj beszerzési intézményéhez és az Általános Fogyasztási Szövetkezethez tartozó tagok, — amennyiben tüzelő anyagkészletüket, szükségletüket, állatállományukat még nem jelentették volna be, azonnal jelentsék a bejelentési lapokon.

Színház.

* **A színház hírei.** Szerdán a „Csárdás-királynő“-t játszik, csütörtökön pedig Lehar egyik legértékesebb operettjének, „Évának“ felelevenítésére kerül sor Komáromi Gizivel a címszerepben. Pénteken és szombaton pedig Arcybasevnek úgy irodalmilag, mint külső hatást tekintve is első helyen álló, hatalmas drámája a „Féltékenység“ kerül színre. A felkorbácsolt emberi szenvedélyek festése, a léha világnézet ostromozása, a becsületes és hiszékeny lelkek golgotája ez az erős tragédia, mely az új csapásokon haladó orosz irodalom egyik legfényesebb alkotása. Halassy Maris a Doktor, Gózon, Tihanyi, Papp és Danis játszik a vezető szerepeket Az öt felvonásos drámát Doktor János rendez. Vasárnap délután a „Tatárjárás“ című operett, este pedig Gal klasszikus boházata, a mindenkor boházatok iskolapéldája: „A peleskei nótárius“ kerül színre, melyben a címszerep Borbély Sándor egyik legragvögőbb alakítása

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

11986/1918.

Tárgy: A termés befuvarozása.

Hirdetmény.

A termés betakarítása végett a szükséges fogatokkal nem rendelkező gazdaközönség részére katonai fogatokat utalt ki a hadügyminiszter ur.

Azon termelők, akiknek katonai fogatokra szükségük van, igényüket hivatalomban (Városház I. emelet 11. ajtó) jelentsék be.

Nagykanizsa, 1918. évi július hó 15-én.

Dr. Prack István s. k.
polgármester h.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 15-én és 16-án

Gunnar Tolnaes felléptével

A diadalmas férfi

Dán színmű 4 felvonásban

és a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

12030/1918.

Tárgy: Szalma és tengeri szár készletek feloldása.

Hirdetmény.

A földművelésügyi miniszter ur felhatalmazta az állat és takarmány forgalmi részvénytársaságot, hogy a készlettulajdonosoknak közvetlenül a részvénytársasághoz intéző kérelmére mindazon lefoglalt, de nem préselt szalmákat, továbbá tengeri szárt, a melyeket a részvénytársaság ez ideig közszükségleti célokra nem utalt ki vagy ily célból arra szükség nincs távirati uton feloldhatja.

Erről az érdekelteket értesitem.

Nagykanizsa, 1918. évi július hó 15-én.

Dr. Prack István s. k.
polgármester h.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
— Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A nyugati német offenzíva. Páris veszedelme.

Berlin. A Localanzeiger jelenti, hogy a német csapatoknak Reims körüli előnyomulásával kezdetét vette az új offenzíva. Páris illetőleg csak annyit közöl a lap, hogy a francia fővárost más oldalról fenyegeti a legkomolyabb veszély.

Mit akarnak a németek?

Rotterdam. A londoni Daily Chronicle-ben Maurice őrnagy, az ismert katonai kritikus az alábbiakat írja az új német offenzíváról:

Egy idő óta ismeretes volt, hogy a németek Reimstől keletre támadást készítenek elő. Az ellenség nem is törekedett előkészületeit elleplezni. Reims a franciákra nézve csak egy számot jelent, mert a város elvesztésével ők már rég számoltak. Reimstől keletre a német előnyomulás iránya Chalon felé mutat és közvetlen célja a páris—verduni fő vasúti vonal megszállása. Maurice véleménye szerint a németek terve az, hogy a franciákat tartalékjaik felhasználására kényszerítsék, hogy ezek az északi frontszakaszokról újabb csapatokat vonjanak el, s ezáltal lehetőség nyíljon a németeknek arra, hogy Amiensnél, vagy még északabbra kezdjenek offenzívát, de az sem lehetetlen, hogy a Páris elleni támadás bázisát akarják kiszélesíteni.

A tegnapi francia jelentés.

Genf. A Havas-ügynökség az új német offenzíva első napjáról az alábbi tartalmu jelentést közli: A németek támadása rövid, de igen heves tűzérési előkészítés után indult meg. A német tűzérésnek mi is hasonló hevességgel válaszoltunk. Az ágyúzás még Párisban is hallható volt. Reimsnél sikerült a németeknek 12 kilométer szélességű fronton átkelniük az Aisne-on, de a folyótól 2 kilométernyire délre az amerikaiak ellentámadásokkal visszaállították a helyzetet. Tovább északkeletre is átlépte az ellenség védővonalainkat, de feltartóztattuk. Reims ellen nem

intéztek támadást a németek, mert azt hitték, hogy Reims az oldaltámadások által magától elesik. Reimstől keletre 50 kilométernyi szélességben támadták meg a németek állásainkat, de eddig mindennél sikerült őket feltartóztatnunk.

Reimset feladják.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A Manchester Guardian haditudósítójának jelentése szerint Reims feladása minden pillanatban várható.

Ypern és Arrast bombázzák.

Rotterdam. A londoni Daily Mail jelenti: Az új német offenzíva megindulásával Ypern és Arras bombázása is újból megkezdődött. Megállapítottuk, hogy a németek az egész fronton jelentékeny erősítéseket kaptak.

Az angolok még nem harcolnak.

Rotterdam. A Times közli, hogy az angol csapatok eddig még nem vettek részt a franciaországi harctéren megindult legújabb óriási csatában. Az angol és francia csapatok összekeverése, ami csak a sürgős szükség által parancsolt intézkedés eredménye volt, már hetekkel ezelőtt teljesen megszűnt.

Oroszország új háborúja.

Mozgósítás a Murman-vidéken.

Moszkva. A Novoje Sizm jelentése szerint a Murman-vidéki kormányzó-ság végrehajtó bizottsága tekintettel arra, hogy az antantseregek és az orosz szovjets csapatok között nyílt ellenségeskedés kezdődött, elrendelte az általános mozgósítást és eltiltott minden ellenforradalmi agitációt és a fegyverek eladását.

A bajnok-utcai rablógyilkosság.

Budapest. A Bajnok-utcában június 27-én meggyilkolt asztalosmester állítólagos gyilkosát, Gasparovics Lajos vadászkatont Érsekújváron elfogták és Budapestre hozták. Gasparovics azonban alibit igazolt és hitelesen megállapították, hogy a gyilkosság napján egész nap a kaszárnyában volt, amelyet véletlenül akkor éppen senkinek sem volt szabad elhagyni. Ezek hallatára a süketnéma asztalos segéd, Tóth Sándor beismerte, hogy egyedül követte el a rablógyilkosságot.

Nagykanizsa és az erdélyi menekültek.

Kimutatás a két évi segélyezési akciónál.

— Befejező közlemény. —

A Nagykanizsán elhelyezett erdélyi menekülteket gyámoltó bizottság segélyalapjának két évi összes készpénzjövődelme 50,208 korona 83 fillér volt. Ebből társadalmi adományok és az élmezési államszegély 43,776 korona, a teadélutánok jövődelme 6327 korona volt, a betéti kamatok pedig 106 koronát tettek. A kiadás 50.130 korona 2 fillér volt, amiből adminisztrációs költségekre mindössze 835 koronát fordítottak. Amde az 50,000 koronát meghaladó társadalmi és állami élmezési segélyen kívül még 26,000 korona államszegélyt is kieszközölt a bizottság szerencsétlen pártfogoltjai részére hat tételben. Ezt a 26,000 koronát a város tanácsához beterjesztett részletes elszámolás és nyugták szerint szintén a menekültek ruha és lábbeli szükségletének fedezésére fordították. A talpbőr felhasználására vonatkozó elszámolást az ügyvezető bizottság a m. kir. kereskedelemügyi miniszter rendelkezése értelmében ehhez terjesztette fel.

Az ügyvezető bizottság működésének befejezése alkalmával nem mulasztotta el annak hangsúlyozását, hogy munkája sikerét nagy részben Köröskényi Piroska urhölgynek köszönheti, aki a menekültek szerencsétlen helyzetének átérzéséből fakadó legnagyobb szeretettel és fáradságot nem ismerő lankadatlan buzgalommal intézte a menekültek ügyeit, úgy hogy, miként a hazatért menekültek az itteni szeretetteljes gondozásért hálálkodó levélükben írták, valóságos angyala volt a menekülteknek. A bizottság hálás köszönettel adózik Rosenthal Jakab urnak, aki a menekülteknek több ízben juttatott értékes adományokon kívül személyes fáradozásával, jó tanácsaival, jelentékeny ösztönző elölvezésével állandóan elősegítette az iroda munkáját s ezzel a menekülteknek a rendelkezésre álló eszközökhöz képest a lehető legjobb ellátását. Hálás köszönettel fejezi ki továbbá az ügyvezető bizottság mindazoknak, akik adományukkal, vagy fáradozásukkal munkája sikerét előmozdítottak, nevezetesen a helyi lapok szerkesztőségének a szives támogatásáért, Murr Margit urhölgynek a menekültek részére történt bevásárlásoknál, a vásárolt cikkek kiosztásánál, a teadélutánok rendezésénél és más alkalomkor fáradhatatlan buzgalommal teljesített közreműködésért. A Weiszfeld és Fischer cégnek, valamint Szabó Sándor és Práger Ferenc kereskedőknek a menekültek részére náluk történt vásárlásoknál tanúsított előzékeny és áldozatkész eljárásukért, Bogenrieder József urnak az irodahelyiségnek ellenszolgáltatás nélkül 22 hónapra történt átengedéseért, Pfäffer Ignác cipészmasternek a me-

A VII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely
jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönököt nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

nekültek cipőinek rendbehozása körül kifejtett fáradságát és gyakran díjazás nélküli tevékenységéért és Csillag Jenő urnak kétéven keresztül ingyen fürdő adását.

Kivonat két jegyzőkönyvből: Az intéző bizottság a pénzkézeltés megvizsgálása végett dr. Neumann Ede és Sommer Ignác urakat küldte ki azzal a megbízással, hogy amennyiben a számadásokat rendben találják, az ügyvezető bizottságnak és Eperjesy Gábor pénztárosnak a felmentvényt adják meg. Dr. Sabján Gyula polgármester Nagykanizsa város tanácsa nevében Köröskényi Piroska urhölgynek és az ügyvezető bizottságnak a menekültek ügyeinek ellátásáért köszönetét nyilvánítja, az ülést bezárja. Nagykanizsa, 1918. évi július hó 6 napján. Dr. Szabady Lőrinc s. k. kir. törvényszéki bíró. Dr. Szekeres Józsefné s. k. A számadásokat megvizsgáltuk, rendben találtuk, a felmentvényt megadjuk. Nagykanizsa, 1918. évi július hó 8. Sommer Ignác s. k. Dr. Neumann Ede s. k.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK

— **Kinevezések a 44-as tisztikarban.** Strellleur katonai lapjának legújabb adatai szerint őfelsége a cs. kir. 48. gyalogezred tisztikarának tagjai közül legutóbb kinevezte tartalékos főhadnagyokká: Haslinger Ferenc, Pruscha József, Bentzik Ferenc (aki most jött meg kétévi orosz fogságból) és Czeczeli János tartalékos hadnagyokat, — tartalékos hadnagyokká pedig: felsődraskóci Szlavik Géza t. zászlóst.

— **A hadbavonult kanizsai iparosok állami segítése.** Több ízben közöltük, hogy a kormány hathatós támogatásban akarja részesíteni a hadbavonult magyar iparosokat, kiknek már most lehetővé akarja tenni, hogy a háború befejeztével existenciájukat szilárd alapokon folytathassák. Erre vonatkozólag a nagykanizsai Ipartestület az alábbi hivatalos közleményt adta ki:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur most dolgoztatja ki a hadbavonulás folytán bezárt kisipari műhelyek tulajdonosainak támogatására irányuló munkaprogramot. Az ehhez szükséges adatok gyűjtését az ipartestületek tagjaira vonatkozólag a kormány az Ipartestületek Országos Szövetségére bízta, amely a mi városunkra nézve az adatokat a nagykanizsai Ipartestület útján gyűjti egybe. Az Ipartestület ennek megfelelően, felhívja azon tagjait, akik még az egyéni lapokat nem adták be, hogy azok átvétele és beadása végett csütörtökön és pénteken délután 4—7 óráig az Ipartestület irodájában jogaik elvesztésének terhe mellett okvetlen jelentkezzenek. Az Ipartestülettel való kapcsolatuk.

— **A megtébolyodott kanizsai órák.** Talán inkább így lehetett volna írni e sorok címét is: a megtébolyított kanizsai órák. Mert az egyszerűen a tébollyal határos, amilyen idegállapotba a kanizsai nyilvános órák az emberek ezreit naponta ringatják. Hogyan is áll a dolog ezekkel a kanizsai órákkal? Van négy nyilvános óránk. Az egyik, a legelőbb, — amibehez ugyszólván az egész város népe igazodik, — a felsőtemplom toronyórája. Aztán az alsótemplomé, az evangélikus templomé, meg a városház kupolájában rejtőző nappal ágy éjjel szék-rendszerű óra. A négy óra járása között átlag negyedórás differencia van. De néha félóra is. Ennek folytán ha valaki a Csengery-

utcából háromnegyed tizenkettőkor besiet a városba, hogy még a déli zárás előtt valamit vásároljon, már az összes üzleteket zárva találja, mert a felsőtemplom órájának mutatója már negyed egy felé közeledik, holott az evang. templomon még a 12 órából is jócskán hiányzik. Az alsótemplom órájának legalább meg van az az előnye, hogy annak kis és nagymutatóját csak külön régészeti tanulmányok után lehetne egymástól megkülönböztetni. Így legalább rengeteg bosszuságot takarít meg mindenki, mert így mindegy, hogy az alsótemplomi óra másfél órát siet-e, avagy három órát késik. A városházi kupola órájáról köztudomású, hogy az éjszaka mindig pont olyankor van kivilágítva, amikor az óra nem jár. Egyébként az öreg városházi időmutató szemérmetlenül pártfogolja a lumpokat, mert ha ez után az óra után csinálnák a kanizsai kávéosok a zárórát, akkor egyikük sem lenne hadimilliomos, mert még a hálóingük is ráment volna a büntetésekre, amiket Kiss kapitány mért volna már eddig rájuk. Ezek azonban a kisebb bajok, melyek fölött humorizálni is lehet. De az már nem tréfa, hogy a vasuti idő és a felsőtemplom órájának járása között kerek tíz percnyi eltérés van. Ebből már rengeleg kellemetlenség származott, ami mindenkire nézve mindannyiszor megisméllődik, valahányszor Kanizsán vonatra ül, vagy ide megérkezik. Ha Kanizsán vonatra száll az ember, akkor az óráját tíz perccel vissza kell igazítani, hogy a visszafelé utazásnál tudja magát tájékozni, mikor aztán újból hazaérkezik az illető, nyomban tíz perccel előre kell igazítani az óráját, mert különben lekésik a hivatalból, az üzletekből és mindenhol. Természetesen naponta százan és százan vannak Nagykanizsán, akik elfelejtik ezt az örökös óraigazítást és ezer kellemetlenségük van csupán azért, mert a felsőtemplom órája úgy siet, hogy azon nemsokára már karácsony lesz. Arról nem is beszélünk, hogy miért nem hajtják végre a városi közgyűlésnek azt a régi határozatát, hogy a felsőtemplom óráját éjszakára ki kell világítani, de azt már joggal megkövetelheti e városnak a nyilvános órákkal megbolondított népe, hogy ez az egyetlen egy nyilvános óra, a felsőtemplomé, pontosan járjon. Még külön kiadásba sem fog ez kerülni, hisz a város becsületesen honorál egy órát, aki ezt az órát kezeli. Csupán ki kell adni tehát az utasítást, hogy a felsőtemplom órája 10 perccel visszaigazítandó, s aztán minden rendben lesz.

— **Besztercebánya kölcsöne.** Besztercebányáról táviratozzák: A város képviselőtestülete elhatározta, hogy a városi közmunkák és beruházások céljaira másfél millió kölcsönt vesz fel. — Nagykanizsa, hol késel az éji homályban?!

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** figyelmezteti ujonnan beiratkozó tagjait, hogy hatósági élelmezési igazolványukat és élelmszerjegyeiket három napon belül szolgáltatassák át a szövetkezetnek.

— **A kormány az idegenforgalomért.** Szerényi József kereskedelmi miniszter leiratot intézett az összes vidéki hatóságokhoz, melyeket felszólított arra, hogy tőlük telhetőleg vegyenek részt e munkában. Mielőtt az Országos Idegenforgalmi Hivatal konkrét javaslatok kidolgozását megkezdené, kívánatosnak tartja a miniszter, hogy a városok, törvényhatóságok idegenforgalmi szempontból összeállított és a mostani állapotokat pontosan feltüntető felvett készítsenek. E célból bejelenteni tartoznak a városok, hogy a területükön hány elszállásolásra alkalmas helyiség, szálloda, fogadó stb. van s van-e a városnak megfelelő terveze, pénzügyi ereje, építési lehetősége a háború utáni időkben a szállodaépítkezések megkezdésére.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Irodista

lehetőleg gyakorlattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 17-én és 18-án
W. Psilander fellép-tével.

A herceg szerelme

Királyi idill 3 felvonásban.

A tanár ur nősül

Vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vadászfegyver

Hammerlessrendszerű, 16-os, önműködő ejektorral, eladó. Érdeklődők **SOMMER TAMÁS** katonai fővivőmesterhez forduljanak a katonai alreáliskolába, délelőtt 11—12 óra között.

HIRDETMÉNY.

Alulírott Nagykanizsán székelő pénzintézetek ama nagy és rendkívüli feladatok tudatában, amelyek a hön óhajtott béke beálltával az ország gazdasági kiépülése körül közzgazdaságunk minden számottevő tényezőjére hármoznak, oly — városunkban mind-ezideig nélkülözött — szervezet létesítését határozták el, melynek hivatása ezen feladatok erőteljes támogatásával a Dunántul, különösen Nagykanizsa városának gazdasági fellendülését biztosítani.

Ezen cél megvalósítására óhajtuk a **Dunántuli közzgazdasági részvénytársaságot** megalakítani, melynek „alapítási tervzetét“ a következőkben ismertetjük:

Alapítási tervzet.

A társaság címe: Dunántuli közzgazdasági részvénytársaság.
A társaság székhelye: Nagykanizsa.
A társaság tárgya: A mezőgazdaság, ipar, kereskedelem és városfejlesztés körébe tartozó vállalkozások létesítése, ily irányu ügyletek előmozdítása és lebonyolítása.
A társaság tartama: A társaság bizonytalan időre alakul.
A társaság alaptőkéje: A társaság alaptőkéje 2,500.000 korona, amely 5000 drb. 500 korona névértékű névre szóló részvényből áll.
A társaság részvényeinek jegyzési határideje: július hó 31.
A részvények alulírott alapító, Nagykanizsán székelő pénzintézeteknél jegyezhetők akként, hogy a jegyzés alkalmával azok névértékének 30%-a, azaz részvényenkint 150 korona és alapítási költség fejében részvényenkint tíz korona fizetendő.
Az alapítók fentartják maguknak azon jogot, hogy a kereskedelmi törvény 183. §-a értelmében az első igazgatóságot három év tartamára kinevezik.
Ugyancsak fentartják maguknak az alapítók a részvények tulajgyzése esetén a jegyzések leszállításának jogát is.

Kelt Nagykanizsán, 1918. július hó 11-én.

Az alapítók:

DÉL-ZALAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG **NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR**
NAGYKANIZSÁN **RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET **NEPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG **NAGYKANIZSÁN**
ZALAMEGYEI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAAGYKANIZSÁN.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A nyugati világcsata.

Vérbefult ellenséges ellentámadások.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: A Marné mellett és Champagneban aratott új német győzelmet 16-án kibővítettük. Az ellenség nagy ellentámadásai, amelyeket hajnalban óriási erők harcbevételével és páncélos gépkocsik alkalmazásával hajtott végre, csak véres veszteségeit növelték és foglyaink számát szaporították. Délután 2 órakor ismét megtámadta az ellenség csapatainkat a Marnétól délre. Itt és a dormanti utnál minden erőlködésük meghiusult és rendkívül véres veszteségekkel összeomlott. Champagneban a német támadó lökés mindjárt az első nap elragadta a franciák által éveken át nagy erőfeszítésekkel tartott tényeres eredményeit. A franciák legmakacsabb ellenállásával szemben a Marne tulsó partján 12 kilométernyi szélességben elfoglalt hidfőállást, mely 70 négyzetkilométernél nagyobb terület, megingathatlanul tartjuk. A francia elhárítás a csata gyújtópontjait nyugati irányban sejtí, de azért kelet felől is kénytelen készenlétben lenni.

Elpusztultak Páris táviróvonalai.

Bern. A legutóbbi francia vezérkari jelentés megállapítja, hogy a német tüzérség rendkívül hevességgel vezette be az offenzívát. Ugyanilyen volt ekkor Párisnak a német messzehordó ágyukkal való lövetése is. A „Tribune“ szerint ez a bombázás olyan méreteket öltött, hogy a vidéknek Párisval való távirati összeköttetése megszakadt.

Genf. A franciaországi harcokról szóló tegnapi francia hivatalos jelentés eddig még nem jelent meg. Párisban illetékes helyen ezt azzal indokolták, hogy a német messzehordó ágyuk zavart okoztak Páris táviróhivatalaiban.

Egy német haditudósító jelentése.

Berlin. A „Vorwärts“ haditudósítója jelenti lapjának: Offenzívánk főleg Boehn tábornok hadseregénél folyik kedvezően. A reimsi erdőnél katonáink behatoltak az ellenség második állásaiba, másutt azonban a franciák ellentámadással visszafoglalták tényeresünket.

Újabb francia területek veszélyben.

Zürich. Olasz lapok jelentik Párisból, hogy hivatalos rendelet jelent meg, mely a franciaországi Jura és Dombes megyéket is a veszélyeztetett zónába tartozóknak jelenti ki. E területeket közlekedési és közbiztonsági szempontból a hadsereg-főparancsnokság alá rendelték.

Az angol hadsereg teljes létszámon.

Genf. A párisi Temps közli, hogy az általános katonai szolgálatnak Angliában való behozatala óta csak mostanában sikerült az angol hadsereget teljes létszáma kiegészíteni. Ennek folytán a számbeli egyensúly az angol hadseregben helyre van állítva és olyan meglepetéstől, mint aminő a márciusi volt, többé nem kell tartani.

Előkészületek Páris ostromára.

Bern. A Nationalzeitung jelentése szerint Páris rendőrprefektusa vette át a francia főváros védelmi állapotba való helyezésének intézését. Az új parancsnoknak első dolga a város határában fedezékek és lövészárkok ásatása, hogy főleg az I. és II. emeleten lakó kültek legyenek megvédve az esetleges ellenséges támadás következményeitől.

Vilmos császár a tűzvonalban.

Berlin. A Localanzeiger haditudósítója az alábbiakat közli lapjával: A császárnak az volt a kívánsága, hogy az offenzíva kitörésének első pillanatától kezdve csapatai körében lehessen. Ezért 14-ikén késő este az elkövetkezendő harcok helyére ment és 15-ikén virradatkor egy előretolt megfigyelőállásban helyezkedett el és onnét hallgatta a tüzérségi előkészítés borzalmas koncertjét. A császár az offenzíva megindulásának első perceiben már jelentést kapott annak kedvező menetéről. A császár azóta is a mai napig folyton csapatainál van.

Mirbach gyilkosát kivégezték.

Berlin. Moszkvából érkezett jelentés szerint gróf Mirbach volt moszkvai német követ egyik gyilkosát, Andrejewet tegnap kivégezték, a másik gyilkost azonban még nem sikerült elfogni.

Árviz Besszarábiában.

Bukarest. Az utóbbi hetekben Északromániában (Moldvában) és Besszarábiában nagy felhőszakadások voltak, melyek folytán nagy vidékek viz alatt állnak. Sok helyen összeomlottak a vasúti töltések és egy tehervonat lezuhant. Emiatt Besszarábiában és Moldvában a vasúti közlekedés teljesen szünetel.

Női kalauzok a Máv.-nál.

Budapest. A Magyar Államvasutak igazgatósága a hivatalos lap mai számában hirdetményt közöl, mely női vasúti kalauz-állásokra szóló pályázati felhívást tartalmaz. Kiköti azonban a hirdetmény a pályázóktól a 4 középiskolai osztály végzettségét.

Ellátásunk

az új termésből.

Termelők és családtagjaik. — Örlési tanusítványok. — Idegenek ellátása.

A lakosság legszélesebb rétegeit érdekli, miként történik az új termésből való ellátásuk, vehetnek-e gabonát, miként örölthetik azt meg stb. Dacára annak, hogy mindezen kérdésekre részletes feleleteket tartalmazott a nemrég megjelent új termésrendelet, mégis a közönség ezrei folytonos találgatásokra vannak utalva, vagy azért, mert egyáltalán nem olvasták a termésrendeletet, vagy pedig, mert az oly terjedelmes és nehézkes fogalmazás, hogy csak kivételes türelmű emberek tudtak azon elméjükkel keresztülvergődni. Egynéhány közérdekű részletet, mely az új termésből való ellátásunkról szól, kiszakítottunk a termésrendeletből, s abból mindenki megtudhatja, hogy és mint lesz az új élelmezési év alatt.

A gabonavétel csakis a Haditermény Részvénytársaság útján történhetik és csakis azon kerület gabonája vásárolható, ahol az illető lakik. A termelő azonban visszatarthatja saját szükségletére az előirt gabonát, sőt nemcsak azt, ami neki kell, hanem a fel- vagy lemenő ágbeli családtagjainak részére szükséges mennyiséget is. A termelő szülei vagy gyermekei tehát a Haditermény nélkül is hozzájuthatnak a gabonához. A rendelet termelőnek tekinti nemcsak a földtulajdonost, hanem a cséplőgéptulajdonost is. Így tehát ezek családtagjainak is az a fejkvóta jár, ami a termelőt megilleti.

Az új termésrendelet szigorítja az örlési tanusítványok kiadását. Az eddigi gyakorlat szerint tizenkét hónapra lehetett kiállítani az örlési tanusítványokat. Ez a rendszer nem vált be, mert sokan előbb elfogyasztották a lisztjüket és hatósági ellátásra szorultak. A jövőben ez nem történhetik meg. Az örlési tanusítványok jelenleg csak szeptember 30-ig szükséges mennyiségre adhatók ki. Ezen határidő után csak kisebb időre állítják ki az örlési engedélyeket.

Ha Nagykanizsáról valaki elment, mondjuk Kaposvárra, ott minden további nélkül kiadtak részére az utalványokat. Ez sok visszaélésre vezetett. A Kanizsáról eltávozott itthagyták a jegyeit valakinek, míg a másik városban újból ellátta magát. Hogy ez a kétszeres ellátás elő ne fordulhasson, a városok annak idején felterjesztést tettek a közlelmezési miniszterhez, hogy az egyik városban csak akkor adhassanak ki jegyeket, ha az illető igazolta, hogy a másik város élelmezéséből törölték. Ezt az indítványt akkor azzal utasították el, hogy az technikailag kivihetetlen. A termésrendeletben már benne van ez a rendelkezés. Az indítványt mégis megszivelték. És így a jövőben nem fordulhat elő az, hogy valaki két városban kapjon jegyeket. Így azután minden város az idegeneket kénytelen lesz ellátni, míg a múltban mindenféle ürüggyel igyekeztek magukat ez alól kivonni.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK.

— **Egy kanizsai vasúti tiszt karrierje.** A Déli vasút társaság igazgatósága Pisztel Jenőt, a nagykanizsai forgalmi kirendeltséghez és kocsintézőséghez beosztott dv. ellenőrt Székesfehérvárra helyezte át főnökhelyettesé. Ez a magas előléptetészámba menő áthelyezés Pisztel ellenőr kiváló hivatali képességeinek méltó elismerését jelenti. Amely általános Nagykanizsa uri köreiből az előléptetést érzett öröm, époly mértékben sajnálják egyszersmind a legszélesebb körben Pisztel Jenőnek, e társadalom egyik legrokonszenvesebb tagjának Nagykanizsáról való távozását.

— **Egyhuzamos hivatali órák a kanizsai városházán.** A mai naptól kezdve őszig egyhuzamban tartják a hivatali órákat a kanizsai városházán. A nyári rend szerint reggel 8-tól délután 2-ig lesznek a városház hivatali órái, de úgy az előadók, mint az iktató és egyéb segédhivatalok csak 9-től 12-ig állnak a közönség rendelkezésére. Délutánonként 5 óráig a városi kiadóhivatalban a kezelőszemélyzet egy-egy tagja ügyeletes szolgálatot tart, hogy az esetleg érkező telefoni vagy távirati utasításokat átvegye. — Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9-től 11-ig lesznek a nyáron át is a városházi hivatalos órák.

— **Ujabb iparendelvény megadások Nagykanizsán.** Az új era, mely a kanizsai életmód szerdátagság megszüntetésére a közvetítő kereskedelem lehető korlátozásával törekszik, a legutóbbi tanácsülésen ismét örövendes módon megmutatkozott. A városi tanács ezúttal hat kofaiparigazolvány kiadása iránti kerelmet utasított el és nem adott ki egyetlen egy ilyen iparigazolványt sem. E utasított továbbá a városi tanács egy v. n. d. g. ipari igazolvány kérényt, valamint egy cukorkakesztői ipar engedélyezésére irányuló beadványt. Ellenben ezúttal mindössze egyetlen egy iparigazolvány kiadását határozta el, e pedig Pléh Lajónak gépész lakatos mesterség gyakorlására jogosító iparigazolványt. Így talán mégis lehet majd valami eredményt elérni.

— **A megtévelyodött kanizsai órák.** (Levél a szerkesztőhöz.) A megtévelyodött, vagy megtévelyítő kanizsai nyilvános órákról szóló hírre van néhány megjegyzésünk. A cikkirő messze elkalandozik a valóságtól és az igazságtól, midőn mind a négy kanizsai nyilvános órát egyformán rossznak és pontatlannak mondja. A Csengery-uti órára ezt mondani igazságtalanság és valótlan, — amit a sorok között különben a hír közlője is beismer. Azt írja ugyanis, ha valaki a Csengery-uti óra után igazodva 12 órakor beindul a városba, hogy délelőtt még valamit vegyen, pórul jár, mert a városban már minden üzletet zárva talál, elmulván ott már déli 12 óra. Ez való igaz, de ennek nem a Csengery-uti óra rosszasága, hanem a városi óra pontatlansága

az oka. A Csengery-uti óra pontosan a közép-európai, azaz a vasúti időt mutatja, a felsőtemplom órája ellenben állandóan 10—15 perccel többet. Ezt elismeri a cikkirő is, midőn elmondja, hogy a vasúti idő és a felsőtemplom órájának járása között állandóan 10 percnyi eltérés van. S ebből rengeteg kellemetlenség származott már. Mert ha valaki itt vonatra száll óráját 10 perccel vissza kell igazítani. Ha hazaérkezik, azonnal ismét 10 perccel előbbre kell igazítani óráját, különben mindig elkésik a hivataltól s az üzletekből. — Már most sugunk Önnek valamit. Tessenék óráját a Csengery-uti templom órája szerint igazítani, s akkor nem kell majd elutazáskor óráját 10 perccel visszaigazítani, sem megérkezéskor ismét 10 perccel előre tolni. Szóval mi Csengery-utcaiak óránkkal nagyon megvagyunk elégedve, mert ez a városban az egyedüli pontos óra. Hogy Ön végül a nyilvános óra jellegét is megtagadja tőle, az nem baj. A fő dolog az, hogy mi mindig tudjuk: hányat ütött az óra? Ezt pedig mi Csengery-utcaiak mindig tudjuk. (Aláírás.)

— **Hadí anyagvásárlás hadikölcsön-kötvényekkel.** Illetékes helyről vett információk szerint a kormány lehetővé fogja tenni, hogy a fokozatos leszerelés alkalmával a polgári közönség használatára bocsátandó mindenféle cikkek, szerelvények, használati eszközök stb. árát a hadikölcsönt jegyző felek hadikölcsönkötvényvel egyenlíthessék ki. Sőt különös kedvezményül az igénylők közül azok fognak elsőbbségben részesítettni, akik a fizetést az általuk jegyzett hadikölcsönkötvények útján óhajtják teljesíteni. Miután a hadianyagok rendkívül jutányos áron fognak forgalomba kerülni, lehetővé válik, hogy a hadikölcsönkötvények birtokosa nagyértékű s a megcsappant termelés folytán nehezen beszerezhető iparcikkek tekintélyes tömegének birtokába jusson.

— **A hadsereg marhavásárlásainak újabb szabályozása.** Sok panaszra szolgáltatott okot a gazdaközönség körében a katonaság marhavásárlásai, mert az eladó így sokkal kisebb árat kapott a jószágáért, mint a vásárokon. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter most értesülésünk szerint elrendelte, hogy a katonaság lehetőleg vásárokon szerezzék be a vágómarhaszük-églétét. Erendelte továbbá azt is, hogy az eddigi 4½% helyett ezúttal csak 3% szabad legyen a marhák árából.

— **A vak katonáknak.** Löwenstein Emi ne ur ö Pogatys entje t 150 -orot küldött szerkesztőségünk köz a vak katonák részére. Az adományt rendezésére helyére juttattuk.

— **Pezsögő Miskolcon.** Miskolc városi tanácsa legutóbbi közgyűlésén egyhangúlag fogadta a pezsögő megadóztatásáról alkotott szabályrendeletet, amely szerint belföldi gyártmányoknál 2 deciliteres üveg után 1 korona, 3 és fél liter után 2 korona, 7 deciliter után 4 korona és 7 deciliter meghaladó mennyiség után 8 korona községi pótdótot szed. Külföldi gyártmányoknál az említett tételek kétszeresét kell fizetni.

Színház.

* Heti műsor.

Csütörtök: Éva. Operettrepir.
Péntek: Féltékenység. Orosz dráma-bemutató
Szombat: Féltékenység. Másodszor.
Vasárnap délután: Tatárjárás.
este: A peleskei nótárius.

* **Féltékenység.** Arcybasev hatalmas drámája felvonásról-felvonásra növekedő izgalmat hoz. Egyike a legnagyobb szenzációt keltett vérbeli, oroszlevegőjű daraboknak. Az egész személyzet játszik benne, s mindenkinek hálásabbnál hálásabb szerepe van. A züllés

felő eső orosz világ legjellegzetesebb megrajzolása ez a dráma, mely az életbe való világításban a kiméltelenségig elmegy. Az utolsó felvonás hozza aztán az eddig látott tragikus összeütközések netovábbját.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy- (vasúti) utca 8. szám.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfőzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

Ihét betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága kőveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GÉZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 17-én és 18-án

W. Psilander fellépével.

A herceg szerelme

Királyi idilli 3 felvonásban.

A tanár ur nősül

Vígjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, és 9 órakor.

Irodista

Ihét öleg gyakorlattal felvétetik. — Személye ajánlások GRÜNHUT HENK FIA cégnél naponta délelőtt 10 óratól 11 óráig.

Halász Sándor

modern fényképezési műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Vadászfegyver

Hammerlessrendszerű, 16-os, önműködő ejaktorról, eladó. Érdeklődők SOMMER TAMÁS katonai fővivőmesterhez forduljanak a katonai alreáliskolába, délelőtt 11—12 óra között.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda, Csengeri-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

A nyugati világcsata. A mai Wolff-jelentés.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti a franciaországi új harcokról: A franciák az Aisne és Marne között nagy erővel és páncélos automobillal támadást kezdtek és némi tért nyertek. Készenlétben lévő tartalékaikkal beavatkoztunk a harcba.

Ötvenhat német hadosztály harcban.

Hága. A Hollandi Távirati Ügynökség közli: Reimstől nyugatra 14 s attól keletre szintén 14 hadosztályt állítottak a németek harcba. Ezek mögött mindkét frontszakaszon még 14—14 német tartalékhadosztály áll. Az új offenzívában tehát összesen 56 német hadosztály vesz részt.

A német messzehordó ágyúk is harcolnak.

Zürich. A lyoni Progrés jelentése szerint a Chalons környékén lévő utakat (amelyek Páris Verdun felé és ennek környékével kötik össze) néhány nap óta a német messzehordó ágyúk lövik.

(Chalon a német front vonalától 30 kilométernyire fekszik.)

Megakadt-e a német offenzíva?

Genf. A francia lapok egy része azt hiszi, hogy az offenzíva megakadt, számos lap azonban óva int a túlzott optimizmustól. Rousset ezredes véleménye szerint rövidesen új csata felángolása várható.

Páris bombázása tökéletesedik.

Lugano. A Secolo jelenti Genfből? Páris legutóbbi bombázása a legnagyobb arányú volt Páris lövetése óta. A német messzehordó ágyúk találatai jelentékenyen közelednek Páris centruma felé. Tüzelésüket újabb repülőgépek irányítják. A legutóbbi bombázás áldozatainak száma igen nagy, többnyire azonban könnyebben sebesültek. A bombázás okozta anyagi kár igen jelentékeny.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz harctér: Asiago mindkét oldalán az ellenségnek tűzérségileg erősen előkészített előretöréseit részben tűzérségünkkel, részben ellenlökéssel visszavertük. Szintúgy a Brenta völgyében is az olaszoknak egy támadása meghiúsult.

Albániában biztosító csapatok csatája folyik.

A vezérkar főnöke.

Az olaszok gyilkolják a foglyokat.

Sajtóhadiszállás. A Piave szigetek kiürítése alkalmával egyik helyen az olaszok azokat a katonáinkat, kik már nem tudtak átkelni a megáradt folyón és fogságba estek, megbízható vallomások és hírek szerint lemészárolták. A gyáva durvaságnak ezen utálatot keltő példáját a civilizált emberiség örök emlékezetében fogja tartani.

Zavarok Abessziniában.

Róma. Az északafrikai Abessziniában fővárosában hír szerint nagy tüntető gyűlések voltak, melyeken követelték, hogy a császárné bocsássa el a kormányt és tagjait tartóztassa le. A császárné a kormány elbocsátásába beleegyezett, de a kormány tagjainak letartóztatásába nem. Erre még nagyobb tüntetés és zavar keletkezett, mire a császárné elfogatta az elbocsátott kormány tagjait. Az új kormány kinevezése már megtörtént.

Halász Sándor

modern fényképezési
műterem

Kazinczy-utca 11. földszint

Adakozzunk a vak katonáknak.

HIREK.

A kiörlés új rendje.

Kevesebb lesz a finomliszt.

(Saját tudósítónktól.) Legközelebb kormányrendelet fog megjelenni, mely a lisztkiörlés új rendjét szabályozza. Eszerint a búzáknak a kiörlés aránya a tavalyi 80 százalék helyett ez idén 87 százalékra emelkedik.

A rendelet szerint a 76 kilogrammos búzából a következő lisztfajtákat kell kiörlni:

- 16 százalék finom lisztet;
- 24 „ főzölisztet;
- 47 „ kenyérlisztet;
- 11 „ korpát.

Ha hozzáadjuk a két százalék porlást, megkapjuk a teljes számot: a száz százalékot.

A következő időszakban tehát a fogyasztó kevesebb finomlisztet fog jutni, mint az elmúlt esztendőben, amennyiben tavaly a 76 kilogramos búzából 20 százalék finomlisztet állítottak elő a malmok; az idei kampányban négy százalékkal kevesebb finomliszt kerül forgalomba. Ezzel szemben négy perccel több főzölisztet és hét százalékkal több kenyérlisztet kötelesek a malmok gyártani.

A korpakitermelés azonban a múlt évihez képest csaknem 50 százalékkal fog csökkenni, mert tavaly a feldolgozott búzamennyiség 20 százalékából jutott 11 százalék korpára majd a sertéshizlalás és a tehenészetek rendelkezésére.

A rozsliszt kiörlésénél ugyancsak olyan irányú eltolódás mutatkozik, mint a búzáé. A 71 kilogramos rozsból ez idén 90 százalék lisztet és 7 százalék korpát kell kiörlni, holott tavaly 81 százalék volt a rozs kiörlési aránya. Árpából tekintet nélkül a fajsúlyra, 80 százalék lisztet és 17 százalék korpát kell előállítani.

— **Állami és közigazgatási tisztviselők felmentése.** Megbízható helyről vett értesülés szerint a hadseregparancsnokság a hadügyminiszteriummal egyetértve felmenti a hadbavonult segédszolgálatra minősített állami tisztviselőket. A megfelelő eljárás már folyamatban van s az egyes hivatalok vezetőihez utasítás érkezett, hogy kimutatást terjesszenek be a hadbavonult tisztviselőkről, megjelölve, hogy arcvonalbeli szolgálatra alkalmasak-e, vagy

A VIII. Nemzeti hadi kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírást hely

Jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

sem tekintet nélkül, hogy legénységi állományhoz tartoznak, vagy tisztúhoz. Hasonlóképpen fel fogják menteni azokat a közigazgatási tisztviselőket, akik ezidőszert a fronton vannak, ellenben szigorú revízió tárgyává fogják tenni azokat a felmentéseket, amelyek egyes vármegyékben a nem okvetlenül nélkülözhetetlen tisztviselőkre ma még fennállanak.

— **Megcsinálják a kanizsai új postapalota telkének járdáját és kerítését.** Hónapokkal ezelőtt kifejezést adtunk a város egész közönsége részéről számtalanszor megnyilatkozott megbotránkozásnak, hogy a kanizsai leendő postapalotának a város centrumában, a Kazinczy- és Zrinyi Miklós utcák sarkán fekvő telke előtt a járda egyenesen Svájc nyaktörő béreire emlékeztet, a telek kerítése pedig egyszerűen — nincs. Ez az utóbbi körülmény teszi lehetővé azt az általunk ugyancsak alaposan kifogásolt állapotot, hogy a postatelek a legforgalmasabb kanizsai nyilvános illemhelyek egyikévé avanszált. A rendőrkapitányság végre szintén annak belátására jutott, hogy a háború végét mégsem várhatja be a postatelek (amikor állítólag megépítik a kanizsai új postapalotát) és megfelelő intézkedés végett észleleteiről jelentést tett a városi tanácsnak. A tanács ma kiadott határozatával erélyes felszólítást intézett a nagykanizsai postahivatal főnökségéhez, hogy a postakincstár tulajdonát képező telek járdáját és kerítését 30 nap alatt csináltassa meg, mert különben azt a város fogja megcsináltatni, de természetesen a postakincstár kontójára.

— **Száz emberre jut egy pár cipő.** A kereskedelemügyi miniszter értesítette Zalamegye alispánját, hogy a cipő- és bőrkereskedők kimutatását vegye revízió alá, mert olyan kevés készanyag áll rendelkezésre, hogy csak minden száz ember közül egynek jut egy pár cipő.

— **Hálátlan kanizsai nevelőnő.** A minap állás nélkül maradt egy kanizsai német nevelőnő. A megnyerő külsejű lány felkereste dr. Kiss László királyi ügyészt, akit arra kért, hogy bármi módon mentse meg az éhenhalástól. (Onnét volt ez a nagy bizalom, hogy a nevelőnőt nemrég egy más városban lopás miatt elítélték, de az ítélet mindössze próbárbocsátásból állott, s a lány Nagykanizsára kerülvén, az itteni kir. ügyészség tartotta számon, hogy nem esik-e vissza a bűnözésbe.) Az ügyész éppen tudott egy helyet, ahol német nevelőnőre van szükség, s minthogy a lánynak még lakása sem volt, ahol fejét pihentőre hajthatta volna le, megengedte neki, hogy nála a cselédszobában töltsön el egy éjszakát. A leány azzal hálálta meg ezt a jószágot, hogy reggel, amint távozott, ellopta az ügyész szakácsnőjének lakcipőjét. A hálátlan teremtsnek esze ágában sem volt az ügyész által ajánlott új helyet elfoglalni, mert már éppen elutazni készült Nagykanizsáról, amikor

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

a rendőrség lefűlelte. Kihallgatása után a rendőrkapitányságról átkisérték a kir. ügyészség fogházába, de ezt az utat az egyébként elegánsan fölöltözött leány mezitláb tette meg, mert a régi cipője már nem volt meg, az ügyész szakácsnőjétől lopott cipőt pedig mint bűnjelet, le kellett vennie.

— **Tilos a káposztasavanyítás.** A közéletmezési miniszter körtáviratban utasította a vidéki hatóságokat, hogy tudassák a területükön működő konzervgyárakkal és ipartelepekkel, hogy a nyers korai káposztának iparszerű besavanyítását további rendelkezésig betiltja. Háztartásokban, a magánfogyasztás céljaira egyelőre szabad még a korai káposzta savanyítása.

— **Öt korona lesz a cukor.** A kormány a cukorrépa árát az idén majdnem kétszerezésére, 14 koronára növelte métermázsánként; ennek megfelelően fog alakulni az idén a cukor ára is. Ez idő szerint tárgyalás folyik a cukorgyárak és a kormány között az ármegállapításról. Ugy halljuk, hogy az ideai cukrot a fogyasztás aligha fogja kilogrammonként öt koronánál olcsóbban kapni.

— **Vadásztilalmi idő kitolása.** Értesülésünk szerint a földmívelésügyi minisztériumban a vadak legmagasabb árának megállapítása kapcsán azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy egyes vadak vadászati tilalmi idejét meghosszabbítják. Így a nyul és fácán tilalmi ideje augusztus 15-ről szeptember 15-re fog kitolani. A vadak maximális ára körülbelül a tavalyinak megfelelő lesz.

— **Szereteadományok a 48-asoknak.** A cs. kir. 48. gy. e. pótzászlóalja részére újabban szereteadományokat küldtek: László Vilmos, Fleischacker Albert, Kirschner Mór, Polák Ede és Fia, Berger Ignác, Hacker Vilmos, Blau Izrael, Szabó Jánosné, Sonnenberg Frigyesné, dr. Halász Miksáné (Zalaegerszeg), Löwenstein Jakob és Ignác (Zalaegerszeg), Schäffer Sándor (Tapolca), Weisz Béla (Belatinc), Nagypáli Sternthal Bernát (Zalaszentmihály), Neubauer József (Alsólendva), Gyarmati Vilmos (Zalaegerszeg), Kopácsi M. (Légrad), dr. Vitéz Gyuláné (Alsólendva), Hertelendy Ferenc (Lesencetomaj), Plander Jánosné (Alsólendva), Dervarics Ferenc (Kilimán), Leitner Lipót (Letenye), Farkas Gábor (Alsóbogod), Nagykanizsai Rendőrség (Breuer Mátyás ügyből kifolyólag), dr. Plihal Viktor, Mayer Jakab (Muraszterdahely), Karancsy Istvánné (Söjtör), Herczer Józsefné (Légrad), Stern József 50 K, Steiner Simon 10 K, Grünwald József (Belatinc) 4 K, Dervarics N. (Nagylengyel) 50 K, Stern József 50 K, Beck Sándor (Keszthely) 100 K-val járultak hozzá a szereteadománygyűjtés költségeihez. A nemesszívű adakozók fogadják hálás köszönetünket. *Schaffer* Ferenc főhadnagy, a 48. pótzászlóalj megbízottja.

— **Elveszett.** Egy briliáns fülbevaló egy kisebb és egy nagyobb kövel elveszett. A becsületes megtaláló kéretik, hogy azt Steiner Mór órásnál leadni sziveskedjék, hol 200 korona jutalomban részesül.

— **Nem csempész, aki saját szükségletét szállítja.** A kézipodgyászban befűldön szállított élelmiszerekről kiadott rendelet szerint ezeket elkobozni nem szabad. Ennek dacára még mindig sok félreértés történik az ellenőrző hatóságok részéről, miért is a közéletmezési miniszter újabb rendeletet adott ki, hogy a kézipodgyászban szállított élelmiszereket megvizsgálni szabad, de csak abból a szempontból, hogy a szállított cikkek beszerzése, vagy forgalombahozatala körül nem történt-e visszaélés. A legméltányosabb bánásmódot kell tanusítani azokkal szemben, akik családjuk fentartásának biztosítására visznek magukkal élelmiszert a kézipodgyászban.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

A nagykanizsai kir. törvényszék.

P. II. 1565/917/2. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vugrinecz Istvánné Dertics Katalin zalaujvári lakos részéről az 1911. I. t.-c. 733. §-ának 4. és 5. pontja alapján előterjesztett kérelem folytán az állítólag eltűnt Vugrinecz István zalaujvári volt lakos holtjának nyilvánítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az eltűnt részére ügygondnokul Freyler Adolf nagykanizsai lakost rendelte ki.

Felhívja a kir. törvényszék az eltűnt és mindazokat, akiknek az eltűnt életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot az eltűnt életbenlétéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az eltűntnek életben léte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság az eltűntet a jelen hirdetménynek a Budapesti Közlönyben történt harmadszori beiktatását követő naptól számított egy év letelte után bírósággal holtjának fogja nyilvánítani.

Nagykanizsa, 1918. évi február hó 13. napján.

Székhács s. k. tszéki bíró.

P. H.

A kiadmány hitelűl:

Bedenek Ferenc s. k. segédhiv. tisztv.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 20-án és 21-én

nagy szenzáció!

A lovagvár titka

Hedda Vernon felléptével.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy-(vasuti) utca 8. szám.

CSAK

RADIUMTÜZ
SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:

A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága

== Nagykanizsán. ==

Irodista

lehetőleg gyakoriattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfűzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2:50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

A tiroli nyugati fronton a harci tevékenység tetemesen feléledt. Az Adamello-területen az olaszok több előtörését visszavertük. A Monte Basenton kénytelenek voltunk átengedni az ellenségnek egy előretolt támaszpontunkat.

Albániában ma reggel Berattól északra új harcok kezdődtek, melyek még folynak.

A vezérkar főnöke.

Japán beavatkozik

a szibériai eseményekbe.

Már Amerika sem ellenzi.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: A japán kormány a tegnapi tanácskozáson eldöntötte, hogy fegyveresen beavatkozik a szibériai eseményekbe. Valószínű, hogy Amerika Tókióban titkos diplomáciai lépéseket tett, mely szerint arra való tekintettel, hogy az oroszországi osztrák-magyar és német hadifoglyok a cseh brigád ellen foglaltak állást és mert az osztrák-magyar és német hadifoglyok az ugynevezett forradalmi csapatok főtámaszai, amelyek a szovjeteknek engedelmessékednek. — Amerika támogatja Japánt, ha az így támadt új helyzetben az új ellenség ellen akciót akar kezdeni.

Megegyezés Japán és Amerika között.

Berlin. A Berliner Tageblatt jelenti Hágából: Az Északamerikai Egyesült Államok kormánya most már hajlandó támogatni a szibériai cseheket, akik ellen az ottani német, magyar és osztrák hadifoglyok is harcolnak. Minden jel arra vall, hogy Washington és Tokio között megállapodás jött létre, amelynek nagyfontosságú következményei lehetnek a szibériai eseményekre nézve.

A csehek kérték az antant szibériai beavatkozását.

Hága. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: A szibériai csehek anyagi és erkölcsi támogatást kértek Amerikától, mely e kérés folytán járult hozzá a japán fegyveres intervencióhoz abból a célból, hogy Oroszországban a bolsevik uralmat megdöntsék. Az Oroszországban levő cseh brigád a trausz-szibériai vasut mentén a Bajkál tótól délre Irkuckból előnyomulóban van.

A Murman-ügy.

Németország szabad kezet nyert.

Stockholm. A szentpétervári Pravda jelenti, hogy az északoroszországi Murman-partokon történő események Oroszország szempontjából nem nagyon fontosak. Németország mindenképpen meg akarja gátolni Angliát abban, hogy a Murman-partot elfoglalja. Az orosz kormány e tekintetben nem gördit akadályokat a németek elé, de maga Oroszország tartózkodni fog a fegyveres beavatkozástól.

Az oroszok, finnek és németek együtt az angolok ellen.

Stockholm. Julius 20-ikán (azaz ma) Oroszország és Finnország között megkezdődnek a béketárgyalások. Lehetséges, hogy a németek, finnek és bolsevikiek egy táborban fognak egyesülni a Murman-partokon előnyomuló angol csapatok ellen.

Olasz hadvezérek hadbírótság előtt.

Róma. Cadorna, Porro és Capello tábornokok ellen az eljárás tovább folyik. Mind a három hadvezér sorsa felett haditörvényszék fog határozni.

Hollandia nehézség a hadviselőkkel.

Zürich. A hollandiai lapok tudósítása szerint nehézségek álltak be Hollandiának a hadviselő államokhoz való viszonyában. Az ország súlyos elhatározások előtt áll.

Naponta friss szőlőtörköly

száritott állapotban is takarmányozási célokra kapható Dunántúli Központi Szeszfőzdében, Erzsébet-tér 12. sz.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 20-án és 21-én

nagy szenzáció!

A lovagvár titka

Hedda Vernon felléptével.

És a kiegészítő műsor.

Előadások. Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4½%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK:

— **Új iparendedélyek Nagykanizsán.** A városi tanács tegnap tartott tanácsüléséből az alábbi iparendedélyeket adta ki: Koch Vilmosnak fiakker és társaskocsi ipar gyakorlására (azzal, hogy az omnibusz díja a várostól a vasutig, vagy vissza személyenként 2 korona lehet), továbbá Brüll Zsigmondné szül. Polák Herminnek játékkereskedés és Munk Adámnak borkereskedés gyakorlására. Ellenben elutasított a tanács két hatósági engedély kiadása iránti kérelmet és pedig egy fűszer- és gyarmatáru nagykereskedés és egy rövidáru kereskedés megindítására vonatkozó kérelmet. Végül tudomásul vették Pór Gábornak bérkocsiiparról való lemondását és őt a kanizsai iparlajstromból törölték.

— **Dr. Malatinszky Jenő** — államrendőrségi fogalmazó. A belügyminisztériumot is vezető Wekerle Sándor miniszterelnök a tegnapi fővárosi lapok közlése szerint dr. Malatinszky Jenő izsáki községi jegyzőt a budapesti m. kir. államrendőrséghez fogalmazóvá nevezte ki. E hirt bizonyára meglepéssel fogadják azok, akik Nagykanizsa város legutóbbi részleges tisztújító közgyűlésén dr. Malatinszkyt akarták Nagykanizsa város rendőrkapitányi helyére ültetni, de akiknek jelöltjével szemben tudvalevőleg Szőnyi Sándor lett a választás győztese. Az államrendőrségi fogalmazói állás rangban és fizetésben teljesen a vidéki rendőrkapitányi állással azonos, s így immár dr. Malatinszkynek is megvan a teljes kárpótlása a kanizsai kudarcért, sőt még annál több is, mert e kinevezéssel a rendőrtisztek Eldorádójába, Budapestre került, amiben a vidéki rendőrtisztek közül még az államosítás után is vajmi kevésnek lesz része.

— **80 millió korona a háborúból hazatérő iparosoknak.** A minap már Nagykanizsán is megkezdődött a hadbavonult kisiparosok összeírása, amit a kormány tudvalevőleg azért végeztet, hogy a magyar kisiparosnak a háboru után kellő egzisztenciális fundamentumot biztosítson. Mint most illetékes forrás közli velünk, a kereskedelmi minisztérium erre vonatkozó tervei már el is készültek, s azok lényege az, hogy az állam a Pénzügyi Központ útján 80 millió koronát fog a kisiparosok rendelkezésére bocsátani, kölcsön formájában. A Pénzügyi Központ az ország összes pénzügyi útján folyósítja a 80 milliót. Ötezer koronáig terjedhető kölcsönt fognak folyósítani, amelyet különös méltánylást érdemlő esetekben 10 000 K-ra fognak felemelni. Az igényjogosultságot bizottságok

fogják megállapítani. E bizottságokat a kamarák és a különböző közigazgatási, valamint iparhatósági megbízottakból fogják megalakítani. A kisiparosokat a Technológiai Múzeum még gépekkel is el fogja látni, a kereskedelmiügyi miniszter azonban életbe akarja lépíteni a tíz évvel ezelőtt rendszeresített állami kisipari segélyakcióit.

— **A nagykanizsai Zerkowitz cég és a Magyar Bank.** Nemrég megemlékeztünk arról a nagyszabású alakulásról, mely a magyar borkereskedelmi export fellendítését lesz hivatva elérni, s amelynek érdekszférájába Nagykanizsa is bele fog tartozni. Erről a szenzációs alakulásról egyik fővárosi estilap legújabb száma ezeket írja: A magyar borkereskedelem és borkivitel fejlesztését célozza a Magyar Bank legújabb vállalkozása: a Magyar Borkereskedelmi Részvénytársaság, amely ma hat millió korona alaptőkével alakult meg. A társaság érdekkörébe vonták többek között a Zerkowitz Albert nagykanizsai borkereskedő-céget. Az igazgatóság tagjává választották: Krausz Simon (elnök), Ifjú Palugyay Ferenc (alelnök), Bér Gyula, Engel Arthur, Korodi Simon, Palugyai Antal, özvegy Palugyai Józsefné, Pollák Berta, Pollák Ferenc, Pollák Viktor, Rosenbluth Lajos és Vermes Samu.

— **Életmentő nagykanizsai felsőkereskedelmista.** Veszélyes fűrdőkalandja volt tegnap a Drávában két alsódombori iskoláslánynak és egy diáknak. Három testvér, Heimler Ödön, Katus és Jolán voltak a kaland hősei, midőn jó uszó létükre át akarták uszni a Drávát, a folyó közepén örvénybe (vagy ahogyan a falusi nép mondja: forgóba) kerültek. Minden erőlködésük dacára már-már elmerültek, amikor segélykiáltásukra a vízbe vetette magát a parton sütkérező pajtásuk, Missner László, a nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola felsőosztályú tanulója és néhány tempóval a fuldokló társaságnál termett, amelynek mindhárom tagját sikerült kivonszolni az örvényből. Az életmentő diákok most egész Alsódombori népe hősként ünnepli.

— **Dunántúli Közgazdasági Részvénytársaság.** A legközelebb Nagykanizsán megalakuló „Dunántúli Közgazdasági Részvénytársaság” iránt, mint halljuk, igen élénk érdeklődés mutatkozik úgy a helybeli, mint a vidéki közönség körében, s ennek megfelelően a nagy városfejlesztési és egyéb jelentős közcélok szolgálatára hivatott új vállalkozás alapításában résztvevő összes nagykanizsai pénzintézeteknél a részvényjegyzések is serényen folynak. A részvényekre július hó 31-ig lehet jegyezni.

— **Kifosztott kanizsai cipész.** A múlt hónap 27-ikén betörők jártak Ács Ferenc hadbavonalt nagykanizsai cipésznek a Kossuth-tér 24. szám alatti lakásán, ahonnan mintegy 20,000 korona értékű fehérneműt, vásznakot, sifonokat és különböző háztartási cikkeket vittek el. A kár nagyságát csak a minap lehetett megállapítani, amikor Ács Ferenc a rendőrség táviratára Ukrániából hazajött. Még alig néhány napja tart csak a tettesek utáni nyomozás, s ma éjszaka, — most már a gazda lthonlétében, — újra megjelentek a titokzatos betörők Ács Ferenc lakásán, s amit a multkor még otthagytak, mintegy 10,000 korona értékű civil és katonailányokat, valamint több ékszerrel elszállítottak, úgy hogy a kifosztott embernek most a butorain és a rajta lévő vászonunifórison kívül ugyszólván semmije sincs. A rendőrség most fokozott buzgósággal keresi a betörőket.

— **A Nemzeti fűrdőben hétfőtől kezdve naponként szónavas fűrdő áll a közönség rendelkezésére.**

— **A nehezebb munkát végző ipari munkások fejkvótája.** A közéleti miniszter értesítette a hatóságokat, hogy a nehezebb munkát végző ipari alkalmazottaknak, épp úgy, mint a mezőgazdasági munkásoknak, felemelte a fejkvótát. A miniszter rendelkezése szerint a bányamunkásoknak 350—400, a mozdonyvezetőknek és fűtőknek 500, az éjjeli munkásoknak 400 és minden más nehéz testi munkát végző ipari munkásoknak 350 gramm lisztet kell napi fejadagként kiadni. Az augusztusi liszt kiosztásánál már e szerint történnék a kiutalás.

— **Hadi álmokönyv.** Egy ötletes és sok szabadidővel rendelkező olvasónk fundálta ki és küldte be hozzánk az alábbi hadiálmokönyvtervezetet. Amíg a könyvre kiadó akad, addig ezuton tesszük azt olvasóink közkincsévé: 1. Élelmezési diktatórt látni — elleneségeskedés. 2. Kenyérjegyet kapni — éhség. 3. Lisztet látni — éhenhalás. 4. Gabonát örteni — csalódás. 5. Cukorjegyet kapni — keserűség. 6. Szappanjegyet kapni — rühkór. 7. Szappant látni — szennyes fehérnemű. 8. Zsirjegyet kapni — gyomorbad. 9. Burgonyajegyet kapni — korgó gyomor. 10. Soványserstést látni — reménykedés. 11. Kismalacot simogatni — enyelgés. 12. Kővérsertéseket látni — vágyakozás. 13. Petroleumjegyet kapni — nyugodtan csalszhatod meg hitvesedet. 14. Fa és széntalványt kapni — hideglelés. 15. Tűzfát látni — megfagyás. 16. Cipőjegyet kapni — koldusbotra jutás. 17. Ruhajegyet kapni — szemérmellenség. 18. Élelmezési igazolványt kapni — halálhír. 19. Élelmiszert szállítási igazolványt kapni — lemondás. 20. Rekviráló biztost látni — gutaütés. 21. Élelmiszert kapni — éhes rokonok látogatása. 22. Dohányt kapni — füstbe ment terv. 23. Hadi asszonyt látni — szerelemföltés. 24. Hadi gyermek apja — a legnagyobb bizonytalanság.

Irodista

lehetőleg gyakorlattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

Adakozzunk a vak katonáknak.

Leltner Ödön mint gyermek úgy a saját, mint az egész család nevében fájdalommal jelenti, hogy szeretett édesanyja, illetve anyós, testvér, nagyanya és dédanya

Özv. STERN KÁROLYNÉ

rövid szenvedés után nemes életének 88. évében ma elhunyt.

Drága halottunkat folyó hó 21-én délelőtt 9 és 1/2 órakor fogjuk az Eötvös-tér 23. számú (Sas vendéglő) gyászaházból a helybeli izr. temetőbe kísélni és ott örök nyugalomra helyezni.

Nagykanizsa, 1918. július 19.

Aldás hamvaival

Lichtenstern Lipótné testvér. Leltner Ödönné menyee.
Leltner Ernő, Kálmán Oszkár, Kálmán Leó, Domány Árminné és Büchler Mórné unokái.

HIRDETMÉNY.

Alulírott Nagykanizsán székelő pénzintézetek ama nagy és rendkívüli feladatok tudatában, amelyek a hön óhajtott béke beálltával az ország gazdasági kiépülése körül közzgazdaságunk minden számottevő tényezőjére hármozolnak, oly — városunkban mind-ezideig nélkülözött — szervezet létesítését határozották el, melynek hivatása ezen feladatok erőteljes támogatásával a Dunántul, különösen Nagykanizsa városának gazdasági fellendülését biztosítani.

Ezen cél megvalósítására óhajtuk a **Dunántúli közzgazdasági részvénytársaságot** megalakítani, melynek „alapítási tervezetét” a következőkben ismertetjük:

Alapítási tervezet.

A társaság címe: Dunántúli közzgazdasági részvénytársaság.
A társaság székhelye: Nagykanizsa.
A társaság tárgya: A mezőgazdaság, ipar, kereskedelem és városfejlesztés körébe tartozó vállalkozások létesítése, ily irányu ügyletek előmozdítása és lebonyolítása.
A társaság tartama: A társaság bizonytalan időre alakul.
A társaság alaptőkéje: A társaság alaptőkéje 2,500.000 korona, amely 5000 drb. 500 korona névértékű névre szóló részvényből áll.
A társaság részvényeinek jegyzési határideje: július hó 31.
A részvények alulírott alapító, Nagykanizsán székelő pénzintézeteknél jegyezhetők akként, hogy a jegyzés alkalmával azok névértékének 30%-a, azaz részvényenkint 150 korona és alapítási költség fejében részvényenkint tíz korona fizetendő.
Az alapítók fentartják maguknak azon jogot, hogy a kereskedelmi törvény 183. §-a értelmében az első igazgatóságot három év tartamára kinevezik.
Ugyancsak fentartják maguknak az alapítók a részvények tulajjegyzése esetén a jegyzések leszállításának jogát is.

Kelt Nagykanizsán, 1918. július hó 11-én.

Az alapítók:

DÉL-ZALAI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN
NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZALAMEGYEI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN
NAGYKANIZSAI TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NÉPTAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
NAGYKANIZSÁN

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilvtér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A német visszavonulás.

Hivatalos német magyarázat

Berlin. A legutóbbi német offenzíva kezdete óta számolni kellett az ellenség ellenoffenzívájával. A támadást a Marne és az Aisne között lehetett várni, mert a franciák Páris védelmét itt láthatták a leginkább veszélyeztetettnék és az itt lévő nagy erdők kedvezők voltak csapatok gyűjtésére. Minden ilyen nagyarányú támadás előreláthatóan bizonyos sikereket ér el. Az ellenség ellenoffenzívájának sikere azonban semmi esetre sem nyugtalanító, mert ez mindössze néhány kilométernyi térnyerés volt, már pedig annak célja nem ez volt, hanem a német front áttörése. Ez hála a német vitézségnek, kudarcot vallott. Hiába való volt az ellenségnek minden erőfeszítése, 19. és 20-án is, mert ez csak újabb súlyos vereségeket eredményezett részére. A német csapatok erős ellentámadása folyamatban van. A Marne déli partján lévő hidfőállásainkat az ellenségtől nem zavarva vontuk vissza a folyó északi partjára. Legközelebb új harcok lesznek a Marne és Aisne között, de azok kimenetele nem lehet kétséges.

A francia jelentések.

Genf. A tegnapi francia hivatalos jelentés az alábbiakat közli: A Marne és Aisne között tegnap megindított csata ma a legnagyobb heveséssel tovább tart. Az ellenség (a németek) erőfeszítései ellenére is folytattuk sikereinket. 17000-nél több fogoly (köztük két ezredes törzskarával) és több mint 360 ágyú (köztük egy 21 centiméteres üteg) jutott kezünkre.

Genf. A július 20-iki francia vezérkari jelentés szerint a 18-ika óta ejtett foglyok száma több mint 20.000, a zsákmányolt ágyúk pedig több mint 400.

A Times mérsékletre int.

Rotterdam, A londoni Times így ír a legutóbbi napok eseményeiről: A francia előnyomulásnak nem kell tulságosan nagy jelentőséget tulajdonítani, mert a németek előretolt vonalai kétségtelenül gyenge erővel voltak megszállva. A francia előnyomulás nem

más, mint a veszedelem sikeres elhárítása, de ha az folytatódik, a német hadsereg hátsó összeköttetéseit elvághatja.

Német detektívek Kiewben.

Köln. A Kölnische Zeitung jelenti Kiewből: A német kormány a szovjet-kormánnyal megegyezést létesített, melynek értelmében a német követség védelmére néhány száz német katonát vezényelnek Kiewbe, akik ott polgári ruhában fognak őrszolgálatot teljesíteni.

Balfour felel a kancellárnak.

Rotterdam. A Reuter-ügynökség jelenti: A belga függetlenség ünnepén Balfour beszédet tartott. Többek közt a következőket mondta: „A büntetést, melynek Belgium áldozatául esett, soha nem fogjuk elfelejteni. Ha a német hadvezetőségnek úgy tetszett volna, nem Belgiumon, hanem Svájcban át támadta volna meg Franciaországot. Legnagyobb sértés, amit a kancellár Belgium elleni beszédében elkövetett, az a kijelentés, hogy Németország kézzálognak tekinti Belgiumot.

Az osztrák-németek és a munkapárt szövetkezése.

Budapest. Gróf Czernin Ottokár tegnap Budapestre érkezett és hosszasan tanácskozott gróf Tisza Istvánnal, a munkapárt elnökével. Az Est értesülése szerint a volt külügyminiszter azért tárgyalt Tiszával, mert az osztrák német pártokat egységes pártba tömörítik, s ez a párt a magyar munkapárttal, mint a magyar parlament többségével bizonyos antantot akar megteremteni.

Újra lezuhant a repülőposta.

Budapest. Vasárnap délután 1/25-kor a mátyásföldi repülőtéren a rendes légi postajárat elindulása után a repülőgép egy merész fordulatnál 200 méter magasból lezuhant Tomasek Károly főhadnagy és Németh Ferenc pilótaőrmesier ültek a gépben, akik közül az utóbbi még az este meghalt, a főhadnagy pedig, aki ma délig sem nyerte vissza eszméletét, súlyos sérülésekkel fekszik a kórházban.

A Dél-zalai Takarékpénztár Részv.-Társ. Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely a

VIII. magyar hadikölcsönre

jegyzéseket eredeti feltételek mellett elfogad. A jegyzések előmozdítására a legmagasabb összeg erejéig ez évi december 31-ig 4 1/2%, azontul 1924. június 30-ig 5% mellett lombard kölcsönt nyújt.

HIREK.

— **Katonai előléptetés.** A honvédség Rendeleti Közlönyének legújabb száma jelenti, hogy őfelsége dr. Krausz Aladárt, a 20-as népfőlkelő parancsnokságnál nyilvántartott cs. kir. 48. gyalogezredbeli népfőlkelő zászlóst hadnaggyá nevezte ki.

— **Esküvő.** Szűk családi körben rendezett, de ennek dacára is fényes esküvő volt tegnap Nagykanizsán. Vasárnap délelőtt esküdött örök hűséget dr. Hart Albert kolozsvári gyakorló orvos, a nagykanizsai cs. kir. hadikórház volt tartalékos főorvosa Kohn Ilonkának, özv. Kohn L. Lajosné leányának. Az új párt dr. Neumann Ede főrabbi adta össze eszmékben dus beszéd kíséretében. Dr. Hartné személyében a város leánytársadalmának egyik legbájosabb tagja vett bucsut tegnap Nagykanizsától.

— **Dr. König József — állandó kanizsai lakos.** A kiváló kanizsai fogorvost, dr. König Józsefet, aki tíz nap híjján négy kerek eszten-deje járja a háború vérzivatarát, amelyben egy csomó vitészégi kitüntetést és ezredorvosi sarszít szerzett, — a hadsereg főparancsnokság Nagykanizsára rendelte állandó katonarvosai szolgálatra. Dr. König már haza is érkezett, de néhány napig kizárólag privát dolgainak intézésével lesz elfoglalva, aminek végeztével azonban újra megkezdí fogorvosi rendelőráit.

— **Nagykanizsa közéletmezése — függetlenítve a vármegyétől.** A közéletmezési miniszter — mint értesülünk — a törvényhatóságokhoz intézett 51861. számú rendeletével elrendelte, hogy azok a rendezett tanácsú városok, melyekben a lélekszám legalább tízezer, az új gazdasági évben közvetlen ellátáshoz jussanak. Ezek a városok — s közöttük Nagykanizsa, — ezentul tehát nem a vármegyék közvetítésével, hanem közvetlenül a Közéletmezési Hivataltól kapják meg az élelmiszereket. Így ellátásuk gyorsabb és olcsóbb lesz. Ezzel az intézkedéssel a rendezett tanácsú városoknak és a városok kongresszusának régi jogos kívánsága teljesült.

A VIII. Nemzeti hadi-kölcsönre

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti aláírási feltételek mellett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönyvítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

— **Tíz kanizsai rendőr felmentése.** Tudvalevőleg a belügyminiszter kezdeményezésére országsszerte folyamatba tették a hadbavonult rendőri közegek felmentési ügyét. A tömeges rendőri felmentések célja az egész országban erősen meglazult közbiztonság helyreállítása. Nagykanizsáról 33 városi rendőr vonult be katonának, akik közül a rendelet értelmében 22-nek felmentését kérelmezte a városi tanács. A honvédelmi miniszteriumtól ma megérkezett Nagykanizsára a felmentési javaslatokra hozott válasz, mely szerint a felmentésre javasoltak közül egyelőre tíz kanizsai rendőr felmentését határozták el. A felmentett rendőrök: Jambrovics István (akit nemrég az ujonan szervezett rendőrmesteri állásra léptetett elő a városi tanács), Anlauf István, Dani György, Godinek Ferenc, Kalmár Béla, Kistóth Imre, Major Ferenc, Simán István, Snidár András és Tóth II. József közrendőrök. Ezeknek hazaérkezéssel Nagykanizsa város jelenleg 12 tagú rendőrszemélyzete 22-re fog emelkedni. Értesülésünk szerint azonban a hadbavonult kanizsai rendőrök közül még további felmentések lesznek.

— **Okmány a kitüntetett hősöknek.** Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter a háború folyamán arany és ezüst vitézségi érmekkel kitüntetett honvédtisztek és népfőlköltisztek, valamint az arany, ezüst és bronz vitézségi érmekkel kitüntetett honvéd- és népfőlköltő legénységi állományú egyének részére díszes kivitelű okmányt rendszeresít, amely azonfelül, hogy mindenkor írásbeli bizonyítékul szolgál a kitüntetés viselésének jogosultságára, egyszersmind dicsőséges maradandó emlékül szállhat majdan az utódokra is. Mivel azonban az okmányok előállítására, kitöltésére és az igényjogosultak közt való szétosztására a mai viszonyok közt akadályokba ütköznek, az okmányok kiadását a miniszter a leszerelés utáni időre halasztotta el.

— **Egy kanizsai vasuti fűtő balesete.** Tegnap este 10 órakor a vasuti állomáson tolatás közben oly erővel löktek egy üres teherkocsit egy másik tolató mozdonyhoz kapcsolt rövid kocsisorhoz, hogy az egymáshoz ütköző mindkét waggon kisiklott, a mozdony szerkocsiján, a szén tetején dolgozó Ritecz Ferenc fűtő pedig egyensúlyt veszítve lezuhant a sínek mellé. Fájdalmas ütődéseivel a mentőkocsin kellett lakására szállítani.

— **Értesítőkiadvány a főgimnáziumban.** A nagykanizsai főgimnázium 1917/18. évi nyomtatott értesítője elkészült, s azt az intézett tanuló szerdán, július 24-ikén délelőtt 9 órakor kapják meg az igazgatói irodában.

— **A somogy-szentmiklósi csendőrmester gyilkosa.** Megirtuk, hogy a somogy-szentmiklósi Weisz-féle uradalomban Pajor csendőrmestert az oda kivezényelt nagybecskerekai 29-es közös ezredbeli aratószázad szerb nemzetiségt katonái meglámádták és lekaszábolták. Grász Károly hadnagy, az odavezényelt osztag parancsnoka az osztag 12 katonáját, akiket a gyilkossággal vádolnak, letartóztatta, akik ellen a katonai vizsgálatot folyamatba tették.

— **A vásározó cipőiparosok bőrellátása.** A cipőkérdés rendezésével kapcsolatban az ugynevezett vásározó iparosok, azok a csizmadiák és cipészek, akik vásárokon árusítják készítményeiket, válságos helyzetbe jutottak. A blokkrendszer és a bőrkiutalásnak ezzel összefüggő módja, lehetetlenné tette számukra, hogy áruikat a piacokon értékesíthessék, illetve hogy bőrhöz jussanak, mert azt csupán utalvány ellenében érhetik el. A kereskedelemügyi miniszter most új ötlettel kíván segíteni a vásározó iparosokon és pedig úgy, hogy a vásározók a vármegyétől kapnának bőrt és csupán az alispán által kiadott utalványok ellenében készítenek lábbelit. Az intézkedés indoka az volna, hogy a vásározók a megyében adják el vásárokon portékáikat és így a megye adja nekik a szükséges anyagot. A kereskedelemügyi miniszter most ilyirányú leiratot intézett Zalavármegyéhez és sürgős javaslatot kér erre vonatkozólag az alispántól.

— **A 48. gy.-e. pótlászlóalj részére küldendő szerzeteladományok gyűjtését** felsőbb rendelet értelmében július 24-én lezárjuk. Az összegyűlt élelmiszereket július 25-én waggonba rakjuk, hogy a leggyorsabb módon rendelkezési helyére juttathassuk s így a pótlászlóalj

tisztikarát és legénységét éppen a legsúlyosabb viszonyok közt segíthessük. A később összegyűlt adományok hovatfordítására nézve a közönségnek felvilágosítást fogok adni, azonban minden lehető elkövetek, hogy azt eredeti rendelkezési helyére juttathassam. Felkérem a közönséget, hogy adományaikat legkésőbb július 25-én délelőtt 12 óráig a volt 48-as laktanyába, a hadkiegészítőnél levő gyűjtőhelyre küldeni sziveskedjenek. A 48-asok nevében előre is köszönetemet fejezem ki szíves támogatásukért. — Schaffer főhadnagy.

— **Kötelező a számlázás a kereskedőknél.** A kormány a legközelebbi napokban rendeletet fog kibocsátani, amely a lánckereskedelem megakadályozása céljából a kötelező számlázást rendeli el. Ez azt jelenti, hogy minden kereskedő tartozik a vevőjének számlát adni — súlyos büntetés terhe alatt — és a számlában pontosan tartozik kitüntetni, hogy az egyes árukat kinek és milyen áron adta el. A rendelkezésnek az a célja, hogy az áru forgalmát ellenőrizhessék és a lánckereskedők beiktatását megakadályozzák. A rendelet azt is előírja, hogy a kereskedők tartoznak a kirakatba kitett árucikkeken azok árát feltüntetni, hogy ezzel az üzletben levő eladásra kerülő cikkek árát is ellenőrizhessék. A kormány reméli, hogy ezzel az intézkedéssel megnehezíti az áruuzsora további terjeszkedését.

— **Csak augusztus 5-ike után lehet gabonát vásárolni.** A közlekedési miniszter 15, 10 és 5 koronás prémiumot állapított meg azoknak a gazdáknak, akik gabonájukat július 15, 25, illetve augusztus 5-ig a vasut vagy hajóállomásra, illetőleg a malomba beszállítják. A városhoz intézett táviratában azonban arról is intézkedik, hogy a prémios gabona terhére beszerzési utalványok nem állíthatók ki. Mivel tehát a gazdáknak érdeke az, hogy gabonájukat prémiummal adják el, nem a Haditermény bizománysághoz fogják ezt a mennyiséget beszállítani, hogy erre a mennyiségre beszerzési utalványokat kaphassanak egyesek, hanem egyenesen beszállítják az illető malomba. E szerint augusztus 5 előtt semmi remény sincs arra, hogy beszerzési utalványok alapján gabonát lehessen vásárolni.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága köveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GEZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Színház.

* Heti műsor.

Hétfő: Névtelen asszony. Dráma.
Kedd: Kóristalány. Operettbemutató.
Szerda: Kóristalány. Másodszor.
Csütörtök: Kóristalány. Harmadszor.
Péntek: A fősvény. Molière vigjátéka.
Szombat: Három a kislány. Operettreprez.
Vasárnap d. u. Cigányprimás.

este: Takarodó. Katonadráma.

* **Színházi hírek.** „A kóristalány“ holt napi bemutatója Tihanyi Béla rendezésében készen várja az előadást, mely annak idején pécsi bemutatója alkalmával is nagy letszést aratott. A darab csütörtökig bezárólag műsoron marad. Pénteken Molière hatalmas erejű, örökbecsű vigjátéka, „A fősvény“ kerül színre. Az igazgatóság kulturhivatást vél teljesíteni, midőn ezt a klasszikus irodalmi remeket bemutatja, s olyan előadásban hozza színre, mely a Molière által előírt, s a párisi Comedie-ben honos stílust szemlélteti, mely abból áll, hogy ezt a vigjátékot a gondtalan tréfák és szinte gyermek csínyek modorában játsszák. A címszerep Doktor János neves szerepe. A többi szerepek is első kezekben vannak. Halassy Mariska, Halassy Gózon, Papp, Borbély, Torday, Danis, Solyom azon vannak, hogy e stílus keretein belül a legjobbat nyujtsák.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 22-én és 23-án

A másodvirágzás

dráma 3 felvonásban.

A gyepre lépni tilos

vigjáték 3 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Adakozzunk a vak katonáknak.

KIRÁLY-SÖRFÖZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

Felhívás.

A „Király-Sörfözde részvénytársaság“ Nagykanizsán 1918. évi július hó 20. napján tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy a részvénytőkének 3.000.000 koronáról 4.000.000 koronára való felemelése céljából 5000 darab egyenkint 200 korona névértékű névre szóló új részvényt bocsájt ki, mely részvényekre az eddigi részvényeseknek részvényeik arányában az elővételi jog biztosított, akként, hogy minden három darab egyenkint 200 korona névértékű részvény után, egy darab új kibocsájtású 200 korona névértékű részvény esik, melyért darabonként K. 405.— fizetendő be, ezen összegből K. 200.— a részvénytőkéhez, K. 200.— pedig a tartalékalaphoz csatoltatik és 5 korona a felmerülő költségekre fordítottatik.

Felhivatnak tehát a részvényesek, hogy elővételi joguk gyakorlását, részvényeik bemutatása mellett, legkésőbb 1918. évi augusztus hó 15. napjáig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál bejelenteni és ugyanott minden darab új részvény után

405 koronát legkésőbb 1918. évi augusztus hó 15. napjáig

befizetni sziveskedjenek.

Aki a megállapított határidőig elővételi jogának gyakorlását be nem jelenti, vagy a befizetés teljesítését elmulasztja, ezen elővételi jogát elveszti.

Az új részvényekből csak egész részvények adatnak ki.

Az új részvények már a folyó 1917/18-iki üzletév nyereségében részesednek.

Azon részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek elővételi jogukat nem gyakorolják, vagy amelyekre a befizetést pontosan nem teljesítik, az igazgatóság fogja értékesíteni.

Nagykanizsa, 1918. július 20.

Az igazgatóság.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 koros. Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor. — Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Az olasz fronton semmi említésre méltó esemény nem történt.

Az albániai fronton derék csapataink az ellenség tartós erőlködéseit, melynek célja az volt, hogy a Devoli-szakaszon áttörjön, meghiusították.

A vezérkar főnöke.

Ujabb ellenséges támadást vár a német vezérkar.

Berlin. A nyugati harctér eseményeiről jelentik illetékes helyről: A mozgóharc jellege magában viseli azt, hogy a hadseregek nem ragaszkodnak többé mereven a vonalakhoz. Azok az idők elmúltak, amikor a lövészárkok drótsövénnyel és betonnal voltak megerősítve. Nem arról van most már szó, hogy vonalakat tartunk, hanem hogy egyes vidékeket, magaslatokat és vasúti összeköttetéseket védünk. A mai védelmi vonal mozgásban van. A németek tartják az Aisne és Marne között, hasonlóképpen az Ourque és Marne közötti magaslatokat és erdőket. Röviden összefoglalva az ellenség offenzíváját megállítottuk. A német hadvezetőség azonban számít arra, hogy az ellenséges támadás áterjed a Solssons—Montdidier területre is, de már megütötte az előkészületeket annak kivédésére.

Ujabb 61.000 tonna.

Berlin. Hivatalosan jelentik: Egyik tengeralattjárónk legutóbb elsüllyesztett 15 ellenséges gőzöst és 12 vitorlást összesen 61.000 bruttóregisztertonna ürtartalommal.

Japánok Irkuczkban.

Hága. Moszkvából táviratozzák, hogy a szibériai Irkuczkba japán katonai bizottságok érkeztek, amelyeket ott lévő cseh csapatok nagy ünnepséggel fogadtak.

A cári családot is kivégezték.

Genf. A Petit Journal jelenti biztos forrásból, hogy Miklós volt cárral egyidejűleg a cárnét és leányaikat is kivégezték.

Az új orosz alkotmány.

Helsingfors. A Moszkvában ülésező ötödik szovjetkongresszus törvényjavaslatot fogadott el Oroszország új államformájáról. Az orosz szocialista köztársaság legfelsőbb hatalma a szovjetkongresszus lesz. Csak ennek áll jogában az alkotmányt megváltoztatni és állami szerződéseket ratifikálni. Csak a munkások, katonák és parasztok választók és választhatók.

Urmánczy új interpellációja.

Éles kritika a vezérkarról.

A parlament mai ülése.

Budapest. A képviselőház mai ülését Szász Károly elnök délelőtt 11 órakor nyitja meg.

Szurmay honvédelmi miniszter javaslatot nyújt be a tárgyalás alatt álló katonai ellátási javaslat kiegészítéséről.

Ezután harmadik olvasásban minden felszólalás nélkül elfogadták a választójogi törvényjavaslatot.

Urmánczy Nándor felszólal olaszországi offenzívánk tanulságairól. Beszédét azzal kezdi, hogy a sok hiába kiontott vért már nem lehet visszavezetni a nemzet testébe. Azt mondotta annak idején a honvédelmi miniszter, hogy a nemzet meg lehet nyugodva, a veszteségek nem fognak fokozódni. Azóta csak nőttek a vérveszteségek és feladtuk a Col del Rosso, a Piave deltáját s a Mte di Val Bellát is. Az offenzívát gondosan kellett volna előkészíteni; az hogy bűnbakul a Piave áradását hozzák fel, csak súlyosbítja a vezérkar felelősségét, mert azzal is számolni kellett volna.

Az ok a vezérkarban meg a hadsereg szervezetében van és nem a csapatok magatartásában. Hízélgés és szolgálalkúság viszi az embereket előre a vezérkarban, fontos pozíciókat is sablonos osztrák tábornokok töltenek be. A Kriegsschulében is a protekció érvényesül, magyar tiszték csak protekcióval juthatnak be nagynehezen. — A magyar gyalogság is kevesebb tüzérseget kap, mint az osztrák gyalogság. — Legyen már vége az esztelen vérontásnak. De ezt csak úgy érhetjük el, ha előbb szétugratjuk az osztrák vezérkart.

Ebben az értelemben interpellációt terjeszt be.

Szurmay honvédelmi miniszter válaszában visszautasítja a vezérkar protekcionizmusának vádját, mindenki a helyén volt. Ismerteti a piavei eseményeket, elmondja, hogy az offenzíva a leggondosabban elő volt készítve, de a Piave megáradt, elsodorta a hidakat, s így lehetlenné vált az utánpótlás. Mindamellett sikerült csapatainkat visszavonni, csak a déli szárnyon nem. — A szövetségeseikkel való frontegység tette szükségessé, hogy támadjunk. Minden emberileg lehető számításba vettünk és rajtuk kívül álló okokon múlt, hogy az offenzíva nem sikerült.

Telefönjelentésünk érkeztek az ülés még folyik.

Adakozzunk a vak katonáknak.

HIREK.

Uj körorvosi körzetek szervezése Zalamegyében.

A belügyminiszter leirata a megyéhez.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyjelentőségű közegészségügyi intézkedésben tette meg a kezdeményező lépést a belügyminiszter. A községeknek egészségügyi beosztását akarja szabályozni. A körorvosok helytelen elhelyezése eddig igen sok bajnak volt előidézője, mert igen sokszor súlyos esetekben a kisebb községekben nem volt kéznél az orvos és míg meg lehetett találni, addig a beteg a legváltóságosabb helyzetbe került, sok esetben meg is halt.

Most a belügyminiszter ezt a kérdést úgy akarja rendezni, hogy az egészségügyi követelményeknek mindenben megfelelőleg nyervek elhelyezést a körorvosok. Zalavármegye alispánjához küldött leiratában e tekintetben Zalamegyére vonatkozóan kér megfelelő javaslatot. A közegészségügy általános rendezésében szükségessé fog válni — mondja a leirat — hogy a községek egészségügyi (orvosi) beosztása újabb megfontolás tárgyává tétessék. Az 1908. évi CXXVIII. t.-c. rendelkezései alapján történt beosztás a multhoz képest haladás volt ugyan, az ország némely részében azonban ez a beosztás a szerzett tapasztalatok és az időközben mindinkább előtérbe nyomuló egészségügyi követelmények szempontjából az orvosi szolgálat terén többé nem felelhet meg. Különösen ott lesz szükséges a beosztásnak megváltoztatására, ahol még ma is oly nagy számú községek tartoznak egy-egy körbe, hogy akár a közlekedés nehézségei, akár a lakosság lélekszáma miatt a körorvos a maga hivatását eredményesen betölteni nem képes.

Azért tehát, mielőtt a miniszter a kérdésben állást foglalna, szükségesnek tartja, hogy tájékoztatást szerezzen arról a mértékről, mely szerint a szóban forgó új beosztás terjedelme megállapítható legyen. Felhívja ezért a belügyminiszter Zalavármegye alispánját, hogy a főszolgabírák, járási orvosok és a tisztli főorvos meghallgatásával tegyen tájékoztató jelentést arról, hogy a vármegyében miként lehetne a községi (orvosi) szolgálat beosztását eredményesen rendezni. E jelentést augusztus 31-ig kéri a miniszter hozzá beküldeni.

Ehhez a miniszteri leirathoz csupán azt a megjegyzést fűzzük, hogy az ország közegészségügyének ápolásához nagyban hozzátartozik az is, hogy a körorvosok megfelelő fizetést kapjanak, mert különben hiába történik meg az új körzetbeosztás, százsámra lesznek helységek, ahova — mint a multhban — a körorvosi állásra a csekély fizetés miatt egy pályázó sem fog akadni.

— **Nagykanizsa közéletmezésének önállóítása.** Néhány nappal ezelőtt jeleztük, hogy a közéletmezési miniszter rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében ezenül a 10,000-nél nagyobb lakosságú városokat közéletmezés tekintetében kivesszük a megyei gyámkodás alól és azok közvetlenül az Országos Közéletmezési Hivataltól kapják a hatósági élelmicikket. A Nagykanizsát a legközvetlenebbül, (de még milyen közvetlenül!) érintő nagyfontosságú rendeletet, amelyet már Kolbenschlag Béla, Zalavármegye alispánja is megkapott, zalaegerszegi tudósítás alapján az alábbiakban szószerint közöljük:

A rendezett tanácsú városok a vezetés alatt álló Országos Közéletmezési Hivatal által kiutalt hatósági rendelkezés alá eső élelmicikkből mindaddig külön kontingenst nem kaptak, hanem a vármegyének jutott készletekből részesedtek az alispán által megállapított mérték szerint.

Minthogy a rendezett tanácsú városok ezen rendszer mellett az élelmiszerekhez csak másodkézből s a közvetítés miatt sokszor késedelmesen és költségesen jutottak hozzá, ezennel elrendelem, hogy a rendezett tanácsú városok az Országos Közéletmezési Hivatal közvetlen ellátásába vélessenek s mindazon élelmiszerekből, melyek a hivatal rendelkezés alá tartoznak, a rendezett tanácsú városok részére külön kontingens állapítsák meg.

Azon rendezett tanácsú városok, melyekben a lélekszám a 10.000-et el nem éri, továbbra is a vármegye útján látandók el. Budapest, 1918. július 18-án.

Windischgrätz, s. k.

Ezek után tehát valóban új éra kezdődhet Nagykanizsa város közéletmezésében, noha e téren felmerült számos és nagy hiányainknak oka köztudomás szerint csak részben volt az, hogy közellátásunk a vármegyének gyakran igen mostoha gyámkodásával történt.

— **Az új rendőrkapitány katonai felmentése.** A honvédelmi minisztériumtól ma megérkezett a nagykanizsai rendőrkapitány ságra a hivatalos értesítés, hogy Szönyi Sándort, Nagykanizsa város legutóbb megválasztott új rendőrkapitányát, aki a zágrábi cs. kir. hadosztálybírósnál mint igazságügyi járulnok (accessist) teljesít katonai szolgálatot, — felmentették. Az új rendőrkapitány, most már a legrövidebb időn belül elfoglalhatja hivatalát.

— **Nagykanizsa zsirellátása.** A városnak jövő őszig zsirral való ellátása ügyében óriási fontosságú értekezlet volt tegnap a városházán. Az értekezletet dr. Sabján Gyula polgármester hívta össze, s ezen kivül: dr. Prack István tanácsos, a város közéletmezési ügyének új intézője, Dobrovics Milán, az élelmészeti hivatal vezetője, továbbá állatorvosok, gazdálkodók, hentesek és vendéglősök vettek részt összesen tizenketten. Dr. Prack István közlő igazgatási tanácsos referált ez ügyben. Budapestben a földmivelésügyi minisztériumban, és az Országos Sertésforgalmi Irodánál személyesen végzett közbenjárásának eredményeiről. E szerint a város zsirral ellátatlan lakosságának zsirszükségletét akként biztosíthatja, hogy vagy gazdákkal köthet erre nézve sertéselhizlalási szerződést, vagy a város saját üzemből hízalhat sertéseket. A szerződések jóváhagyását legelőször helyen kilátásba helyezték. A bizottság a kérdés megoldására nézve az alábbi javaslatban állapodott meg: A szükséges mennyiségű (2614 darab) sertések hizlalására a város lehetőleg gazdákkal — és pedig megbízható gazdákkal; — kössön szerződést. Ha azonban így a kellő mennyiséget biztosítani nem lehetne, akkor a város saját üzemből hízaljon, s erre a célra a város területén lévő nagyobb hizlalókat (három ilyen van) bérelje ki, az összes szükséges sovány sertéseket szerezzék be és a hizlalásból szükséges takarmány kiutalása iránt intézkedjék. — A v. tanács értesülésünk szerint pontosan e javaslatnak megfelelően fog eljárni.

— **Hova tűnik el a kanizsaiak dohányja?** Egyik ambiciózus városi rendőrnek, Kiss Józsefnek tudomására jutott, hogy az Eötvös-téri Sas-vendéglő udvari lakásában lakó Borzok Pálné nevű kofaasszony sajátkezüleg gyártott cigarettát árusításával foglalkozik. A rendőr meglátogatta a zugtrafikost és kissé körülnézett a lakás rejtkehelyein. Nagy felfedezést tett ekkor. A szublafiókban ugyanis 10 doboz (1000 darab) saját gyártmányú cigarettát és mintegy 10 deka cigarettadohányt talált, mire Borzokné belsmerete, hogy a cigarettákat a lakásán árusította és vevőközönsége főleg cseh katonákból állott. A rendőr lefoglalta az értékes leletet, amelyet a rendőrkapitányság a sentsiekről szóló jelentés kapcsán a nagykanizsai pénzügyőrségnek adott át. A zugtrafikos megbüntetésén kívül remélhetőleg arra is gondja lesz a pénzügyőrségnek, hogy megállapítsa, melyik tőzsde adott el a kofaasszonynak ilyen tömeg dohányt, amikor a dohányos férfiak százainak folyton azt mondják minden trafikban, hogy egy szál dohány sincs. Mert ha nincs, akkor a kofa részére se legyen.

— **Katonalovak a kanizsai gardának.** Polgármesteri hirdetés jelent meg, mely szerint a m. kir. 40-ik honvéd gyaloghadosztály parancsnokának közlése szerint néhány napon belül mintegy 50—60 darab igen jó állapotban levő lovat osztanak ki, de ezeket a parancsnokság csak úgy adhatja ki a gardának, ha a lovak és az ember munka erejének használati díja fejében az ember és ló jó ellátásán kívül minden pár ló után 5 métermázsza zabot szolgáltat be a kérvényező a különítmény parancsnokságához. A lóigénylések a városház I. emelet 11. ajtószám alatt f. hó 25-ig bejelentendők.

— **Miskolc gyümölcsöt árusít.** Miskolc városa az utóbbi napokban több waggon gyümölcsöt szerzett be az alföldi gyümölcs-termő helyekről. A gyümölcsöt a város saját üzleteiben maximális áron bocsátja áruba.

— **Drágitják a hadikávét.** Kereskedők értesülése szerint a hadikávét, amely ellen olyan sok a panasz a fogyasztó közönség körében, — a kormány 25 százalékkal megdrágítja. Hír szerint a Kávéközpont az eddigi 4.45 korona helyett 5.20 koronáért adhatja majd a hadikávét a nagykereskedőnek, aki a 4.60 koronás árat 5.40 koronára növelheti. A kiskereskedők viszont a közönségnek 5 korona helyett 6 koronáért adják a hadikávé kilogrammját.

— **A Nemzeti fürdőben** hétfőtől kezdve naponként szénas fürdő áll a közönség rendelkezésére.

— **Koszorupótló adományok.** Folyó hó 18-án elhunyt özv. Stern Károlyné iránti kegyeletből koszorupótló címen jótékony célra adományoztak: Gyászoló család 100 K., Breuer Izidor és neje, Kálmán Oszkár 100—100 K., Kálmán Léo és neje, Leitner Ernő és neje, Stern Sándor és neje 50—50 K., Büchler Mór és neje, Domány Ármán és neje, Leitner Lipót és neje 30—30 K., Keszler Lina 20 K., Büchler Samu és neje, Fischer Lipót és neje, özv. Grosz Miksáné, Kremsier Kálmán és neje, Samek Mór és neje, Spitzer Lipót és neje, Tóth Zsigmond és neje 10—10 K., Krausz Sándor és neje, Spitzer Samu és neje 5—5 K. Összesen 640 korona. — Az I. sz. Szentegyház.

Színház.

* Heti műsor.

Szerda: Kóristalány. Másodszor.
Csütörtök: Kóristalány. Harmadszor.
Péntek: A fősvény. Molière vigjátéka.
Szombat: Három a kislány. Operettreprez.
Vasárnap d. u. Cigányprimás.
„ este: Takarodó. Katonadráma.

* **Színházi hírek.** „A fősvény“ pénteki előadását Doktor János vezetés mellett a legnagyobb gonddal készítik elő. Az est a kedves ötletek és harsogó kacagások jegyében fog lefolyni. Halassy Mariska, Halassyné, Gózon, Papp, Torday, Solyom és Danis egyaránt lelkesen látnak a munkához. — A „Három a kis lány“ szombati felelevenítése ismét a közönség elébe hozza Schubert csodás muzsikája mellett Peterdy Etel, F. Zalay Margit, Halassyné, Borbély, Tihanyi, Doktor és Német tavalyi kedves alakításait. Vasárnap este Beyerlein hatóságos katonadrámája, a „Takarodó“ kerül színre, melyben ugy Halassy Mariskának, mint Gózon Bélának alkalmá nyílik legjobb alakításuk egyikét bemutatni. Doktor és Tihanyi, Papp, Baranyai, Solyom, Danis, Leövey Leo, Torday György egytől egyig markáns alakításokkal fogják emelni a Gózon Béla által szakavatottan rendezett előadást. Vasárnap délután a „Cigányprimás“ kerül színre Leövey Léoval a címszerepben.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Irodista

Lehetőleg gyakoriattal felvételik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 24-én és 25-én

Arany sugarak

Számla 15 felvonásban.

Hadi Híradó, aktuális.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Egy jó házból való fiú

tanulónak felvételik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa; Kazinczy (vasuti) utca 8. szám.

Halász Sándor

modern fényképészeti műterem

Kazinczy-utca 11. földszint

Fűrészelt tűzifa

kapható minden mennyiségben
STRÉM KÁROLY Sugar-ut 20.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDÚ GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A nyugati harcokban lesz meg a döntés.

„A nyár a hadműveleteké“.

Amerika sem tud segíteni.

Berlin. Illetékes helyről ezeket közlik: Nyugaton még mindig tart a nagy csata. Az antant óriási erővel megindított ellentámadásai még lankadatlanul folynak, mert az ellenség mindent harcra vet most, ami csak rendelkezésére áll. Ha ezt az erőfeszítést a béke szempontjából nézzük és az antantpolitikusok legutóbbi nyilatkozataival egybevetjük, abban minden békegondolat elutasítását kell látunk. A békevitáktól most semmit sem lehet várni. A béke még a ködös távolban van, de az a nyugati harctéren dől el. Németország is nyugaton keresi a döntést és az antant mostani ellentámadásai egyáltalán nem halasztják el azt. Az antant veszteséget rendkívül nagyok, miáltal ereje még sokkal jobban meg fog gyengülni és hadseregeiben oly nagy hézagok lesznek, hogy azokat az amerikai csapatok sem lesznek képesek betölteni. A nyár a hadműveleteké lesz, s csak azután lehet a szó ismét a politikusoké.

A reményvesztett franciák.

Genf. Párisból közlik; Hervé így ír a „Vieoireban“:

Fel kell adni a reményt, hogy sikerülni fog döntő ütést mérnünk az ellenségre, ahogyan azt lázas fantáziánkkal elképzeltük. Ha előnyomulásunk úgy folyt volna tovább is, mint az első 24 órában, akkor veszélyeztettük volna azokat a német hadosztályokat, amelyek a front mögött állnak, de ez esetben Soisson túl legalább 15 kilométernyire kellett volna előretörnünk, hogy a németeket kényszeríthettük volna az észak felé való visszavonulásra. Miután azonban Mangéne tábornoknak nem voltak elégséges számu csapatai, viszont a németek elég tartalék fölött rendelkeztek, nem tudtuk az előnyomulást folytatni. Mangéne manővére csak sikerült ellenoffenzíva volt a németek feltartóztatására, de a mostani állapotokkal szemben nem szabad vérmes reményt táplálni.

Óriási német készülődések.

Hága. A Telegrafen Compagnie jelenti Londonból: A Daily Mail haditudósítójának közlése szerint a nyugati harctéren a támadások mindkét oldalról növekedőben vannak. A németek a harc folytatására óriási előkészületeket tesznek.

Új területen is lesznek harcok.

Lugano. A Corriere della Sera haditudósítója jelenti lapjának, hogy a nyugati fronton a harcok kiszélesítésére lehet számítani.

Kiterjesztik az amerikai katonai szolgálat korhatárát.

Rotterdam. Washingtonból kábelezik: A kongresszus (parlament) egybehívása után az Egyesült Államok hadügyminisztere mindkét ház elé törvényjavaslatot terjesztett be a katonai szolgálati kötelezettség korhatárának felemelésére. A törvényjavaslat célja, hogy az Unióban még nagyobb tömegeket lehessen mozgósítani. Ugyanekkor a tengerészeti miniszter közölte, hogy az Unió tengerészetének létszáma 503,792 ember.

Anglia és a belga kérdés.

Berlin. Hágából jelentik, hogy Lloyd George angol miniszterelnök legközelebb Londonban egy iparosgyűlésen ki fogja fejteni Anglia legkisebb követeléseit a belgiumi kérdésben.

A moszkvai politikai gyilkosok családtagjait is büntetik.

Bécs. A Telegraphen Compagnie jelenti Berlinből: A moszkvai szovjethatóság Mirbach német követ gyilkosainak összes családtagjait kiutasította Moszkvából.

Mégis Hussarek lett az osztrák miniszterelnök.

Bécs. Báró Hussareket öfelsége osztrák miniszterelnökké kinevezte. A kinevezés rendkívül meglepte az összes pártokat, mert Hussareknek a pártokkal folytatott tárgyalásai nem vezettek eredményre. Még a németek sem hajlandók őt támogatni, akik pedig Seidler miniszterelnök mellett egységesen foglaltak állást.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Adakozzunk a vak katonáknak.

Nagykanizsa és a nyolcadik hadikölcsön.

Közel tizenhétmillió korona.

— Saját tudósítónktól. —

Mindenesetre az általános pénzhiány az egyik oka, emellett azonban tény az, hogy Nagykanizsa város és környékének módos népe felismerte a hazafias kötelezettség teljesítésének éppen most fokozottabb jelentőségét, amikor ellenségeink azzal öntenek erőt csüggedő népeikbe, hogy a központi hatalmak gazdasági kimerülése és ezzel az ő győzelmük közvetlen küszöbön van, — de bármilyen indokok hozták is létre, szinte hihetetlen valóság, hogy a nyolcadik nemzeti hadikölcsön nagykanizsai eredménye megközelíti a 17 millió koronát. Pontosán: **16 millió, 823 ezer 400 korona ez az összeg**, de ez még néhány százezer koronával okvetlen növekedni fog (tehát végeredményben meg is haladja majd a 17 milliót), mert a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának vidéki gyűjtőhelyeiül szolgáló pénzügyintézetek még nem jelenthették be szintén ez összefoglalásba tartozó jegyzési eredményeiket. Ezzel a tizenhét millióval Nagykanizsa városa nemcsak messze felülmulta az összes eddigi hadikölcsönök kanizsai eredményeit, hanem olyan rekordot teremtett, melynek a harmincezer főnél alacsonyabb lélekszámu magyar városok között bizonyára nincsen párja. Ha mindenütt, az egész országban ehhez hasonlóan emelkedett a nyolcadik hadikölcsönnél mutatkozó jegyzési eredmény, akkor a nyolcadik magyar nemzeti hadikölcsön sikere világgraszoló siker lesz. Arra azonban minden körülmények között büszke önérettel mutatunk rá, amit Nagykanizsa városa ezúttal a hadikölcsön-jegyzés terén produkált és az egész nemzet elismerésére tarthatnak számot azok, akik ezt az eredményt létrehozták.

A szokásos részletezésre térve, ez a grandiózus eredmény az egyes nagykanizsai pénzügyintézetek között így oszlik meg:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja áll most is vezető helyen 10 millió 3 ezer 750 koronás jegyzési eredményével, mely már eddig is kerek egy millióval meghaladja a bankiök eddigi rekordját, a VII. hadikölcsön eredményét. (Ebből a tíz millióból kizárólag Nagykanizsán lévő vállalatok, alapok és magánosok 5.396,700 koronát jegyeztek, míg a bankiök vidéki jegyzőhelyei 4.607,050 koronát jelentettek, de — mint már fentebb írtuk — ezek közül még számos jelentés hiányzik.)

A Nagykanizsai Bankegyesület, mely ezúttal 2 millió 546 ezer koronát produkált, szintén felülmúlja legutóbbi, ugyancsak rekordszámú eredményét, mely a VII. hadikölcsönnél 2 millió 400 ezer korona volt.

A harmadik helyen következő Nagykanizsai Takarékpénztár 1.505,800 koronát mutat fel,

szemben a legutóbbi alkalommal elért 1 millió 189 ezer 450 koronás maximummal.

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 1,049,500 koronával járult hozzá a nyolcadik hadikölcsön remek eredményéhez, miáltal 49,500 koronával tetézte eddigi milliós rekordját, amelyet szintén a VII. hadikölcsönnél ért el.

A Délzalai Takarékpénztár is meghaladta most az egymilliót; 1.003,350 koronát jegyeztek ott a nyolcadik hadikölcsönből, holott eddig a legnagyobb jegyzési eredménye (a IV. hadikölcsönnél) nem volt több 560,550 koronánál.

Végül a Néptakarékpénztár 715,000 koronás eredményével csak alig marad mögötte eddigi maximumának, a VI. hadikölcsönnél elért 745,850 koronának.

Összegezve már most a kanizsai pénztézetek összes eddigi hadikölcsönjegyzési eredményeit:

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja a nyolc hadikölcsönből összesen 59.243,950 koronát produkált,

a Nagykanizsai Bankkegyesület 12.232,800 koronát,

a Nagykanizsai Takarékpénztár 8.733,650 koronát,

a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár 5.352,450 koronát,

a Délzalai Takarékpénztár 4.727,150 koronát és

a Néptakarékpénztár 3.841,300 koronát hozott össze az I–VIII. nemzeti hadikölcsönből.

Hátra van azonban ennél a valóban ünneplés alkalomnál még egy összegezés, mely mind a nyolc hadikölcsönnél külön-külön mutatja, hogy mit produkált Nagykanizsa és környékének népe a háborus áldozatkészség pénzügyi terén. És pedig:

az I. hadikölcsönből	5.620,100	— K
a II. „	9.422,100	— K
a III. „	12.113,900	— K
a IV. „	12.273,250	— K
az V. „	11.959,550	— K
a VI. „	11.112,450	— K
a VII. „	14.851,700	— K
a VIII. „	16.823,400	— K
Mind a nyolc „	94.176,450	— K

Vagyis a hadikölcsönjegyzések eddigi végső eredménye Nagykanizsán meghaladja a 94 millió koronát.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága köveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GEZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

CSAK

RADIUMTÜZ

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:

A Duna menti Gazdasági Szeszgyárosok Szeszflinomító Részvénytársasága

Nagykanizsán.

Fűrészelt tűzifa

kapható minden mennyiségben
STRÉM KÁROLY Sugár-ut 20.

HIREK:

— **Kitüntetett 48-as tisztek.** A Verordnungsblatt legújabb számának adatai szerint öfelsége a cs. kir. 48. gyálogezred tisztikarában ujabban az alábbi vitézségi kitüntetéseket eszközölte: A Ferencz József-rend hadiékítményes lovagkeresztjét (a kardokkal) kapta *Mitnich* Alfréd kapitány, ugyanezen kitüntetésben részesült a kardok nélkül *Siemensky* Elemér kapitány, a III. oszt. katonai érdemkeresztrel tüntette ki öfelsége *Wenzel* Béla tart. főhadnagyot és a második signum laudisszal *Somogyi* Jenő t. hadnagyot.

— **Zalamegyei polgármesterek és főszolgabírók értekezlete.** Kolbenschlag Béla alispán f. hó 29-én, hétfőn délelőtt 8 órára értekezletre rendelte Zalaegerszegre, a vármegyházára a zalamegyei polgármestereket és főszolgabírókat, akikkel a zalamegyei új termésközösségek céljaira szükséges gabonamennyiségeket fogja megállapítani. Az értekezleten Nagykanizsa város részéről dr. *Sabján* Gyula polgármester vesz részt, aki a nagykanizsai vetésterület nagyságáról és a kanizsai cséplés eddigi eredményéről szóló becslési adatokkal jelenik meg a nagyfontosságú tanácskozáson.

— **Nagykanizsa zsirellátása.** Tegnap közzöltük azokat a módokat, melyek szerint Nagykanizsa város zsierral ellátatlan lakosságának 1919 év őszéig való zsirellátásáról gondoskodnak. Dr. *Prack* Istvánnál, Nagykanizsa város új közigazgatási tanácsnokánál annyira jó kézben van ez az ügy, hogy ezáltal valóban komoly gondoskodás fog történni Nagykanizsa város zsirellátásáról. Mint jeleztük, 2617 darab sertés hizlalásáról fog gondoskodni vagy gazdákkal való szerződés, vagy házi kezelésben való hizlalás útján a város, hogy Nagykanizsa zsierral ellátatlanjairól gondoskodás történjen. Hogy miért éppen 2617 sertést kell e célból hizlaltatni, ezt az alábbi számítás alapján állapították meg: Nagykanizsa város lakosságának száma a legutóbbi közlélmzési népszámlálás adatai szerint 26,816 lelket számláló 7420 család. A városi élélmzési hivatalhoz érkezett bejelentések szerint Nagykanizsán mintegy 1000 családnak van saját hizó sertése. Egy-egy családban átlag 5 családtagot számítva, eszerint 5000 főnyi lakosság zsierral már ellátottnak tekinthető. Marad tehát 21,816 zsierral ellátatlan kanizsai lakos. A zsirfejkvóta fejenként és havonként 1/2 kg. A 21,816 ellátatlan kanizsainak tehát havi 10,908 kiló zsir kell, amit 12 hónapra számítva 130,896 kg. a kanizsai ellátatlanok egy évi zsirszüksége. Egy hizott sertésre átlag 50 kg. zsirt lehet számítani, tehát 2617 sertést kell a városnak hizlaltatni, vagy hizlaltatni az ellátatlan lakosság zsirszükségletének biztosítása végett. Dr. *Prack* István közleg. tanácsos amint a földmívelésügyi minisztériumban informálódott a hatósági serteshizlalás vagy hizlaltatás lehetőségeiről, azonnal körlevelet intézett e tárgyban mintegy 40 zalamegyei gazdához, akiket Nagykanizsa város részére leendő serteshizlalásra szólított fel. Ez ajánlatokra azonban válasz még nem érkezett.

— **A Nemzeti fürdőben** hétfőtől kezdve naponként szénasavas fürdő áll a közönség rendelkezésére.

— **A postamesterek ruhasegélyt kapnak.** A posta- és távirtdaigazgatóság előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszternek a postamestereknek ruhasegélyvel való ellátására. A kereskedelemügyi miniszter az előterjesztéshez hozzájárult és így a postamesterek legközelebb

30 százalékos ruhasegélyben fognak részesülni. Ez a ruhasegély nem kizáróan postamestereknek szól, ebből kötelesek az alkalmazottaikat is részesíteni. Elvben már elintézték a postamestereknek irodai állományban való részesítését is, amit 20 százalékban fognak megállapítani.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképezési szaküzletében Nagykanizsán.

Színház.

* **Heti műsor.**

Csütörtök: Kóristalány. Harmadszor.

Péntek: A fősvény. Molière vígjátéka.

Szombat: Három a kislány. Operettreprez.

Vasárnap d. u. Cigányprimás.

„ este: Takarodó. Katonadráma.

Felolós szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy- (vasuti) utca 8. szám.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 24-én és 25-én

Arany sugarak

Színmű 5 felvonásban.

Hadi Hiradó, aktuális.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Négyéves és egyéves gyermekekhez

lehetőleg német leányt keresnek.

Cím a kiadóhivatalban.

Halász Sándor

modern fényképezési
műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Irodista

lehetőleg gyakorlattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

Egy szedő

tanonc felvétetik
lapunk nyomdájában.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 250 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A nyugati világmérfőzés. Egy hónapig tart még a csata.

Genf. A párisi Temps haditudósítója jelenti a frontról, hogy a franciaországi nagy csata már teljesen kialakult, de az még egy hónapig is eltarthat. Remélik, hogy a németek ez idő alatt annyira felhasználják erőiket, hogy a döntés rövidesen megtörténhet.

Már nincs francia optimizmus.

Bécs. A Telegraphen Compagnie jelenti Párisból: A francia sajtó a harctéri helyzetről már rendkívül tartózkodóan ír, egyedül csak a Matin optimista még. Ez a lap igen figyelemreméltónak tartja, hogy a Marne és Ourcq között már nem szólnak a németek nehéz ágyui. Ebből a Matin haditudósítója arra következtet, hogy azokat más frontszakaszra vitték.

Uj német akciók előtt.

Berlin. A Localanzeiger jelenti a harcterről: A Marne környékén folyó harcok nagy részben befejeződtek. A német hadvezetőség most új erőket gyűjt, melyekkel nagyarányú új akciót fog megindítani.

Zürich. A Züricher Post közli: A nyugati fronton folyó csata egyre nagyobb méreteket ölt. A németek csak most kezdik harcbevetni tartalékaikat és ezért a franciák előnyomulása igen meglassudott.

A franciák várják az új német offenzívát.

Bern. A németek Solissonsánál, Verdunnál és a Vogézekben új hadműveletekre tesznek előkészületeket. Kétségtelen, hogy a német hadvezetőség a francia offenzíva lezajlása után hatalmas csapást készül az ellenségre mérni. A francia lapok már várják a németek készülő új offenzíváját. A „Petit Parisienne“ véleménye szerint a németek valószínűleg a messze szárnyakon fognak támadni. A „Temps“ haditudósítójának értesülése szerint a németek Amiensnél gyűjtenek nagy erőket, hogy megelőzzék az itteni frontáttörést. A londoni „Times“ annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a németek harcvonaluknak a Marnenál lévő ékalaku előreugrását (Reimstől délnyugati irányban) valószínűleg ki fogják üríteni.

Az amerikai haderő.

Rotterdam. Washingtonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az Európába küldött amerikai csapatok vezérkari főnöke a versaillesi antantkonferencián ezeket terjesz-

tette elő: Az Egyesült Államok eddig három, egyenkint 250,000 főből álló hadtestet állított harci készenlétbe azon a 280,000 emberen kívül, akik már korábban az európai fronton harcolnak.

Uj orosz hadsereg lesz.

Moszkva. A népbiztosok központi bizottsága elrendelte a vörösgárda végleges feloszlását és új rendes hadsereg felállítását. Erre a vörösgárda megbízhatatlan magatartása szolgáltatott okot. Az új orosz hadseregben jelentékenyen lesz állítják a zsoldot és sokkal szigorubb fegyelmet fognak abban rendszeresíteni, mint aminő a cári hadseregben volt.

Az új moszkvai követ elutazása.

Berlin. Helfferich, Németország új moszkvai követe elutazott Moszkvába. Ezt megelőzőleg a követ Oroszország berlini képviselőjével, Joffeal tanácskozott, akitől megnyugtató kijelentéseket nyert azon kérdésére, hogy nincs-e az orosz kormányban kifogása Helfferich személye ellen. A követnek Moszkvába való elutazása előtt a német kormány intézkedéseket tett Moszkvában, hogy katonai őrség őrködjék az ottani német követségre és azt a merényletektől óvják.

Az oroszországi csehek nem békülnek.

Bécs. Moszkvai jelentés szerint Matsa, a moszkvai cseh egylet elnöke a szovjetkormány engedélyével a frontra utazott, ahol a bolsevik csapatok és a velük harcban álló csehek között megegyezést próbáljon létrehozni. A kísérlet azonban kudarcot vallott, mert a csehek nem engedtek.

Az egész cári család ellen bűnvádi eljárást indítanak.

Genf. Az Echo de Paris közli Pétervári szovjetkormány azt követeli a moszkvai szovjetkormánytól, hogy a forradalmi törvényszék a Romanow-család összes tagjai ellen, akiknek a cári uralomra bármilyen befolyásuk volt, indítsanak bűnvádi eljárást és ellenük hozzanak ítéletet.

Amerikában letartóztattak egy német kémeket.

Rotterdam. Newyorkból kábelezik, hogy ott kémkedésért letartóztatták Winitzer Gyulát, a Franc-Atlantic tröszt vezérigazgatóját. Winitzer, aki Amerikában óriási tekintély és befolyás részese volt, a németeknek katonai titkokat és a tenger-alattjáró harc amerikai eszközeiről fontos adatokat árult el.

HIREK.

— A Nagykanizsán nyaraló osztrák gyermekek érkezése. A belügyminiszter távirati értesítése szerint f. hó 30-án, vagyis jövő kedden reggel fél 6 órakor érkezik Nagykanizsára az a 212 ausztriai gyermek, akiket a Károly király gyermeknyaralattási akció itt hatheti nyaralásra elhelyezett. A gyermekeket hét tanítónő fogja kísérni. A Károly király gyermeknyaralattási akció nagykanizsai bizottsága vasárnap délelőtt 10 órakor értekezletet fog tartani, ahol a nyaraló osztrák gyermekek fogadtatásának részleteit fogják megbeszélni.

— A kisiparosok szerszámmal való ellátása. Ismeretes a kereskedelmi kormány az azon nagyszabású akciója, mellyel a hadbavonult magyar kisiparosokat megfelelő pénzübeli államsegélyben szándékozik részesíteni, hogy azok a háború után akadálytalanul alapíthassanak új exisztenciát maguknak, vagy minden nehézség nélkül folytathassák régi exisztenciájukat. A Nagykanizsáról hadbavonult kisiparosokra vonatkozó ez irányú adagyűjtést a nagykanizsai Ipartestület már nagy buzgalommal végzi is. Most pedig a kereskedelmi miniszternek egy a napokban kelt értesítéséből azt tudjuk meg, hogy nagyobb akciót tervez a háborúból visszatérő és időközben üzemi felszerelésükből kikopott kisiparosoknak szerszámokkal, kézigépekkel, esetleg nyersanyagokkal való ellátásánál. Fel akarja használni erre a célra a leszereléskor felszabaduló katonai javak egy részét is. Egy központi szerv fogja a kisiparosok részére fentartandó készleteket szétosztani. Ezen szerv működésének előkészítésére a miniszter most az Ipartestületek Szövetsége útján állítja össze minden egyes iparágra vonatkozólag azoknak a szerszámgépeknek jegyzékét, amikre egy általános kisiparosnak szüksége van.

— Leszerelnek az öreg népfelkelők. Báró Szurmay Sándor honvédelmi miniszter rendeletet intézett a városhoz, mely szerint az 1867., 1868. és 1869. születésű évfolyamokhoz tartozó (51—49 éves) népfelkelési szolgálatra bevonult egyének, amennyiben a tényleges katonai szolgálatban való meghagyásukat önmaguk nem kérik, a nyugállományú és szolgálaton kívüli viszonybeli volt hivatásos havidíjasok kivételével, a katonai szolgálatból megfelelő sorrendben szabadságoltatnak.

— Tehéntolvaj kiskanizsaiak. Néhány héttel ezelőtt egy bagolasánci hadiözvegység ellűnt a Riska tehene. Az asszony mindenféle kereste a drága jószágot, a helyi lapokban is hirdette, igérvén a becsületes megtalálónak minden szépet és jót, de a tehénke csak nem került meg. A menyecske már el is siratta s meg is gyászolta a Riskát, midőn a minap a kanizsai piacon járkálva szívet megdöbbenő felfedezést tett. Egyik piaci mézárósbódé asztalán ott feküdt egymás mellett a Riska tehén négy szép karcsu lába. Azonnal szólta a piaci ügyeletes rendőrnek, aki megkérdezte a mé-

szarost, — *Anek* László kiskanizsai lakost, — hol vette a tehenet, melynek lábai ott feküsznek. *Anek* azt mondta, hogy a tehenet egy előtte ismeretlen embertől vette járjalevél nélkül, a tehen bőrét pedig *Strém Bernát* Kinizsy utcai kereskedőnek adta el. A tehenétvesztett menyecske erre rendőri asszisztenciával *Strém Bernát* raktárába ment, ahol most már egész határozottsággal megállapította, hogy csakugyan az ő tehenét mérték ki *Anek László* mézáróssátrában. Ezek után a rendőrkapitányság az ügy további intézését a somogy-szentmiklósi csendőrségre bízta, mert *Bagolasánc*, ahol a tehenlopás történt, annak kerületéhez tartozik. A szentmiklósi csendőrök parancsnoka, *Delj Sándor* csendőrmester több napi nyomozás után megállapította, hogy a „bájos ismeretlen“ aki a bagolai menyecske tehenét elkötötte, *Horváth Juda* László, a fegyházviselt kiskanizsai falurossza, a Franz eég egykori pénztárosának rablógyilkos mérénylője volt. *Horváth Juda* természetesen mindent tagadott, de midőn a csendőrök kivitték *Bagolára*, ott többen akadtak, akik határozottan emlékeztek arra, hogy néhány héttel ezelőtt ő egy tarka tehenet vezetett, de a tehen, mely csak a gazdájával szokott járni, sehogy sem akart vele menni és háromszor földhöz vágta *Horváth Judát*. A szentmiklósi csendőrség megállapítása szerint *Anek László*, a mézáros tudta, hogy lopott jószágot vesz, s ezért orgazdaság címén a csendőrök őt is pártfogásukba vették és tegnap úgy *Horváth Juda* Lászlót, mint *Anek Lászlót* a kaposvári kir. ügyészség fogházába szállították.

— **Öngyilkosság és hirtelen halál Kiskanizsán.** Tegnap este 7 órakor Kiskanizsáról azt telefonálták a rendőrkapitányságnak, hogy a kiskanizsai temető melletti ugynevezett *Sárosréten* egy idősebb ember hullája fekszik. *Pollermann János* rendőrfelügyelő és dr. *Rácz Kálmán* tiszti orvos csakhamar odakocsiztak a jelzett helyre, ahonnan azonban a „halott“ ekkora már eltűnt. Kiderült, hogy az illetőt, aki *Léránt János* gazdaember volt, mikor rosszul lett, a szomszédja, *Farkas József* kocsin hazavitte a lakására. A rendőri bizottság utána ment, de *Lérántot* a *Pápai-utca 24. szám* alatti házában halva találták. Röviddel azután ugyanis, hogy hazavitték és ágybafektették, meghalt. Hozzá tartozói szerint régi szivbaj gyötörte és halálát szivszéhhűdés idézte elő. — Ma délelőtt 9 órakor pedig azt jelentették Kiskanizsáról, hogy *Bartol István* 55 éves földműves a *Hunyadi-tér 23. szám* alatti háza pajtájában felkötötte magát és meghalt. *Kumper Artur* polgári biztos és dr. *Rácz Kálmán* tiszti orvos jelentek meg az öngyilkosság helyszínén, ahol a rendőrorvos konstatálta, hogy a halál már órákkal azelőtt beállott. Az életunt ember elméje már rég meg volt hibbanva és kétségtelen, hogy elmezavarban követte el végzetes tettét is, amit hónapokkal ezelőtt egyszer már megkísérelt. Egyébként arról volt nevezetes, hogy 14 gyermeke volt, akik közül 7 életben van. Ezek, valamint özvegye gyászolják.

— **A sertéshizlalási rendelet módosítása.** Nagykanizsa városát, mely a lakosság zsirszükségletének biztosításáról éppen most tárgyal és tanácskozik, sőt, a jelek szerint, ezuttal cselekszik is, — közvetlenül érinti a földművelésügyi miniszternek a sertéshizlalási rendelet módosítását célzó előkészületben lévő új intézkedésre. A kormány 2592/1918. számú a sertéshizlalásra vonatkozó rendeletének 10. §-a szerint a városok és tízezernél több lakossal bíró községek, (valamint a fogyasztási szövetkezetek és beszerzési csoportok is) sa-

ját szükségletük ellátására közvetlenül vásárolhatnak sertéseket. Ez az eljárás azonban, mint hamarosan bebizonyosodott, nem mutatkozott célszerűnek. A gazdák ugyanis legtöbbször olyan horribilis, néha szinte a fantázia határán járó árakat követeltek a sertésekért, hogy az üzemek képtelenek voltak a vásárlásokat lebonyolítani. A városok erre a kormányhoz fordultak orvoslásért s illetékes helyről származó értesülésünk szerint a földművelésügyi minisztérium most olyképpen szünteti be ezt a visszás helyzetet, hogy egyszerűen eltörli a sertésrendelet 10. §-át, és ezentúl sertést csak az Országos Sertésforgalmi Irodának lehet eladni. A városok tehát (köztük természetesen Nagykanizsa is) közvetlenül a Sertésforgalmi Irodától fogják a sertéskontingenst megkapni. A Sertésforgalmi Iroda oda akar hatni, hogy a gazdák önként ajánlják fel a háziszükségleten felüli sertéseket. Azoktól a gazdáktól pedig, akik szeptember közepéig nem adják át a sertéseket, egyszerűen el fogják rekvirálni. Értesülésünk szerint a sertéshizlalást módosító intézkedés a napokban már meg is jelenik a hivatalos lapban.

— **Hogyan vizsgál podgyászt a gyékényesi határrendőrség?** Noha a kanizsai pályaudvaron a Gyékényesen át Fiume felé utazóknak feladásra kerülő podgyászait hivatalos közegek gondosan átvizsgálják, Gyékényesen a határrendőrség a podgyászokat, az utasok minden értesítése nélkül, ha azokat gyanusnak tartja, lakatossal feltörli, s az utasok jó ideig abban a hiszemben, hogy podgyászukat ellopták, csak hosszas herce-hurca után értesülnek podgyászuk eltűnésének okáról s jutnak ismét annak birtokába. A Gyékényesen történő sajátos podgyászvizsgálat lehetővé teszi azt is, hogy gyanus elemek férkőzzenek a podgyászokhoz, s azok tartalmát megdézsmálják. Különösen kínosan érinti ez a sajátos eljárás a Fiuméba utazókat, mert a Gyékényesen történő podgyászvizsgálatnak más célja nem lehet, mint az, hogy szállítási igazolványhoz kötött magyar áruknak Horvátországba való kicsempészését megakadályozza, de ez idő szerint nincs törvényes alapja annak, hogy a Horvátországhoz nem tartozó Fiuméba igyekvők is zaklató podgyászvizsgálatnak legyenek kitéve. Ezen vizsátság orvoslása érdekében, miként értesülünk, a fiumei kormányzó előterjesztéssel fordult úgy a kereskedelmi miniszterhez, mint az Országos Közéletelmzési Hivatal vezető miniszteréhez a Fiuméba irányított podgyászokra nézve, annak kimondását tartva etegendőnek, hogy azok csak Fiumében, nem pedig eselleg valamely közbeeső allomáson is, legyenek kiadhatók. Egyben a Gyékényesen foganatosítani szokott zaklató és a közönséget károsító podgyászvizsgálati módnak alkalmas megváltoztatását kéri. A kereskedelmi miniszter s az Országos Közéletelmzési Hivatal vezető miniszter már tárgyalnak is azon intézkedések megállapítása érdekében, amelynek a fiumei forgalom zavartalan lebonyolítására alkalmasak lesznek.

— **Nagyatádi gőzmalom és villanytelep részvénytársaság** cég alatt 500,000 K alapítókével (1000 drb. 500 korona névértékű részvény) új vállalat alakult a közeli Nagyatádon, amely 300.000 K-ért megvásárolta az ottani Musza-téle gőzmalmot és villamtelepet. Igazgatóság: Kovács Gyula, Pfeiffer Imre, Steiner Miksa, dr. Oláh Ödön, dr. Zánkay Jenő, Krausz Manó, Székely Sándor és Krausz Mór (Igal).

— **A Nemzeti fürdőben** hétfőtől kezdve naponként szénasavas fürdő áll a közönség rendelkezésére.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** értesíti tagjait, hogy a szövetkezet helyiségében káposzta, spárga, tök, uborka, paprika és zöldség kapható.

— **Munkásfürdő Kolozsvárott.** Kolozsvár sz. kir. város szociális intézményeinek száma újból megszaporodott. A napokban nyílt meg a kolozsvári munkásbiztosító pénztár és a társadalom anyagi támogatása segítségével a modern higiénia minden kellékével ellátott munkásfürdő, mely naponként 400 ember fürdését teszi lehetővé úgy, hogy a munkáspénztárban bejelentett minden munkásra átlag heti egy fürdés jut.

Színház.

* **Heti műsor.**

Péntek: A fősvény. Molière vigjátéka.
Szombat: Három a kislány. Operettrepriz.
Vasárnap d. u. Cigányprimás.
„ este: Takarodó. Katonadráma.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy- (vasuti) utca 8. szám.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 27-én és 28-án szombaton és vasárnap

A számkivetettek

Dráma 4 felvonásban.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap, j. hó 28-án délután 4-től este 8-ig
BAKOS GUSZTI

budapesti neves cigányprimás teljes zenekarával hangversenyt tart a Polgári Egylet kerthelyiségében.

Szives pártfogást kér
BLASKOVICH JÁNOS
vendéglős.

Halász Sándor

modern fényképezési
műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Négyéves és egyéves gyermekhez
lehetőleg német leányt keresnek.

Cím a kiadóhivatalban.

Irodista

lehetőleg gyakorlattal felvétetik. — Személyes ajánkozások GRÜNHUT HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt 10 órától 11 óráig.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomsda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz harctér: A tiroli fronton rohamcsapatainkkal a Canovi völgyben (Vallarsa) véres veszteségeket okoztunk az ellenségnek.

Atbániában csapataink Artenizánál hét ellenséges ellenlökést visszavertek, Calminál pedig kivívták az átkelést a Semeni folyón. A Berattól északra fekvő területen a harci tevékenység élénk maradt.

A vezérkar főnöke.

A nyugati világcsata.

Rotterdam. Londonból jelentik: Maurice tábornok a Daily Chronicle hasábjain szembeszáll azzal a véleménnyel, hogy a németek a Soissons—Fismes—Reims vonalra vonulnak vissza. Az utóbbi napok harcai arról tanuskodnak, hogy a németek védeni akarják mostani vonalukat, amire képesek is. Az ellenség, — írja Maurice, addig nem vonul vissza, amíg meg nem csinálja az új Hindenburg vonalat, hogy visszavonuló csapatait ott elhelyezhesse, vagy amíg másutt sikert nem arat, hogy ezzel a visszavonulás morális hatását ellensúlyozzák.

Genf. A Reuter-ügynökségnek a francia fronton lévő haditudósítója jelenti: A németek nagy apparátussal megerősítik vonalaikat és erős ellentámadásokat fejtenek ki az Ourcq-tól Blignyig terjedő front ellen.

Genf. Párisi jelentés szerint szerdán és csütörtökön az antant haditanácsa két rendkívüli ülést tartott, amelyen Diaz tábornok, az olasz háderő fővezére is résztvett. A tanácskozás tárgya az offenzíva folytatása volt.

Békét követelnek az angol munkások.

Hága. Londonból táviratozzák: Henderson képviselő, az angol munkáspárt vezére hivatalos felszólítást intézett Lloyd George miniszterelnökhöz, hogy egy semleges bizottság közvetítésével kezdjen tárgyalást Németországgal.

Bolsevikizmus Franciaországban

Majdnem végzetessé vált az izgatás.

Bécs. A Telegraphen Compagnie jelenti Párisból: Malvy volt francia belügyminiszter bünperében tegnap kihallgattak egy Pereste nevű miniszteri tisztviselőt, aki szenzációs vallomást tett. Elmondotta Pereste, hogy Franciaországban nemrég veszedelmes anarchista és defaitista propaganda volt folyamatban, melynek célja volt a háborút mielőbb minden áron befejezni. Franciaország e propaganda

következtében a legnagyobb veszélyben volt, mert az izgatás eljutott a lövészárkokba is és megmetyeltyezte a katonák lelkét. Ha ennek idejében nem vették volna elejét, a franciák ellenállása három hónap alatt összeomlott volna. Ez esetben Franciaországban éppúgy, miként Oroszországban történt, a bolsevikizmus maradt volna felül és a francia hadsereg teljes vereséget szenvedett volna.

Amerikai kikötők új elzárása.

Genf. Newyorkból kábelezik: A Newyork Herald közli, hogy az Egyesült Államoknak az Atlanti óceán partján fekvő kikötőit átmenetileg minden hajóforgalom elől elzárták.

A japán beavatkozás.

Rotterdam. A londoni Times jelenti Tokióból: Terauki japán miniszterelnök Jamayata heregnek bejelentette, hogy ha Japánnak az Északamerikai Egyesült Államokkal való együttműködése a szibériai intervencióban valóra válik, úgy Terauki lemond állásáról.

Kína közreműködése.

Rotterdam. Pekingből jelentik: A kínai kormány alapos megfontolás után arra az elhatározásra jutott, hogy a kínai—japán egyezmény alapján résztvesz az Oroszország elleni beavatkozásban. Hír szerint a japán csapatok is kínai területen vonulnak keresztül. A látogatásnak, amelyet Hajasi és Soito japán tábornokok több ízben a kínai kormánynál tettek, nyilvánvalóan az volt a célja, hogy teljes meg egyezést hozzon létre Japán és Kína között, mielőtt Szibériában tette kerülne a sor.

Aktalopás a Caillaux-perben.

Genf. A hazaárulás miatt vád alá helyezett Caillaux volt francia miniszterelnök védői levelet intéztek Clemenceauhoz, hogy két fontos levelet elloptak az ügy aktáiból. A leveleket Lipscher írta a szeretőjének, azokból s az derült ki, hogy Caillaux Lipscher minden kísérletét visszautasította, melyek arra irányultak, hogy Caillaux öt a béke ügyében fogadja. A leveleket a védők állítása szerint a katonai hatóságok tüntették el az ügy iratai közül.

HIREK.

— **Orosz fogságból hazatért 48-asok tiszti előléptetése.** A nagykanizsai cs. kir. 48. gyalogezred parancsnoka hadügyminiszteri rendelet folytán az ezrednek nemrég orosz hadifogságból hazatért két önkéntes szakaszvezetőjét, ugymint Hirschler Jenőt (Hirschler Miksa nagykanizsai postafőtiszt jogszigorló fiát) és Bársony (Berger) Egont zászlósökká nevezte ki.

— **Huszas honvédek hadikölcsönjegyzése.** Abból a páratlan hazafias lelkesedésről tanuskodó áldozatkészségből, amely a nyolcadik hadikölcsön csodálatraméltó kanizsai eredményét létrehozta, igazán minden elismerést megérdemlő módon kivette részét a nagykanizsai 20 honvédpótzászlóalj tisztikara és legénysége. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja útján több százezer koronányi összeget jegyeztek a derék kanizsai honvédek. Ez az impozáns eredmény elsősorban a pótzászlóaljparancsnok, Darvas Lajos őrnagy kiváló buzgalmu hazafias ténykedésének köszönhető, mellyel a kanizsai honvédek hadikölcsönjegyzési akciójának élére állt, továbbá Schmiedeck Ödön főhadnagy fáradságot nem ismerő agilitásának, amellyel mint e célból kirendelt toborzótsit a hadikölcsönnek a kaszárnya falai között is oly nagy népszerűséget szerzett. Méltóképpen sorakozik a 20-asok hadikölcsönjegyzésének eredménye azok mellé a gyönyörű sikerek mellé, amiket a kanizsai hős honvédek négy véres esztendő alatt a világ minden táján fegyverekkel arattak.

— **Sirkőavatás.** A napokban állították fel a nagykanizsai izr. temetőben néhai Szigeti Somának, a Nagykanizsai Bankégyesület elhunyt pénztárosának siremlékét. Tegnap volt a sirkőavatás, amelyen a gyászoló család megjelent tagjaihoz dr. Neumann Ede főrabbi emelkedett tónusu beszédet intézett. Ez a beszéd is gyönyörű emléke volt Szigeti Soma értékes egyéniségének, mely a közélet terén kifejtett őnzetlen tevékenységével valóban rászolgált arra, hogy emléke az enyészettől megóvassék.

— **Új piaci rend Nagykanizsán.** A háboru négy szomorú esztendeje alatt sokszor volt már szó e hasábjokon új piaci rendről, amit elrendeltek, de mindig csakhamar kistült erről a rendről, hogy csak frott malaszt volt. Ezuttal azonban garanciák vannak arra, hogy a legujabb piaci rend, amiről az alábbiakban lesz szó, csakugyan komoly valósággá válik. Dr. Prack Istvánnak, Nagykanizsa város új közigazgatási tanácsnokának személyében vannak ezek a garanciák, aki az új piaci rend tervezője volt, s akit a tanács annak ellenőrzésére is kirendelt. Nagykanizsa város tanácsa tegnapi határozata értelmében felhatalmazást kér a fölötte hatóságtól a nagykanizsai piacon foganatosítandó alábbi rendszabályok alkalmazására:

1. Az összes kofák számokkal lesznek ellátva, részint hogy minőségük könnyen felismerhető és megkülönböztethető legyen a termelő-eladóktól, részint pedig, hogy panasz esetén elég legyen csupán az illető kofa számát a hatóság tudomására hozni,

Halász Sándor

modern fényképezési
műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

2. Minden piaci árus köteles lesz összes eladásra szánt holmijának árait részletesen feltüntető táblát elhelyezni a kosara, vagy egyéb üzleti felszerelése mellett, és pedig akként, hogy a táblát mindenki elolvashassa.

3. Szigorú intézkedést foganatosít a tanács abban az irányban, hogy kofák a termelőktől csak az Erzsébet-terén vásárolhassanak és súlyos büntetésben részesülnek azok, akik a városvégeken, vagy a mellékutakban költik az üzleleteket.

4. A piacon a kofákat a termelőktől elkülönítik.

A városi tanács az eddigi piaci rendszabályok szigorú ellenőrzésére már most felhívja a rendőrkapitányságot és hogy a rendőrség ezt a feladatát csakugyan minden lehető módon teljesíti-e, annak ellenőrzésével a tanács dr. Prack István tanácsuokot bízta meg. A tapasztalt mulasztásokkal szemben a városi tanács szigorú megtorlást fog alkalmazni.

— **Nagykanizsa lisztellátása az új termésből.** Egy-két nap még és megkezdődik az új gazdasági év. Fogytán, sőt el is fogyott már a liszt a háztartásokban és mindenki várva várja már az új lisztet, illetőleg azt az intézkedést, mely módot nyújt arra, hogy magát ismét mindenki egy esztendőre való liszttel ellássa. Sajnos, e tekintetben még semmi bizonyosság nincs. Az új termés felhasználásáról szóló nevezetes kormányrendelet ugyanis e tekintetben csak annyit enged meg, hogy aki gabonát akar vásárolni, az egyelőre csak f. évi szeptember 30-ig elfogyasztandó gabonamennyiséget vásárolhat, másodsor pedig ezt a mennyiséget is mindenki csak a saját községe vagy városa területén termelt gabonából vásárolhatja, természetesen ezt is csak a Haditermék és Élelmiszerbizottság (Nagykanizsán a Danneberg és Weisz cégtől). Már pedig Nagykanizsa város határában még annyi gabona sem terem, amennyi csupán szeptember 30-ig elég lenne azon kanizsaiak részére, akik a múlt évben gabonavásárlás úján magukat ellátták. — A helyzet tehát az, hogy a jövő csütörtöktől, vagyis augusztus elsejétől kezdve minden kanizsai lakost ellátatlannak tekintenek és e naptól kezdve egyelőre mindenki hatósági lisztellátásban fog részesülni. Ezért Nagykanizsa város tanácsa már táviratilag fordult az Országos Közélelmiszeri Hivatalhoz, hogy Nagykanizsa város 26,816 főnyi polgári lakossága részére augusztus elsejére a megfelelő mennyiségű lisztet utaljon ki a Franz részvénytársaságnál. A lisztjegyeket az Élelmiszeri Hivatal mindenkihez a kellő időben el fogja juttatni. A városi Élelmiszeri Hivatalban egyébként már megkezdtek a szeptember 30-ig szóló gabonavásárlási igazolványok kiállítását, de ezeket nem sokan fogják igénybe venni, mert szeptember 30-ig oly kis mennyiségű gabonát lehet venni, hogy azt a malom alig lesz képes mindenkinek külön megörletni. Azonfelül pedig két havi gabonamennyiséget nem is érdemes vásárolni, mert az ézzel járó veszélyesnél valóban sokkal előnyösebb a hatósági lisztellátás, mely a most végződő gazdasági esztendőben Nagykanizsán valóban mintaszerű volt.

— **Az Élelmiszeri Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők felhívják, hogy 1918. évi augusztus hó 15-től járó *liszt-könyveik átvétele végett*, — kivéve a termelőket és azokat, akiknek rokonaik révén gabonaszükségletük az egész évre biztosítva van, — az alábbi sorrendben és napokon az Élelmiszeri Hivatalban hatósági igazolványaikkal személyesen jelentkezzenek. A család fő igazolni tartozik a háztulajdonos által kiadandó írásbeli nyilatkozattal, hogy családjának jelenleg hány tagja van helyben háztartásában. Cselédek cselédkönyvvél, munkások munkakönyvvél, tanoncok ipartestületi tanúsítvánnyal, menhelyi gyermekek a menhely igazolványi könyveivel igazolandók. Igazolni kell a néhez munkásoknak, éjjeli munkásoknak, mozdonykísérőknek, hogy jelenleg is rendszeresen ilyen minőségben vannak alkalmazva, mert lisztjegyeik csak ezen igazolások alapján lesznek kiadhatók. Foglyok és katonai munkások kiutaló irattal igazolandók. Vidékre ellávozott tanulók bejelentendők, mert ezek részére lisztjegy kiutalva nem lesz. Ezen alkalmal pontosan közölni kell a bejelentett egyének születési helyét és évét. Mindazok,

akik *fa-, szén- és állatállomány-készletüket és szükségletüket* be nem jelentették, ez alkalommal bejelenteni tartoznak, mert későbbi jelentkezések figyelembe vehetők nem lesznek. Jelentkezés sorrendje naponta délelőtt 8 órától 12-ig, délután 2-től 6-ig. Július 29-én délelőtt Fleischhacker Albert, d. u. Lackenbacher Józsefnél vásárlók. Július 30-án Mersits Nővérek-nél, július 31-én és augusztus 1-én Neu és Klein, augusztus 2-án és 3-án Rosenfeld Adolf Fiai, augusztus 5-én d. e. Reich Mátyás, d. u. Rosenthal Jakab, augusztus 6-án Stampf Zsigmond, augusztus 7-én Szieger István, augusztus 8-án Valics és Deutsch, augusztus 9-én d. e. Fischer Ferenc, d. u. Wollák Mór, augusztus 10-én d. e. kiskanizsai Rác-utcai Szövetkezet, d. u. Dávidovics József, augusztus 12-én d. e. Brand Adolf, d. u. Berger Adolf, augusztus 13-án d. e. Bruncsics József, d. u. Balaton Testvérek, augusztus 14-én d. e. Dedovátz Béla, d. u. Fleischhacker Gyula kereskedésében vásárlók.

— **Petróleum a kanizsai — rühkóros lovaknak.** Az alispáni hivatal értesítése szerint a földművelési miniszter Zalamegye részére 12 hordó petróleumot utalt ki azon pontosan meghatározott rendeltetéssel, hogy a petróleum kizárólag rühkóros lovak gyógykezelésére alkalmazható. A 12 hordó petróleumból egy hordóval Nagykanizsa városáé lett, míg a többit a zalamegyei járások és Zalaegerszeg városa kapták. Az erről szóló alispáni leirat figyelmeztet, hogy a petróleumot csak mézvízzel keverve szabad használni, különben súlyos ártalmára lenne a lovaknak. Végre tehát Nagykanizsa nagynehezen megint jutott egy hordó petróleumhoz. Tekintettel azonban az ahhoz fűzött szigorú föltételekre, aki a petróleumból részesedni akar, sietve rühesedjék meg. Már tudniillik az, aki emellett elég nagy lónak érzi magát.

— **A Nemzeti fürdőben** hétfőtől kezdve naponként *szénsavas fürdő* áll a közönség rendelkezésére.

— **A nagykanizsai hadifogolytartó gazdák** felhívják, hogy a náluk alkalmazásban levő hadifogolyaikat holnap, vasárnap délután 3 órakor igazolványaik előmutatása mellett a szokásos orvosvizsgálatra okvetlenül s annál is inkább mutassák be, mert ellenkező esetben azok minden további kérdés nélkül azonnal elvonatnak. Ugyanakkor minden egyes fogoly után a 2 korona orvosdíj is lefizetendő. *A fogolynyilvántartó.*

Színház.

* Heti műsor.

Szombat: Három a kislány. Operettrepriz. Vasárnap d. u. Cigányprimás.

„ este: Takarodó. Katonadráma.

Hétfő: Hóvirág. Operettbemutató.

Kedd: Hóvirág. Másodsor.

Szerda: Charlotte kisasszony. Színműpremier.

Csütörtök: Charlotte kisasszony. Másodsor.

Péntek: Madarász. Klasszikus operettrepriz.

Szombat: Madarász. Másodsor.

Vasárnap d. u.: Legénybucsu.

„ este: Névtelen asszony. Bisson nagyhatású drámája.

Hétfőtől kezdve: a színtársulat nyári színete.

* **Az utolsó hét műsora.** Vasárnap, 28-án délután Leövey Leo játsza el híres szerepét a „Cigányprimás”. Este Beyerlein hatalmas erejű katonadrámája kerül színre, melynek címe a „Takarodó”. A fiatal hadnagy s az őrmester leányának megkapó tragédiája Gózon és Halassy Mariska kiváló művészeiben nagy hatásra számíthat. Hétfőn 29-én és kedden 30-án Benatzky Ralf idyllikus operettjére, a „Hóvirág” bemutatójára kerül sor. Ugy az invenciózus rendezés, mint a szereplők elsőrendű volta biztosítja a teljes sikert. Peterdy, Hampel, Tihanyi, Leövey, Borbély, Fodor, Németh játszik a vezető szerepeket ebben a felette értékes zenéjű operettben, melynek

táncszámai is feltűnést keltenek. A hét drámai szenzációja Gózon rendezésében Lengyel Menyhért „Charlotte kisasszony” című színműve. A címszerep Halassy Mariska nagy lélekkel és megfigyeléssel konstruált szerepe. Partnere a daliás tiszt alakjában Gózon lesz; Papp István, Tihanyi, Borbély, Leövey, Németh, Danis, Baranyai, Fodor és Sólyom csupa történelmi embereket játszanak ebben a Napoleon idejéből fényes drámában, melyből e sorok közül a mai háborús viszonyokra világit rá a „Taifun” világhírű szerzője. Zeller már régen nem adott „Madarász” című népszerű operettje pénteken augusztus 2-án és szombaton 3-án kerül színre Tihanyi Bélával a címszerepben. A szombati előadást egy vendégszereplés teszi érdekessé, melyről még behatóbban fogunk írni. A „Névtelen asszony” vasárnapi előadásában bucsuzik azután a társulat.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Tört aranyat,

mindennemű ékszert és drága kőveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GEZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Négyéves és egyéves gyermekhez lehetőleg német leányt keresnek.

Cím a kiadóhivatalban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 27-én és 28-án szombaton és vasárnap

A számkivetettek

Dráma 4 felvonásban.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap, f. hó 28-án délután 4-től este 8-ig
BAKOS GUSZTI

budapesti neves cigányprimás teljes zenekarával hangversenyt tart a Polgári Egylet kerthelyiségében.

Szíves pártfogást kér

BLASKOVICH JÁNOS

vendéglo.

CSAK

RADIUMTÜZ

SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészségápolásra

Gyártja:

A Dandártuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársasága

Nagykanizsán.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy- (vasuti) utca 8. szám.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar tegnapi és mai jelentése.

Budapest, július 28. (Hivatalos.)

Délnyugaton nem volt nagyobb harci esemény.

Albániában Ardenicánál ismét visszavertünk több olasz előretörést.

Hudapest, július 29. (Hivatalos.)

Olasz front: Tüzérségi harc és gyalogsági csatározások.

Albániában erősebbé vált az ellenséges előtörés által kiváltott ellenakció. A Semeni környékén lévő csapatállásaink ötször képezték heves támadások célját, amelyek azonban a tüzérségünk által kiválóan támogatott vitéz védőcsapataink ellenállásán véresen összeomlottak. A Mali Silora hegységben is négyszer támadott hiába az ellenség. Részben tüzeléssel, részben ellenlökésekkel visszautáltuk.

A vezérkar főnöke.

A nyugati világcsata.

Új nagy küzdelem küszöbén.

Berlin. Illetékes helyről közlik: Julius 25-én Soissons és Reims között Foch ismét támadást kezdett a németek ellen. Boehn tábornok számítva a nagy támadásra, Chateau—Thierrytől keletre hozta csapatainak zömét. A harc még így is igen keserves, különösen a Marne és Aisne között, ahol a franciák szakadatlanul támadtak. A harcban résztvevő csapatok 70 százaléka francia volt. A francia hadsereg egyharmada küzdött Soissons és Reims között. A nagy csata egyenlőre véget ért. Fochnak most újabb tartalékokat kell odavetnie a front többi részéről, aminek megtörténtével új csata kezdődik, mert az antant most akarja dűlőre vinni a döntést. Ez a döntés kölcsönösen csak az ellenséges hadseregek megsemmisítésével lehetséges. Most a németekre sem fontos a területekhez való ragaszkodás, hanem egyedül csak az, hogy az ellenség gyengítése mellett egyensúlyban tartsák a harci erőket.

Másfélmilliónyi antant-katona támad.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Foch, a francia főparancsnok július 15. óta szakadatlanul támad. A tüzérségi alakulatok létszámának beszámításával összesen másfélmillió főnyi ellenség vesz részt az offenzívában. Ebből 6 amerikai hadosztály, 4 angol, 2 olasz, a többi pedig francia.

Az amerikai jelentés.

Rotterdam. Washingtonból kábelezik: Gyakorlott amerikai csapatok Franciaországból Olaszországba mentek. — Az Aisne—Marne közötti hadműveletek következtében a németek most 11 mérfölddel messzebb vannak Páristól, mint azelőtt. A szövetségesek harcvonala 10 mérfölddel megrövidült. Az angolok Reimstől nyugatra előrehaladnak és a németek déli frontját aggasztóan fenyegetik.

Ötnegyedmillió amerikai jött.

Hága. Washingtonból jelentik: Baker, az Egyesült Államok hadügyi államtitkárja a szenátusban az alábbiakat közölte: A katonai bizottság várakozása szerint július hó folyamán 300,000 főnyi amerikai csapatot szállítanak át Franciaországba, s ezzel az odavitt amerikai harcosok száma összesen 1.250,000 lesz.

Amerikai csapatok az olasz fronton.

Chiasso. Az olasz lapok hangsúlyozzák, hogy legközelebb amerikai csapatok fognak az olasz frontra érkezni. Az amerikaiakat Milanóban nagy tüntetéssel szándékoznak fogadni.

Francia vezetés alatt a szibériai cseh árulók.

Genf. Az Echo de Parisnak jelentik Moszkvából, hogy a Szibériában grasszáló cseh csapatokat francia tisztek vezetik.

A Máv új árutarifafelemelése.

Budapest. A kormány szeptember hó elsejével újból emeli az államvasutakon az árutarifát. Az emelés, mely minden árura és minden távolságra fog szólni, 70 százalék lesz.

Hetenkint két hustalan nap.

Budapest. Legközelebb ismét elrendelik a hustalan napokat és pedig minden keddre és péntekre. Nagy Ferenc közlése szerint az erről szóló rendelet fölött ma dönt a minisztertanács.

Halász Sándor

modern fényképezési
műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Huszas honvédek hete az ezred áru- és rokkantalapjának

Augusztus 27.—szeptember 4.

— Saját tudósítónktól. —

A magyar honvéd a háboru négy vérvirágos esztendeje alatt az egész világon a magyarság legkiválóbb reprezentánsává emelkedett. Az egyéni bátorság, kötelességtudás és izzó hazaláság élő szobrai lettek a honvédek, akiknek csodás harci erényei négy éven keresztül valamennyi világtájon tündökölték. A népmilliók elismerésének abból a dus babérkoszorujából, mely a magyar honvédek feje köré fonódik, hatalmas rész illeti meg a nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredet. A kanizsai, a zalai honvédeknek 1914. év augusztus 28-án volt a tűzkeresztiségük s azóta a háboruban való minden szereplésük a győzelmek és diadalok végtelen sora. De ahány győzelem és diadal jelzi a 20-as honvédek útját, ugyanannyiszor egy-egy csomó szegény zalai asszony és gyermek marad kenyérkereső nélkül s ugyanannyiszor az életbenmaradt hősök közül is jó néhány derék zalai földműves, iparos és más mindenfajta kenyérkereső ember veszíti el munkaképességét. A 20-as özegek, árvák és rokkant katonák sorsa megremegtette a nagykanizsai 20. honvéd pótzászlóalj parancsnokának, Darvas Lajos őrnagyának lelkét is, aki az ezred tűzkeresztiségének negyedik évfordulójakor gyönyörű és élvezetes alkalmat fog nyújtani mindenkinek, hogy a 20-as honvéd özegek, árvák és rokkantak alapját adományával gyarapíthassa. Egy egész hétig tartó magas színvonalú ünnepeket rendez augusztus hó utolsó és szeptember hó első napjaiban a 20. honvéd pótzászlóalj. A „huszasok hetének“ dus programját nagy általánosságban itt vázoljuk s annak minden jóstehetség nélkül a kanizsai méreteket messze meghaladó sikert jósolunk.

A 20-as honvédek hetének programvázlata a következő:

Augusztus 27. (kedd) Este zenés takaródó.

Augusztus 28. (szerda) Dél előtt 9 órakor ünnepélyes tábori mise a felsőtemplom előtt. Ez alkalommal az idegenben nyngvó hősök emlékére a templom falába illesztendő emléktábla leleplezése. — Dél előtt 10 óra 30 perckor a 20-as hősök kápolnájának ünnepélyes alapkövetétele a laktanya udvarán. — Délután 5 órakor népiünnep a sétaterén. Tézene. Bullfet. Lacikonyha. Tombola. Tréfás szórakozások. Sátrak. Kör és hajóhinta.

Augusztus 29. (csütörtök.) Délután 5 órakor 20-as hadikiállítás ünnepélyes megnyitása a Polgári Egylet nagytermében. — Este 8 órakor hangverseny a Korona-kávéház kert-helyiségében.

Augusztus 30. (péntek) Este 9 órakor előadás az Uránia mozgó-színházban az ezred kárpáti harcairól. Vetített képekkel.

Augusztus 31. (szombat) Délután 5 órakor sétahangverseny a hadikiállításon.

Szeptember 1. (vasárnap) Délután 5 órakor tombola a kiskanizsai templomterén.

Szeptember 2. (hétfő) Délután 5 órakor gyermekmese-délután a Polgári Egylet melletti sétaterén. Este 9 órakor ünnepi hadielőadás a Berlin mozgóképszínházban.

Szeptember 3. (kedd) Este 9 órakor hangverseny a Kaszinóban. (Fővárosi művészek.)

Szeptember 4. (szerda) Dél előtt 9 órakor ifjúsági ünnepélyek az összes helybeli iskolákban.

HIREK

Zsircsereakció Zalában.

A gabonacsereakció országos eredménye.

A gabonacsereakció, a melyet május végén indított meg a közlelmezési miniszter, befejezést nyert a tengeri kivételével, amelynek beszolgáltatására július utolsó napjaiban szabták meg a végső terminust. Mindössze 4—6 hét állott a különben is elkésett akció rendelkezésére és így nem is csoda, hogy a várt eredményen messze alul maradt a gabonacsereakció hathetes mérlege. A gabonacsereakció 18 megyére — közöttük Zalavármegyére — terjedt ki. Az első időben nem nagyon siettek a gazdák a gabona kicserélésével, mert attól féltek, hogy bajuk lesz a hatósággal. Csak nehezen sikerült megnyugtanni a termelőket büntetlenségükkel illetőleg. Ennek következtében az akció utolsó napjaira esett a felajánlások java része.

A gabonacsereakció összesen hatszáz waggon kenyérmagot eredményezett, de sok ezer waggon gyűlhetett volna egybe, ha csak hat héttel előbb kezdik meg az akciót. Megjegyzendő, hogy az összes cseregabona a hadseregét illeti, miután az iparcikkeket is a hadsereg adta.

A cserecikkek közül cernából, talpbőről, lószerszámból, cipőből kelt el a legtöbb. Legkevesebb mennyiség fogyott a szeszből és a dohányból, mert a kormány ugyanabban az időben arató-szeszt és dohányt utalt ki a gazdáknak. Nagy nehézséget okozott az is, hogy a katonaság távoli helyekről és a legtöbb esetben elkésve küldte az ipari cikkeket, amelyek közül sok selejtes is akadt.

Tekintve, hogy a csere lebonyolítására szükséges organizáció már megvan, a hadvezetőség, a közlelmezési miniszter útján két új csereakciót tervez, még pedig augusztusban zsircsereét, ősszel pedig hűvelyesereét, mert erre a két cikkre van legnagyobb és legsürgősebb szüksége a katonaságnak.

Értesülésünk szerint a zsircsereakció egyelőre csak Zala-, Somogy-, Bácsbodrog-, Torontál- és Temesvármegyékre lesz kiterjesztve és az ezekben szervezendő tapasztalatok szerint fogják további megszervezését végezni.

Az akció sikere érdekében a cserekulcsot — a gabonacsereakció kulcsához viszonyítva — a közlelmezési hivatal tetemesen felemelte.

A rendelet szerint a zsircsereakciónál a következő cserekulcs nyer alkalmazást, azonban a cikkeket pénzzel kell fizetni, viszont a zsircért is megkapják az előírt árt:

Az árucikk neve:	A cserénél alkalmazandó kulcs:
Dohány	1 kg. zsircért 8 csomag
Petróleum	1 „ „ 1 kg.
Cukor	1 „ „ 1 kg.
Gyufa	1 „ „ 30 doboz
Gyertya	1 „ „ 1 kg.
Szesz	2 „ „ 1 liter
Talpbőr	3 „ „ 1 kg.
Cérna-len	1 „ „ 1 orsó
Cérna-pamut	1 „ „ 2 orsó
Cipő	5 „ „ 1 pár
Ruhaszövet I. oszt.	2 „ „ 1 méter
Ruhaszövet II. oszt.	1 „ „ 1 méter
Ruhaszövet III. oszt.	1 „ „ 1 méter
Blankbőr feldolgozva	3 „ „ 1 kg.
Blankbőr szárszám	2 „ „ 1 darab
Lószerszám, bőr, régi	10 „ „ 1 darab
Lószerszám, kötél	5 „ „ 1 darab
Szekér	25 „ „ 1 darab

A hűvelyesek cseréjére vonatkozó tárgyalások már megindultak. Októbernél hamarabb azonban aligha kerül a sor az akció lebonyolítására.

— **Elhunyt városi rendőr.** Ma négyesztendeje vonult be a királyi szóra Dani György városi rendőr, majd két évi hányattatás után Wolhyniában orosz fogságba került, ahonnan mintegy két hónapja hazajutott és alig egy hete a város kérelmére a honvédelmi miniszter felmentette a katonai szolgálat alól, de a rendőruniformist már nem öltötte magára, mert Oroszországban szerzett betegsége, a tüdővész tegnapelőtt kioltotta életét. A derék, lelkiismeretes és kötelességtudó rendőrt, aki 41 évet élt, ma délután temették katonai parádéval. A temetésen részt vett Nagykanizsa város rendőrkapitányságának egész személyzete. Felesége és kisleánya siratják.

— **A Dráva hajtóerejének kihasználása.** A „Die Zeit“ értesülése szerint Karintiában egy társaság alakult a Dráva hajtóerejének kihasználására. Terv szerint Mária-Rainnél egy 50.000 lóerős villamos üzemet akarnak felállítani oly módon, hogy a Dráva vizét a keleti parton a Wörti-tóba csapolják s a nyugati parton Mária-Rainnél egy alagút segítségével újból a medrébe vezetik vissza.

— **A zalai szőlők állása.** Tegnap jelent meg az ország összes szőlészeti felügyelőinek legújabb jelentése, mely a szőlők állásáról és a szőlőtermés kilátásairól szól. A zalavármegyei szőlőket magában foglaló *Tapolcai szőlészeti kerület* felügyelői jelentése így hangzik: „Az oltványszőlők szépen fejlődnek, a bogyók hólyagosodnak. Növényi betegségek közül a lisztharvat szórványosan mutatkozik, állati kártételek vagy elemi csapások nem fordultak elő. Általában jó közepes termés ígérkezik. A bor ára hektoliterenként 1000—1200 korona.

— **Betörés a Hunyadi-utcában.** A titokzatos kanizsai betörők újabban azokra a lakásokra vetették magukat, melyeknek gazdája családtalan özvegy ember, aki valahol idegenben katonáskodik, s lakása egyszerűen lezárva minden felügyelet nélkül van. Ilyen volt Ács Ferenc Kossuth-téri cipész lakása, ahonnan nemrég tudvalevőleg 30.000 korona értékű holmit vittek el a még mindig felderíthetetlen betörők, s ilyen lakás *Jeszenkó Antal* nagykanizsai szobafestő is. *Jeszenkónak*, aki a Hunyadi utca 27. számú ház kis udvari lakásában lakott, a tavasszal meghalt a felesége, s azóta a Bécsben katonáskodó festőnek lakása lezárva, sőt a hagyatéki bíróság által lepecsételve állt. A házbéliek ma reggel azt konstataáltak, hogy az éjszaka betörők garázdálkodtak *Jeszenkó lakásán*, ahova az ablak felfeszítésével jutottak be. Azonnal értesítették a rendőrkapitányságot, mely csak annyit tudott megállapítani, hogy a betörők a fehérműs szekrényt és az éléskamrát fosztották ki, de hogy mi mindent vittek el, azt csak *Jeszenkó fogja* megmondhatni, akit a rendőrség táviratilag értesített a betörésről.

Színház.

* Heti műsor.

Hétfő: Hóvirág. Operettbemutató.

Kedd: Hóvirág. Másodszor.

Szerda: Charlotte kisasszony. Színműpremier.

Csütörtök: Charlotte kisasszony. Másodszor.

Péntek: Madarász. Klasszikus operettreprez.

Szombat: Madarász. Másodszor.

Vasárnap d. u.: Legénybucsu.

„ este: Névtelen asszony. Bisson

nagyhatású drámája.

Hétfőtől kezdve: a színtársulat nyári szünete.

Feljelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Eladó

1 üvegfal 35 ablakszemmel,
1 rácsfal pénztári márványlappal,
1 cégtábla fából,
2 cégtábla üvegből,
1 cégtábla vasból,
1 cégtábla-keret üvegtáblához,
1 üzleti álvány 4,5 méter hosszú,
1 asztal
1 vaskályha
és több különféle üzletberendezési tárgy
Kaufmann Mór férfitársabónál
Kazinczy-utca 6. szám.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-
utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 29-én és 30-án

Milliók a föld alatt

regényes filmszínmű 4 felvonásban.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-
és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Igen rövid matt díobarna zongora

Eladó

Somogyiné Zrínyi Miklós-utca 45.

CSAK

RADIUMTÜZ SÓSBORSZESZT

használjunk test és egészség-
ségápolásra

Gyártja:

A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok
Szeszipromlító Részvénytársasága

== Nagykanizsán. ==

Irodista

lehetőleg gyakorlatlaltal felvétetik. —
Személyes ajánkozások GRÜNHUT
HENRIK FIA cégnél naponta délelőtt
10 órától 11 óráig.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch
József rövid- és norinbergi keres-
kedésében Nagykanizsa, Kazinczy-
(vasuti) utca 8. szám.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 2-50 kor.
Nyitlér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz harctér: Szakadatlan ellenséges tüzési tüzelés, rajtaütések és az arcvonal mögötti területek ellen irányuló tüzés. Linke Lajos Crawford főhadnagy 27-ik légi győzelmét aratta.

Az albániai harcvonalon az ellenség megismételte erős támadásait a Semeni folyó déli partján, a Mali Sivole hegyháton levő állásaink ellen. Csapataink közül, melyek részben szívós ellenállással, részben vitéz ellentámadással az ellenség minden támadását megsemmisítették, különös dicsérettel kiemelendő a budapesti 29. népfőlközelred 3-ik százada és a kassai 3-as vadászszázalaj.

A vezérkar főnöke.

A nyugati világcsata.

A német visszavonulás magyarázata.

Berlin. Illetékes forrás közli az alábbiakat: Foch offenzívája nélkül nem lett volna ok marnai arcvonalunk megváltoztatására, noha Foch offenzívájának sem e vonal benyomása, sem területszerzés nem volt célja, hanem kizárólag a Soissons és Reims közötti front áttörése. A német hadvezetőség mindazonáltal levonta a Foch offenzívája által teremtett új helyzet konzekvenciáját és visszavonta a német arcvonalat a stratégiai szabadság és főlény teljes megőrzésével. Az arcvonal áthelyezésnek tulnyomóan harcászati jelentősége van, mert az új, kiegyenesített arcvonal már csak frontális támadásra nyújt lehetőséget az ellenségnek. Egyelőre meg kell látni, hogy Foch folytatja-e offenzíváját, mert ha nem, úgy ez kudarcának nyílt bevallását jelenti. Az új német arcvonal jelentősége a jövő titka. Annyi azonban bizonyos, hogy Hindenburg 1914. évi lengyelországi visszavonulása tette lehetővé az oroszok fölött való óriási lodzi győzelmet, a múlt évi sommei visszavonulás pedig az összes ezévi sikereket, amiket a nyugati fronton február óta értünk. Kétségtelen, hogy ez a mostani frontkiegyenesítés is közelebb hozza a döntést.

A második felvonás előtt.

Lugano. A Secoló jelenti Párisból: Az antant főhadiszállásáról származó információ szerint az antant hadseregek Foch tábornok offenzívájának második szakasza előtt állanak.

Genf. A párisi Temps haditudósítójának megállapítása szerint bizonyos, hogy nincs messze a németek ellen-offenzívája.

Kimeríthetetlen német tartalékok

Hága. A Times megállapítja, hogy a németeknek kimeríthetetlen tartalékaik vannak, melyekkel szemben az antant csak akkor tehet szerit szám-beli fölényre, ha több milliónyi amerikai érkezik a franciaországi frontra.

Békehangok mindenfelől.

Lord Lansdowne a megegyezésért

Genf. Londonból táviratozzák: A Daily News hasábjain nyílt levélben arra figyelmezteti az angol parlament alsó és felsőházának tagjait, hogy tekintettel arra, hogy Foch sikerei ezuttal sem voltak döntők, az angol parlament kötelessége megragadni az imiciatívát a népgyilkolásnak megegyezéses alapon való véget vetésére.

A német kancellár lapja a békéért.

Berlin. A birodalmi kancellár lapja, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung vasárnap száma világesemények rovatában a leszerelésről és a népek szövetségéről a következőket írta:

Nem térhetünk ki többé annak igazsága elől, hogy a békemozgalom a maga egész gondolattartalmával, vagyis a népek szövetsége, a döntőbíró és a leszerelés olyan hatalmas világideává fejlődött, amelynek hatását mindvégig meg sem tudjuk ítélni, de amelyet éppen ezért nem szabad többé a gyakorlati ember lekicsinylő mosolyával fogadni.

Az összes német pártok körében igen nagy örömet keltett a fenti közlemény, mert úgy vélik, hogy annak folytán komoly valósággá válhat az antanttal való megegyezés lehetősége.

Szünőben az angol munkássztrájk.

Rotterdam. Lord Churchill tegnap az angol alsóházban közölte a sztrájkoló munkások nagy többsége Birminghamben ismét felvette a munkát. A miniszter végül annak a reményének adott kifejezést, hogy most már másutt is mihamarabb megszűnik a sztrájk.

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazirczy-(vasuti) utca 8. szám.

HIREK.

— A **rendőrkapitányságról.** Szőnyi Sándor, Nagykanizsa város új rendőrkapitánya tegnap elfoglalta hivatalát. Egyelőre Kiss Lajos rendőrkapitány reszortját vette át, mert Kiss kapitány szombaton, augusztus 3-ikán három heti szabadságra megy. Az ősszel Kiss Lajos a rendőrkapitányság büntető osztályának vezetője lesz, amikor Szőnyi kapitány valószínűleg véglegesen a közigazgatási osztálynál nyer beosztást.

— **Az osztrák gyermekek kanizsai nyaralása.** Ma reggel kellett volna Nagykanizsára érkeznie annak a 212 osztrák gyermeknek, akik önzetlen kanizsai emberek jóvoltából hat hetet itt fognak tölteni. A kis osztrákok azonban nem érkeztek meg, mert helyettük még tegnap táviratot kapott a Károly király gyermeknyaraltatási akció kanizsai bizottsága, hogy a nyaraló gyermekek utazását néhány nappal elhalasztották és érkezésüket újabb távirat fogja jelezni. A bizottság egyébként már minden előkészületet megtett az érkezők fogadására. A vasuti állomáson a hatóság részéről Deák Péter rendőrkapitány, a bizottság részéről pedig Walligurszky Antal elnök, Fűréd János b. titkár, továbbá Balog Sándor főgimnáziumi tanár, Köröskényi Piroska és Török Gizella gyermekmenhelyi felügyelő mint bizottsági tagok és a hatósági orvosok fogják a kis osztrákokat fogadni. Megérkezésük után meleg kávéval és friss zsömlével vendégelik meg őket. (A 212 csésze kávéval Antal Jenő nagykanizsai vasuti vendéglős dícséretreméltó áldozatkészséggel ingyen adja.) Reggeli után a városházára vonulnak kis osztrák vendégeink, ahol csoportokra oszolva elszélednek a városban, hogy kiki a maga kvártélyhelyét elfoglalja. Mindegyik gyermek magával hoz 10 kiló lisztet, 1 kiló cukrot és megfelelő mennyiségű szappant. Az osztrák kormány zsirt is akart velük adni, de ennek hiányában petróleumot és dohányt küld mindegyik gyerekkel, amit azok itt bizonyára könnyű szerrel átcserelehetnek a hat hetes ellátásukhoz szükséges zsírral. — A 212 vendéggyermek mindegyike részére már igen jó hely van biztosítva Nagykanizsán, az őket kísérő 7 német tanítónő azonban még koszt-kvartély nélkül van. Ezuton hívjuk fel újból a kanizsai uricsaládok figyelmét a hét művelt hölgyre, akik főlelmüket szintén magukkal hozzák, s ezenkívül még 100 koronát is fizetnek ellátásukért, s akik készséggel foglalkoznak az őket ellátó család kisgyermekével is. (Lapzártakor vesszük az értesítést, hogy Nagykanizsa városához érkezett távirat szerint a 212 osztrák kisfiu és kisleány augusztus 2-án, *penteken reggel* 5 óra 30 perckor érkezik Nagykanizsára.)

— **A Déli vasut is emeli az árutarifát.** A Máv. díjszabásának felemelésével kapcsolatban (amit a mai fővárosi lapok közölnek végleges formában) a Déli vasut is felemelni szándékozik a teherárak díjtételeit olyan arányban, hogy ebből évi 70 millió K-nál nagyobb bevételi többletre számítanak. Azt mondják,

hogyan a bevételi többletet tulnyomóan nagy részben a megnövekedett személyzeti kiadások és az anyagok drágulása fogja felemészteni.

A nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportjáról. Szalay Sándor, a nagykanizsai áll. el. iskolák tanítótestületének közösértekezlet elnöke, lapunk útján értesíti az érdekelteket, hogy a beszerzési csoport elnökségéhez a következő hivatalos megkeresést intézte:

„76 sz./1918. Nagyságos dr. Kenedy Imre, kir. ítélőtáblai bíró urnak, mint a Beszerzési csoport elnökének, Nagykanizsán. — F. évi május 6-án a nagykanizsai áll. el. iskolák tanítótestületei közös-értekezletének megbízásából hivatalos megkeresést intéztem Nagyságodhoz rendkívüli közgyűlés összehívása és annak keretében egy határozati javaslat letárgyalatása iránt. Erre sem válaszolni, sem intézkedni nem méltóztatott. Csak egy hónap mulva (június 7-én) véletlen találkozásunk alkalmával méltóztatott szóbelileg megígérni, hogy megkeresésemre válaszolni fog a közgyűlést is egybehívja. — Megint egy hónapig vártam. — Semmi sem történt. Ekkor (július 2-án) érdekelt tagtársaim megnyugtató végezt hirtalában közöltem megkeresésem tartalmát és a Nagyságodtól kapott szóbeli ígéretet. Erre tagtársaim is türelmesen vártak majdnem egy hónapig, egész mostig. De most már csalódottan türelmellenkednek és egyenesen elvárják tőlem, hogy a már három hónap előtt beterjesztett hivatalos megkeresésnek félreérthetetlen semmibe-vételével szemben magasabb helyen keressék a közgyűlés egybehívását biztosító jogorvoslatot, mert a közgyűlés megtartását most már nemcsak a boltkezelés körül fenforgó nehézségeknek és tartalatlan állapotoknak a tél beállta előtt való megszüntetése végezt tekintik elhalasztatlannak, hanem azért is, mert a közellátást intéző magasabb helyen a beszerzési csoportnak, illetve a közalkalmazottaknak mindenmő naturáliákkal való ellátását s ennek kapcsán a csoportok szaporítását, tehát territorialis szükítését, de tartalmi gyarapítását, átszervezését tervezik, melyet a nagykanizsai Beszerzési csoportnak is tervszerű megállapodásokkal fölkészülten és jól szervezeten kell várnia. — Ezt a felfogást teljesen megokoltnak, jogosnak ismerem el és az előtt meghajolok. — Mielőtt azonban a tőlem most már jogosan elvárható továbblépésnek megtétele rám nézve halasztatlanná válnék: még egyszer fölkérem Nagyságodat, hogy a rendkívüli közgyűlésnek nyolc napon belül való szives egybehívásával ezt a kötelező továbblépésemet tárgytalanná tenni méltóztatásék. Egyben teljes tisztelettel értesitem Nagyságodat, hogy jelen megkeresésem szövegét az érdekeltek tájékoztatása és megnyugtató végezt a helyi lapokban is közlöm. — Nagykanizsa, 1918. július 29. — Mély tisztelettel: Szalay Sándor s. k. áll. el. isk. igazgató tanító, a tanítótestületek közösértekezlet elnöke.”

— **Elsőrangusítják-e a győr—dombóvári vasutvonalat?** A napokban a győri főispán értekezletre hívta egybe az érdekeltséget a győr—galántai vasuti összeköttetés létesítése és kapcsolatosan a győr—veszprém—dombóvári vasut régen napirenden levő elsőrangusítása tárgyában. Az értekezleten fölmerült azon új terv, melynek Iklódy Szabó János orsz. képviselő volt a szószólója, hogy tulajdonképpen fölösleges a tervezett összeköttetés létesítése érdekében a dombóvár—győri vasut elsőrangusítása, mivel sokkal életrevalóbbnak találná a kérdésnek olyképen való megoldását, hogy a létesítendő győr—galánta új vasutvonalrészhez

Győrben csatlakozó győr—veszprém—dombóvári vonal csak Jutas állomásig és nem egészen le Dombóvárig lenne a célra igénybe véve. Jutasról azután az első osztályú tranzverzális vasut Veszprémén át a balatonparti (lapolca—budapesti vasut) vonal felhasználásával Alsóörsnek vezetessék tovább és a budapesti—fiúmei fővonalba Somogyiszobnával torokollana be. Ez annyival lenne célszerűbb, mert így a közlekedési vonal sokkal rövidebbre húzódnék, másrészt pedig a világforgalomba bekapcsolatnék a Balaton, amelynek a révén nemcsak a fürdői, hanem a bortermeleése is jobban beleilleszkedhetnék a világkereskedelemben. Az értekezlet az alaposan megokolt javaslathoz egyhangulag hozzájárult és elhatározta, hogy azt emlékiratban dolgozza ki. Ennek megszerkesztésére pedig felkérte magát a javaslattétő Iklódy Szabó János képviselőt és Höfer Vilmos dr. győrmegyei főjegyzőt.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Hatósági ellátásban levők ezton értesítettek, hogy folyó évi augusztus hó 15-től járó lisztjegyeik átvétele végezt mindazok, akik a Neu és Klein cégnél vásárolnak, július 31-én és augusztus 1-én délelőt és délután hatósági igazolványaikkal az élelmezési hivatalban személyesen jelentkezzenek.

Színház.

* Heti műsor.

Kedd: Hóvirág. Másodsor.
Szerda: Charlotte kisasszony. Színműpremier.
Csütörtök: Charlotte kisasszony. Másodsor.
Péntek: Madarász. Klasszikus operettrepreiz.
Szombat: Madarász. Másodsor.
Vasárnap d. u.: Legénybucsu.

„este: Névtelen asszony. Bisson nagyhatású drámája.

Hétfőtől kezdve: a színtársulat nyári szünete.

* **Színházi bucsuhét.** A budapesti Nemzeti színház az idén úgy irodalmi, mint kasszasiker szempontjából Lengyel Menyhért „Charlotte kisasszony” című színművével nyert a legtöbbet. Ebben a szokatlanul érdekesítő drámában egy kémmő szerepel, aki hálójába kerít egy hős magyar tisztet, s mikor azt vesztébe döntötte, akkor ébred arra a kémmő, hogy szerelmes a daliás tisztbe. E két szerep Halassy Máriskának és Gózon Bélának a pécsi bemutató alkalmával felette nagy elismerést hozott. A többi szerepek Tihanyi, Papp, Borbély, Leövey, Fodor, Némét, Tordai, Sólyom és Danis játssák. A mai háborus viszonyokra célzó három felvonásos drámát Gózon Béla stilszerűen rendezi. — Pénteken és szombaton Zeller közismeri, népszerű és a mellett örökbecsű operettjének, a „Madarász”-nak reprice lesz. Leövey Leo, kinek az elfajta darabok rendezése a specialitása, Csörsz báró szerepét játssza, míg Tihanyi Béla a címszerepben exallál. Peterdy, Komáromy, Halassy, Borbély, Danis, Némét és Baranyay játssák a többi klasszikus és hálás szerepeket. Szombaton Radványi Dezső, a nagyobb vidéki társulatok közkedvelt baritonistája éneklí a címszerep s ez kölcsönöz ezen felelevenített darab második előadásának külön érdekességet. — Vasárnap közóhajtásra a „Névtelen asszony” kerül színre s ezzel bezárul az idei kanizsai színházi szezon.

* **Személyi változások a színtársulatnál.** Néhány nap mulva végezt ér az idei kanizsai színiidény, — melyhez foghatóan sikerült szezonja színtársulatnak még nem volt Nagykanizsán, — és egy havi vakáció után Pécsen gyülekezik ismét Fűredi Béla művészgárdája. Az új színtársulattal Nagykanizsa ugyan még csak jövő júniusban fog megismerkedni, de azért a kanizsai színházbajárók ezrei érthető módon már most kíváncsiak arra, kik mennek

el szeptember elsejével a színtársulattól és kik jönnek ezek helyébe. Ezt a kíváncsiságot ezennel az alábbiak közlésével elégítjük ki: Bucsut vesznek a Fűredi színtársulattól a temperamentumos Koháry Klári és a széphanu Komáromy Gizi, a férfitagok közül pedig Doktor János, Leövey Leó és Tordai György. Koháry férjhez megy és pedig dr. Szamek Sándor szegedi orvoshoz, kivel augusztus közepe táján lesz az esküvője, Komáromy Gizinek még nincs szerződése (nem féltjük, hogy anélkül marad), Doktor János Fodor Oszkár székesfehérvári színigazgatóhoz szerződött, Leövey Leó a budapesti (Teréz-körtü) Intim kabaré tagja lesz, Tordai pedig Kovács Imrének, az új szatmári direktornak lesz a titkárja. — Ezek helyébe jönnek Bárdi Bella (született Bedeus bárónő) Pozsonyból, Dörgei Jolán és Lányi Juliska Kassáról, továbbá Rónai Imre Szabadkáról (Leövey helyére), de legalább még egy új férfitagja lesz a társulatnak, kinek személye azonban bizonytalan. Ezekkel az új erővel felrisszúlve nyílik meg szeptember közepén Pécsen Fűrediék ötödik háborus szezonja.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Nyílt-tér.

Tudatom, hogy Eötvös-tér 16. sz. lakásomon **fogászati műtermet és fogtechnikai laboratóriumot nyitottam**

melynek vezetője **Dr. Wehrli Frigyes** jeles svájci fogorvosi specialista és fogtechnikus megérkezett.

A műtőhelyiség **augusztus 1-től nyitva áll.** Délelőt 8—12-ig, délután 2—6 óráig.

Nagykanizsa, 1918. július hó 31-én.

Dr. Rác Kálmán.

*) E rovat alatt közöltekt nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. évi július hó 29-én és 30-án

Milliók a föld alatt

regényes filmszínmű 4 felvonásban.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár-és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Gyermektelen család

keres 1 vagy 2 szobás lakást hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt. Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérünk.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága kövekt legmagasabb áron vesz SCHNITZER GEZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

Igen rövid matt díobarna zongora

eladó

Somogyiné Zrínyi Miklós-utca 45.

ZALAI HIRLAP

társadalmi és közgazdasági napilap.

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 2 korona.
Egyes szám 8 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 2-50 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

A vezérkar mai jelentése.

Budapest. Hivatalos.

Olasz front: A Fosso Rosso vidékén sikeres rohamcsapatvállalkozásokból 25 foglyot szállítottunk be. Az egész velencei arcvonalon igen élénk a repülő-tevékenység.

Albániában tartós nyomásunknak engedve ellenségeink ma reggel több helyütt kiürítették legelől levő vonalaikat.

A vezérkar főnöke.

Az angol sajtó nem örül az antant harci sikereinek.

Hága. Londonból táviratozzák: A „Manchester Guardian” rámutat, hogy nem nagyon kell örülni a Foch-offenzíva sikereinek, mert az igazi német offenzívák mindig össze szoktak lenni. 1914. őszén a németek elintézték Oroszországot, 15-ben megbénították Angliát, 16-ban legázolták Szerbiát és 17. őszén Romániát verték meg. Mihelyt a németek helyreállítják frontjukat és defenzívába lépnek, tekintélyes számú csapatok szabadulnak fel, amelyeket más irányban alkalmazhatnak. Talán Palesztina, vagy Egyiptom lesz a németek őszi offenzívájának színhelye.

Altalános offenzívát tervez az antant.

Genf. A Secoló haditudósítója jelenti lapjának az angol frontról: Az angol hadsereg működésében beállott szünet a francia hűdvezetőséggel való teljes egyetértésben történt. Az angol csapatok döntő szereplése (?) csak ezután fog bekövetkezni, ha majd megindul az antant egységes offenzívája, mely egyidőben Franciaországban, Olaszországban, Albániában, Macedóniában és Mezopotániában fog kezdődni.

Clemenceau a helyzetről.

Rotterdam. Párisból jelentik; Clemenceau francia miniszterelnök ma beszél a kamara külügyi bizottságában a Marne menti német visszavonulásról. Clemenceau már tegnapelőtt nyilatkozott több képviselő előtt a helyzetről és azt mondotta, hogy mindaddig, amíg Solssons a németek kezén van, addig Páris veszedelme nem múlt el.

A finn—orosz béketárgyalás.

Stockholm. Helsingforsi politikai körökben érdeklődéssel várják a Berlinben folyó finn—orosz béketárgyalások befejezését. A tárgyalás főpontja a karéliai partvidék kérdése. Különben a bolsevik

kormány is elismerte a finneknek Karéliára való jogát és ez most annál természetesebb, mert egy közös ellenség fenyegeti Finnországot és Oroszországot, a Mürman partok felől előnyomuló antanthadsereg.

A finn államforma.

Stockholm. A finn alkotmány ügye a döntés stádiumába jutott. Augusztus 5-én fog összeülni a finn országgyűlés, mely hivatva lesz dönteni a finn államforma kérdésében, hogy monarchia (királyság), vagy köztársaság legyen-e Finnország.

A kiewi merénylet.

Meghalt Eichhorn vezértábornagy.

A ma reggeli lapok jelentették, hogy Kiewben az utcán bombamerényletet követtek az Ukrániában operáló német csapatok főparancsnoka, Eichhorn vezértábornagy és adjutánsa, Bressler kapitány ellen, akik mindketten súlyosan megsebesültek. A kiewi merénylet ügyében ezek délutáni telephireink:

Berlin. Kiewből táviratozzák, hogy Eichhorn vezértábornagy tegnap este 10 órakor belehalt sérülésébe. Röviddel előbb Bressler kapitány is meghalt. A 23 éves merénylő kihallgatásakor azt mondotta, hogy tegnapelőtt este Moszkvából érkezett, ahonnan a kommunista bizottság küldte Kiewbe Eichhorn meggyilkolása végett.

Berlin. A lapok vezércikkekben foglalkoznak a kiewi merénylettel. A Vorwärts rámutat, hogy az Ukrajnával kötött béke még sok dolgot fog adni, éppugy mint a Nagyoroszországgal kötött béke is. A Berliner Tageblatt szerint a kiewi merénylet ugyanazon forrásból származik, mint a moszkvai, mert mindkettő az Ukrajnában követett német politika és a breszlitovszki béke ellen irányul.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. július 31. és augusztus 1-én

A Rajah kincse

társadalmi dráma 4 felvonásban.

És a kiegészítő műsor.

Előadások: Hétköznap 6 és 9 órakor, Vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Tört aranyat,

mindennemű ékszer és drága köveket legmagasabb áron vesz SCHNITZER GEZA ékszerész, Csengery-ut 5. sz.

HIREK.

— **Kitüntetett 20-as és 48-as tiszttek.** A Rendeleti Közlöny, illetőleg a Verordnungsblatt legújabb számaiban foglalt adatok szerint öfelsége a 20 honvédszázadvezred tisztikarának tagjai közül vitézségükért a *harmadik signum laudisszal* tüntette ki Klopfer Ferenc tartalékos főhadnagy gazdasági tisztet, a *második signum laudisszal* Laubheimer Alán tart. hadnagy gazdasági tisztet és Einbeck Mátyás népfőlkelő főhadnagyot, a *signum laudisszal* (első ízben) pedig Stankowszky Imre és Feltér József hadnagyokat, Fischer Dezső tart. hadnagyot és Mészöly Géza 20-as népf. hadnagyot; a cs. kir. 48. gyalogezred tisztjei közül pedig a *signum laudisszal* (első ízben) Preininger Tamás tartalékos egészségügyi hadnagyot, a *koronás arany érdemkereszttel* a vitézségi érem szalagján Adler Jakab t. hadnagy számvivő tisztet és a *koronás ezüst érdemkereszttel* Krokker Gyula tiszthelyettes.

— **Előléptetések a 20-as honvéd tisztikarban.** A honvédség Rendeleti Közlönyének legújabb száma jelenti, hogy öfelsége Gürtler Ferenc, Várallyi Lajos és Szandtner Henrik 20-as népfőlkelő főhadnagyokat *népfőlkelő századosokká*, továbbá Marton Lajos 20-as népfőlkelő hadnagyot *népf. főhadnaggyá*, valamint Bencze Lajos és Kondor István 20. honvédszázadvezredbeli tartalékos egészségügyi zászlósokat tart. elő. *hadnagyokká* nevezte ki.

— **Rekvirálás helyett önkéntes besoroztatás.** Az Országos Közélelmezési Hivatalban napok óta tanácskozások folynak a természetrendelet végrehajtásáról és gabonafőlőslegék igénybevételének módjáról. A közlelmezési miniszter ugyanis az eddigi rekvirálás helyett az önkéntes felajánlás módszerére tér át és a törvényhatóságok vezetőivel csoportonként folytatott tanácskozásokon állapítják meg, hogy egy törvényhatóság milyen mennyiségű gabonát bocsásson a Közlelmezési Hivatal rendelkezésére a közfogyasztás céljaira, amely feleslegét a törvényhatóságok területéről el fogják szállítani. A tanácskozásokat a vármegyék és törvényhatósági városok főispánjaival és élelmezési kiküldötteivel naponta folytatják herceg Windischgraetz közlelmezési miniszter és Nagy Ferenc államtitkár. Ugyane tárgyban a minap, — mint azt előre közöltük, — Zalaegerszegen a vármegyeházán a megyebeli polgármesterek és a járási főszolgabírók bevonásával értekezlet volt. A Kolbenschlag Béla alispán elnöklése alatt tartott értekezleten hozott határozatokról azonban azok bizalmas jellege miatt tudósítást nem közölhetünk.

— **Megbűntett kanizsai pipereszappan-kereskedők.** A rendőrkapitányság tegnap délután egyik civilruhás hivatalnokával próbavásárlást végeztetett majdnem az összes kanizsai kereskedésekben, ahol csak pipereszappan árusításával foglalkoznak. A próbavásárlás eredménye szerint az összes végigjárt üzletekben mindenütt jóval a maximális áron felül adták a mosdószappant. Erre a rendőrkapitányság 11 kereskedésnek minden pipere-

szappankészletét (mintegy 1500 darab szappant) lefoglalta és az illetőket ma délelőtti tárgyalásra idézte be. Kiss Lajos rendőrkapitány mint rendőri büntetőbíró 450—650 korona között vállalkozó pénzbüntetéseket rótt az árdragító kereskedőkre, azonkívül pedig az összes lefoglalt szappankészleteket elkobozták és azokat az Olaj és Zsiradék-központ rendelkezésére bocsátották. Mai naptól kezdve pedig Nagykanizsán csak kéz alatt és csak lánckereskedőktől lehet pipereszappant kapni, természetesen legalább még három-négyszer olyan drágán, mint amennyiért a ma megbüntetett kereskedők azt árulták.

— **Titokzatos lopás Kiskanizsán.** Tegnap délután 2 órakor Dani Lászlóné kiskanizsai hadiözvegy eltávozott a Varazsdi-utca 1/a. szám alatti lakásáról, melynek kulcsát rendes szokása szerint az istállóban helyezte el hadbavonult férjének egy régóta ott lógó kabátja zsebébe. Alig másfélóra múlva Daniné hazatért s ekkor lakását nyitva, az előszobában lévő szekrényt pedig feltörve találta s a szekrényből eltűnt az asszonynak egész megtakarított pénzcskéje, 370 korona. Az asszony erre az istállóba sietett, ahol a kabát meg volt ugyan, de annak zsebéből hiányzott a kulcs. A titokzatos betörő tehát azzal nyitotta ki a lakást, s dolga végeztével a kulcsot is magával vitte. A rendőrség nyomozza a tettest, aki a házi szokásokban föltétlenül igen alaposan tájékozott volt.

— **A bagolai hadiözvegy tehene.** Megemlékeztünk a minap arról a tehenlopásról, amit egy bagolasánci hadiözvegy kárára Horváth J. László, a fegyházviselt kiskanizsai orgazda követett el, aki azóta már a kaposvári kir. ügyészség fogházában várja megérdemelt büntetését. Ez a hírünk még némi kiegészítésre szorul. Miként ugyanis a somogyszentmiklósi csendőrség megállapította, Horváth J. Lászlónak társa is volt a vakmerő tehenlopásban és pedig Baranyai Márton nagykanizsai borbélysegéd, aki mint 48-as baka nemrég került haza orosz hadifogásból. Ők ketten adták el a tehenet Anek László kiskanizsai hentesnek, aki orgazdasággal van vádolva, Anek pedig a nyomozás adatai szerint a lopott tehenet továbbadta Balla István kiskanizsai (Sziget-utca 10.) mészárosnak, aki azt a lakásán vágta le és hatósági engedély nélkül mérte ki annak husát. Halász Istvánné, a lopott tehen gazdája Balla István sátrában fedezte fel elsíratott drága jószágának lábait s ez alapon derült ki minden. Mindazonáltal Ballának orgazdaságban való bűnössége nincs bizonyítva s ezért a fentiek miatt egyelőre csak kihágási eljárás indult meg ellene. Horváth J. László tettestársa, Baranyai Márton még nem került hurokra, mert a jeles alak a lopás illetőleg a tehen értékesítése után nyomban elutazott Kanizsáról, de kézrekerítése iránt minden intézkedés megtörtént.

— **Követendő példa.** Bács-Bodrog vármegyében a zsirgyújtási akciót befejezték és bebizonyosodott, hogy rekvirálás nélkül is lehet eredményt elérni. Minthogy ez alkalomból a gyűjtött mennyiségért a maximális áron felül 1—1 koronával többet kaptak, az így befolyt 750.000 korona többletet a vármegyei csecsemő védelem akciójára ajánlotta fel.

— **A falusi postajáratok községi kezelésben.** Az utóbbi időben a falusi postajáratok fentartása körül nagyobb zavarok voltak észlelhetők, mert a postahivatalok kezelésével megbízott postamesterek kötelezettségüknek a legjobb akarat dacára sem tudtak megfelelni. A kereskedelemügyi miniszter a törvényhatóságokhoz intézett leiratában azt javasolja, hogy

a postajáratokat vegyék a községek saját kezelésbe, mert nekik a helyi viszonyok ismerete következtében a szállítást könnyebben tudják teljesíteni, mint a minden támogatás nélkül álló postamestereknek.

— **Halálos fáramászás.** Tapolcáról közlik velünk: Biró Sándor 12 éves tapolcai fiú a múlt szombaton a Tapolcáról Kisapátiba vezető ut egyik nyárfájára galyszedés céljából felmászott. A különben epileptikus fiú már a fa tetején volt, amidőn valószínűleg szivbajos roham érte és a gyermek a magas fáról az ut szélére zuhant, ahol néhány pillanatnyi szenvedés után meghalt. A szerencsétlen fiúnak eltört az egyik karja, megrepedt a koponyája, leharapta a nyelvét és kitörték a fogai.

— **Hogyan lehet az amerikai magyarokkal levelezni?** Amióta Amerikával hadiállapotba jutottunk, nem tud a magyar nép tengerentútra szakadt véreivel érintkezni. A velünk ellenséges viszonyban lévő államokba szóló küldeményeket ugyanis a posta nem továbbította és sok millió kivándorló immár egy év óta mit sem hallhatott itthonmaradt szeretteiről. Egész Zalavármegyéből a béke idején gyászosan nagymértékű volt a kivándorlás. E kivándorlók rokonai örömmel fogják most hallani, hogy lehetségessé vált a levelezés Amerikával. A kereskedelemügyi miniszter leiratot küldött a postaigazgatóságokhoz, amely szerint ujabban lehetővé válik az Amerikával való rendszeres levelezés. Az erről szóló intézkedés a külügyi és hadügyminiszteriumokkal egyetértve történt. A leirat így szól:

Nincs észrevétel az ellen, hogy Magyarországból semleges államok kereskedő-cégeinek közvetítésével levelezések továbbíttassanak, ha a levelezések fontos családi vagy üzleti ügyekre vonatkoznak. Egyéb levelezésnek ellenséges államokkal való váltása továbbra is megengedhetetlen. A cs. és kir. külügyminiszterium kész a kérdéses levelezéseket, ha azokat oda nyitott állapotban betérjesztik, cenzurázta után saját futárjaival az illető külföldi képviselők útján eljuttatni. A kérdéses levelezések amerikai címét angol nyelven kellene megírni és a borítékoknak az eredetét nem szabadna sejtetniük. A semleges államokban levő cégek címét viselő külső borítékok a megfelelő magyar postai bélyegekkel volnának ellátandók. Az igazgatóság azonban figyelmeztesse a nevezett céget, hogy a tapasztalat szerint így is kétértelmű, hogy az ilyen uton továbbított levelezések rendeltetésüket elérik-e, mert a kontinentális levelezés fölött az amerikai Egyesült Államok épp úgy, mint a tengeren való továbbítás alatt Nagybritannia a legszigorúbb cenzurát gyakorolják és az ellenséges államokból eredő leveleket lefoglalják.

Fentemlített természetű igen sürgős közleményeknél lehetséges volna, hogy a cs. és kir. külügyminiszterium a magyar és osztrák érdekek védelmével megbízott svéd kormány közvetítését vegye igénybe. E közvetítési módnál azonban levelek nem, hanem csak rövid közlemények jöhetnek tekintetbe, amelyek alkalmasak arra, hogy valamely diplomáciai jegyzék szövegébe felvéssenek.

— **Beszűntetik az üdvözlő táviratokat.** A posta személyzetének túlterhelése és sürü betegeskedése miatt a kereskedelemügyi miniszterium azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a postai anyagot lehetőleg csökkentse. Így első sorban tervbevétték, hogy megszüntetik az üdvözlő táviratok felvételét. Jelentéktelen szövegű táviratokat, a melyekben semmi egyéb nincsen, mint üdvözlő, gratuláció, részvét, vagy ehhez hasonló, nem fognak felvenni. Azzal is csökkenteni próbálják a távirati forgalmat,

hogy a táviratok feladását bizonyos kötik. Ezek a reformok most vannak a kereskedelemügyi miniszterium.

Színház.

• Heti műsor.

Szerda: Charlotte kisasszony. Színműpremier. Csütörtök: Charlotte kisasszony. Másodszor. Péntek: Madarász. Klasszikus operettreprez. Szombat: Madarász. Másodszor. Vasárnap d. u.: Legénybucsu.

„ este: Névtelen asszony. Bisson nagyhatású drámája.

Hétfő: A színházi zenekar bucsuhangversenye nagy kabaréval.

* **A színházi zenekar bucsuja.** A 6-ik gyalogezred színházi zenekara hétfőn, augusztus 5-én tartja az arénában bucsuhangversenyét nagy kabaré előadással összekötve. A zenekari hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány. Orpheusz az alvilágban. 2. Hullámzó Balaton. Hegedűszóló zenekar kísérettel. 3. Emlékezés a „Tanhäuser“-ből (hegedű quartett). 4. Hunyadi László, nagy ábránd, hegedű kettős, játszik Kugl Gyula és Woszek Jaroslaus, a zenekar tagjai. 5. Magyar ábránd, Bachótól, előadja a 6-ik gyalogezred zenekara. — A kabaréban részt vesznek: Peterdi Etel, Halassy Mariška, Hampel Ilonka, Koháry Klári, Áldor nővérek, Fodor Artur, Tihanyi Béla, Doktor János és Danis Jenő. Konferál: Komáromy Gizi. Kar-mester Turay Mihály.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Nyílt-tér.

Tudatom, hogy Eötvös-tér 16. sz. lakásomon fogászati műtermet és fogtechnikai laboratóriumot nyitottam

melynek vezetője Dr. Wehrli Frigyes jeles svájci fogorvos specialista és fogtechnikus megérkezett.

A műtőhelyiség augusztus 1-től nyitva áll. Délelőtt 8—12-ig, délután 2—6 óráig.

Ugyanott egy fiu tanoncnak felvétetik Nagykanizsa, 1918. július hó 31-én.

Dr. Rácz Kálmán.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Eladó

Egy üzemképes 6-os Sutlevar gőz és cséplő garnitúra teljes felszereléssel minden elfogadható árban azonnal szállítható. Csak személyesen tárgyal a tulajdonos. Rozsek Viktor Letenye

Halász Sándor

modern fényképezési műterme

Kazinczy-utca 11. földszint

Egy jó házból való fiu

tanulónak felvétetik. Deutsch József rövid- és norinbergi kereskedésében Nagykanizsa, Kazinczy- (vasuti) utca 8. szám.